

ทักษะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3

การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองเสนอมหาวิทยาลัยพะเยา เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
หลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
24 พฤษภาคม 2568
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยพะเยา

ทักษะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3

การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองเสนอมหาวิทยาลัยพะเยา เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา

หลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

24 พฤษภาคม 2568

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยพะเยา

DIGITAL ERA LEADER SKILLS OF EDUCATIONAL OPPORTUNITY EXPANSION
SCHOOL ADMINISTRATORS, CHIANG RAI PRIMARY EDUCATIONAL
SERVICE AREA OFFICE 3

An Independent Study Submitted to University of Phayao
in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Master of Education Degree in Educational Administration

24 May 2025

Copyright 2025 by University of Phayao

การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง

เรื่อง

ทักษะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3

ของ วินิตรา สุตวงศ์

ได้รับพิจารณาอนุมัติให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา

หลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

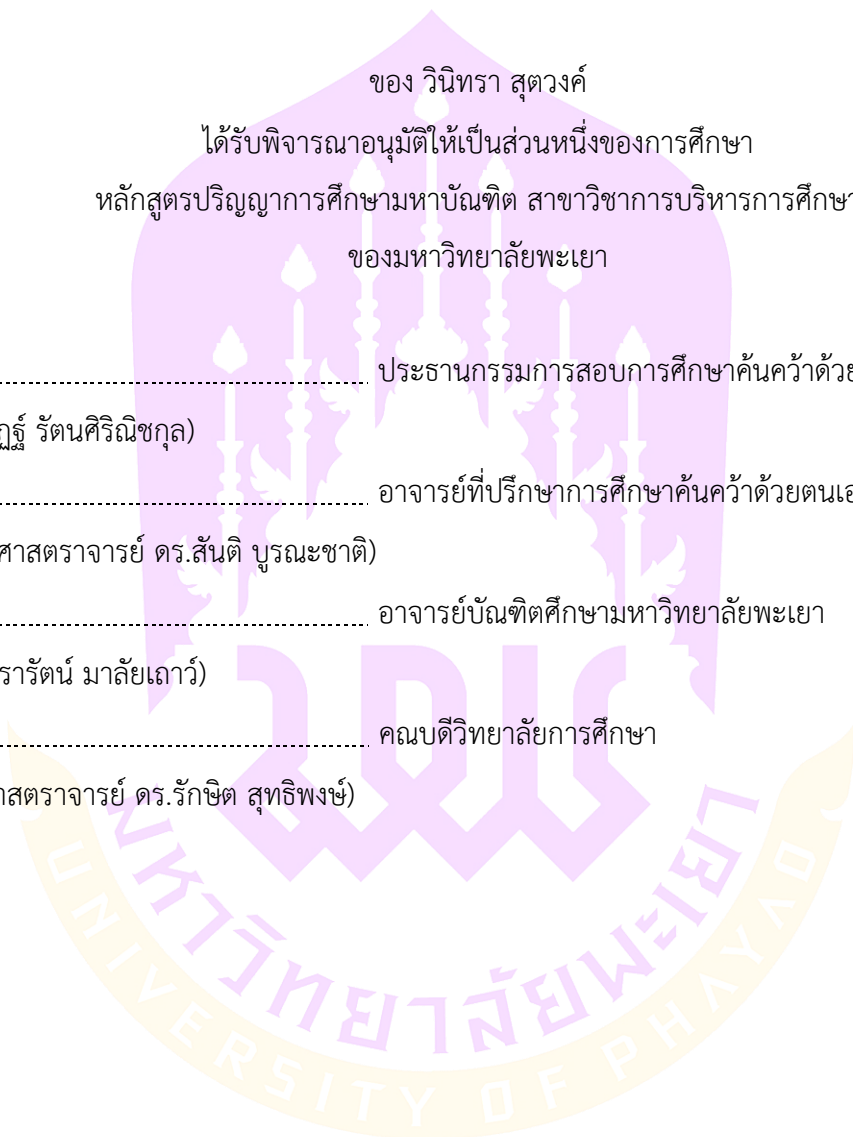
ของมหาวิทยาลัยพะเยา

..... ประธานกรรมการสอบการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง
(ดร.ณัฐ รัตนศิริณิษฐกุล)

..... อาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สันติ บุรณะชาติ)

..... อาจารย์บัณฑิตศึกษามหาวิทยาลัยพะเยา
(ดร.ธารารัตน์ มาลัยแก้ว)

..... คณบดีวิทยาลัยการศึกษา
(รองศาสตราจารย์ ดร.รักษิต สุทธิพงษ์)

- เรื่อง:** ทักษะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาเชียงราย เขต 3
- ผู้ศึกษาค้นคว้า:** นางสาววินิทรา สุตวงค์, การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง: กศ.ม. (การบริหารการศึกษา), มหาวิทยาลัยพะเยา, 2568
- อาจารย์ที่ปรึกษา:** ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สันติ บุรณะชาติ
- คำสำคัญ:** ทักษะผู้นำ, ยุคดิจิทัล, ผู้นำยุคดิจิทัล

บทคัดย่อ

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาระดับทักษะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 2) เพื่อเปรียบเทียบระดับทักษะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 จำแนกตาม ตำแหน่ง เพศ ประสบการณ์ และขนาดโรงเรียน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา คือ บุคลากรทางการศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 จำนวน 294 คน โดยกลุ่มตัวอย่างดังกล่าวจะใช้สูตรการคำนวณของ Taro Yamane จากนั้นใช้การสุ่มกลุ่มตัวอย่างโดยวิธีจับสลาก เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ มีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับทักษะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 อยู่ระหว่าง 0.67–1.00 ส่วนค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับทักษะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 เท่ากับ 0.986 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าเอฟ (F-test) การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-Way ANOVA) และตรวจสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ โดยวิธีตรวจสอบความแตกต่างของ เชฟเฟ (Scheffe') ผลการวิจัยพบว่า 1) ระดับทักษะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 มีค่าเฉลี่ยโดยรวมและรายด้าน อยู่ในระดับ มาก 2) ระดับทักษะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 จำแนกตามขนาดของโรงเรียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อจำแนกตาม เพศ ประสบการณ์ในการทำงาน ไม่แตกต่างกัน

Title: DIGITAL ERA LEADER SKILLS OF EDUCATIONAL OPPORTUNITY EXPANSION SCHOOL ADMINISTRATORS, CHIANG RAI PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 3

Author: MISS Winitraa Sutawonk, Independent Study: M.Ed. (Educational Administration), University of Phayao, 2025

Advisor: Assistant Professor Dr. Santi Buranachart

Keywords: Leadership skills, Digital era, Digital leaders

ABSTRACT

The objective of this research are 1) Study the level of digital leadership skills of administrators in extended opportunity schools under the Chiang Rai Primary Educational Service Area Office 3 2) Compare the level of digital leadership skills of administrators in extended opportunity schools under the Chiang Rai Primary Educational Service Area Office 3, classified by position, gender, experience, and school size. The sample used in the study consisted of 294 administrators and teachers from extended opportunity schools under the Chiang Rai Primary Educational Service Area Office 3, selected using simple random sampling. The research instrument was a 5-level rating scale questionnaire. The Index of Item-Objective Congruence (IOC) of the questionnaire regarding academic administration ranged from 0.67 to 1.00, and the reliability of the questionnaire regarding academic administration was 0.986. The statistics used for data analysis included percentages, means, standard deviations, F-test, one-way analysis of variance (One-Way ANOVA), and post-hoc comparisons using Scheffe's method. The research findings revealed that 1) The overall and individual aspects of the digital leadership skills of administrators in extended opportunity schools under the Chiang Rai Primary Educational Service Area Office 3 were at a high level. 2) The digital leadership skills of administrators in extended opportunity schools under the Chiang Rai Primary Educational Service Area Office 3, when classified by school size, showed statistically significant differences at the .05 level. However, when classified by gender, position, and work experience, there were no statistically significant differences at the .05 level.

กิตติกรรมประกาศ

การวิจัยฉบับฉบับนี้ สำเร็จลุล่วงด้วยดีด้วยความกรุณาของอาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สันติ บุรณะชาติ ที่ได้กรุณาให้คำปรึกษา แนะนำ ดูแลเอาใจใส่ ให้ความช่วยเหลือในการตรวจสอบปรับปรุงแก้ไขอันเป็นประโยชน์ในการวิจัยครั้งนี้ด้วยดี ตลอดมา

ขอขอบพระคุณผู้เชี่ยวชาญประกอบด้วย ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.น้ำฝน กันมา อาจารย์ประจำวิทยาลัยการศึกษา มหาวิทยาลัยพะเยา ดร.พัชรินทร์ จันทาพูน ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านป่าเหมือด (เสริมเกียรติวณิชราษฎร์บำรุง) และดร.เพ็ญสุดา สุตวงศ์ ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านสันนา ที่กรุณาเสียสละเวลา ให้ความเมตตา ในการเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบ แบบสอบถามการวิจัย ทั้งความถูกต้อง เนื้อหา ภาษา เครื่องมือที่ใช้ และระเบียบวิธีในการ ดำเนินการวิจัย พร้อมทั้งช่วยแนะนำ ชี้แนะในการแก้ไขให้สมบูรณ์และสำเร็จได้ด้วยดี

ขอขอบคุณผู้บริหารสถานศึกษา คณะครู และบุคลากรทางการศึกษา โรงเรียน ขยายโอกาสทางการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 ที่ได้ประชาสัมพันธ์ ให้ความอนุเคราะห์ ให้คณะครูและบุคลากรทางการศึกษา ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่าง ได้ตอบแบบสอบถาม และจัดส่งคืนให้ผู้วิจัย ขอขอบคุณผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกท่านที่ให้ความช่วยเหลือ และเป็นกำลังใจ จนทำให้งานวิจัยแล้วเสร็จได้ด้วยดี

ขอขอบพระคุณครูบาอาจารย์ เจ้าหน้าที่ทุกท่าน และมหาวิทยาลัยพะเยา ที่ประสิทธิ์ ประสาทวิชาความรู้ทั้งปวง และคอยให้คำแนะนำระหว่างการศึกษามาโดยตลอด

ท้ายนี้ขอขอบพระคุณบิดา มารดา ครอบครัวที่สนับสนุน และคอยให้กำลังใจทุกเวลาที่เหนื่อยล้า ให้ความช่วยเหลือทุก ๆ ด้าน จนสามารถทำการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองฉบับนี้ ให้สำเร็จลุล่วงด้วยดี

วินิตรา สุตวงศ์

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ญ
สารบัญรูปภาพ.....	ฎ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
คำถามการวิจัย.....	4
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	4
สมมติฐานของการวิจัย	4
ขอบเขตการวิจัย.....	5
นิยามศัพท์เฉพาะ	6
ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย	7
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	8
แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับยุคดิจิทัล	9
ความหมายของยุคดิจิทัล	10
ทักษะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา.....	11
ทักษะการสื่อสาร.....	19
ทักษะการทำงานเป็นทีม	21
ทักษะการแก้ปัญหา.....	23

ทักษะทางเทคโนโลยีดิจิทัล.....	24
ทักษะการคิดสร้างสรรค์	25
ข้อมูลทั่วไปสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3.....	26
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	28
กรอบแนวคิดงานวิจัย.....	31
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	32
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	32
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	36
การสร้างและการหาคุณภาพเครื่องมือ.....	37
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	38
การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้.....	38
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	41
ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ทักษะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3.....	42
ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์การเปรียบเทียบระดับทักษะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารโรงเรียนขยาย โอกาสทางการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3	49
บทที่ 5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	57
สรุปผลการวิจัย	57
อภิปรายผล	59
ข้อเสนอแนะ.....	63
บรรณานุกรม.....	65
ภาคผนวก.....	69
ภาคผนวก ก รายงานผู้เชี่ยวชาญ.....	70

ภาคผนวก ข แบบสอบถามการวิจัย	71
ภาคผนวก ค ค่าดัชนีความสอดคล้อง	76
ภาคผนวก ง ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม	80
ประวัติผู้วิจัย.....	81

สารบัญตาราง

หน้า

ตาราง 1 แสดงการสังเคราะห์ทักษะผู้นำในยุคดิจิทัล	16
ตาราง 2 แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	33
ตาราง 3 แสดงจำนวนและค่าร้อยละข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	42
ตาราง 4 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการแปลค่าระดับคะแนนเฉลี่ย ของทักษะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เชียงราย เขต 3	43
ตาราง 5 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการแปลค่าระดับคะแนนเฉลี่ย ของทักษะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เชียงราย เขต 3 ทักษะการสื่อสาร จำแนกเป็นรายข้อ	44
ตาราง 6 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการแปลค่าระดับคะแนนเฉลี่ย ของทักษะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เชียงราย เขต 3 ทักษะการทำงานเป็นทีม จำแนกเป็นรายข้อ	45
ตาราง 7 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการแปลค่าระดับคะแนนเฉลี่ย ของทักษะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เชียงราย เขต 3 ทักษะการแก้ปัญหา จำแนกเป็นรายข้อ	46
ตาราง 8 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการแปลค่าระดับคะแนนเฉลี่ย ของทักษะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เชียงราย เขต 3 ทักษะทางเทคโนโลยีดิจิทัล จำแนกเป็นรายข้อ	47
ตาราง 9 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการแปลค่าระดับคะแนนเฉลี่ย ของทักษะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษา ประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 ทักษะการคิดสร้างสรรค์ จำแนกเป็นรายข้อ	48
ตาราง 10 แสดงผลการวิเคราะห์การเปรียบเทียบทักษะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารโรงเรียน ขยายโอกาสทางการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 จำแนกตามเพศ	49

ตาราง 11 แสดงผลการวิเคราะห์การเปรียบเทียบทักษะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารโรงเรียน ขยายโอกาสทางการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน	50
ตาราง 12 แสดงผลการวิเคราะห์การเปรียบเทียบทักษะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารโรงเรียน ขยายโอกาสทางการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 จำแนกตามขนาดของโรงเรียน	52
ตาราง 13 แสดงผลการวิเคราะห์การเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ ทักษะผู้นำยุคดิจิทัลของ ผู้บริหารโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 จำแนกตามขนาดของโรงเรียน ด้านทักษะการทำงานเป็นทีม	53
ตาราง 14 แสดงผลการวิเคราะห์การเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ ทักษะผู้นำยุคดิจิทัลของ ผู้บริหารโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 จำแนกตามขนาดของโรงเรียน ด้านทักษะการแก้ปัญหา	54
ตาราง 15 แสดงผลการวิเคราะห์การเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ ทักษะผู้นำยุคดิจิทัลของ ผู้บริหารโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 จำแนกตามขนาดของโรงเรียน ด้านทักษะทางเทคโนโลยีดิจิทัล	55
ตาราง 16 แสดงผลการวิเคราะห์การเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ ทักษะผู้นำยุคดิจิทัลของ ผู้บริหารโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 จำแนกตามขนาดของโรงเรียน ด้านทักษะการคิดสร้างสรรค์	56

ภาพ 1 แสดงกรอบแนวคิดการวิจัย 31

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

โลกในปัจจุบันมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ทั้งในด้านเศรษฐกิจและสังคม ส่งผลให้ทุกคนจำเป็นต้องปรับตัวในชีวิตประจำวัน การทำงาน รวมถึงพฤติกรรมการบริโภค ดิจิทัลจึงกลายเป็นส่วนสำคัญของวิถีชีวิต และทำให้สังคมเปลี่ยนแปลงไปสู่รูปแบบดิจิทัลมากยิ่งขึ้น การเข้าถึงอินเทอร์เน็ตที่สะดวกและง่ายขึ้น ส่งผลให้การสื่อสารและการส่งต่อข้อมูลข่าวสารเป็นไปอย่างรวดเร็ว อีกทั้งทุกคนยังสามารถเข้าถึงข้อมูลขนาดใหญ่ (Big Data) ได้ทุกที่ทุกเวลา (สุกัญญา แซ่มซ้อย, 2561, น. 216) นั้นแสดงให้เห็นว่าเทคโนโลยีมีบทบาทสำคัญในชีวิตมนุษย์ เกิดเป็นสังคมยุคดิจิทัลไร้พรมแดน การเข้าถึงข้อมูลข่าวสารและการสื่อสารรวดเร็ว ไม่มีข้อจำกัดด้านเวลาและสถานที่ ทุกคนสามารถจัดเก็บ เข้าถึง ใช้งาน พัฒนา และแบ่งปันความรู้ได้อย่างทั่วถึง (เอกชัย กี่สุขพันธ์, 2559)

การพัฒนาบุคลากรในยุคเทคโนโลยีเป็นสิ่งสำคัญอย่างหนึ่ง ซึ่งตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. 2545 หมวด 9 ตั้งแต่มาตรา 63 ถึงมาตรา 69 ที่ระบุไว้ว่า ควรมีการพัฒนาบุคลากรทั้งในส่วนของผู้ผลิตและผู้ใช้เทคโนโลยี เพื่อการศึกษา ให้มีความรู้ ทักษะความสามารถ ที่เหมาะสมในการสร้างและใช้เทคโนโลยีดิจิทัลทางการศึกษาอย่างมีคุณภาพและประสิทธิภาพ นอกจากนี้ ผู้เรียนควรได้รับการส่งเสริมให้พัฒนาศักยภาพทางการใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา เพื่อให้สามารถเรียนรู้ และแสวงหาความรู้ได้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต ภาครัฐควรมีบทบาทสำคัญในการสนับสนุนพัฒนาเทคโนโลยีทางการศึกษา มีการกำกับ ติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการใช้งานทางด้านเทคโนโลยี เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดทางการศึกษาและสอดคล้องกับกระบวนการเรียนรู้ของคนไทย (กระทรวงศึกษาธิการ, 2542, น. 22-23) รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยจึงกำหนดให้มียุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2561-2580) เพื่อให้การพัฒนาประเทศเป็นไปอย่างยั่งยืน สอดคล้องกับนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยการพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม (พ.ศ. 2561-2580) ซึ่งเป็นแผนแม่บทหลักในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจและสังคมดิจิทัลของประเทศในระยะ 20 ปี โดยมุ่งเน้นการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเป็นกลไกสำคัญ เป้าหมายหลัก คือการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันทางเศรษฐกิจด้วยเทคโนโลยีดิจิทัลและนวัตกรรม พร้อมทั้งเตรียมบุคลากรทุกกลุ่มให้มีทักษะและความรู้ที่เหมาะสมต่อการประกอบอาชีพและการดำเนินชีวิตในยุคดิจิทัล นอกจากนี้ ยังมุ่งปฏิรูปกระบวนการทำงาน

และการให้บริการของภาครัฐด้วยเทคโนโลยีดิจิทัล เพื่อให้เกิดความโปร่งใส และมีประสิทธิภาพ ประสิทธิผลในการปฏิบัติงาน (สำนักงานคณะกรรมการดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2561, น. 1) ซึ่งปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการขับเคลื่อนให้เกิดการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวข้างต้นภายในองค์กร ปัจจัยที่สำคัญ คือทักษะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารโรงเรียน

จากแนวทางการพัฒนาบุคลากรทางการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ และแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ทักษะความเป็นผู้นำในยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา จึงถือเป็นปัจจัยสำคัญในการบริหารงานโรงเรียน ซึ่งครอบคลุมทั้งด้านวิชาการ งบประมาณ บุคลากร และการบริหารทั่วไป ทั้งนี้ ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 2 (กระทรวงศึกษาธิการ, 2542) มาตรา 39 ได้กำหนดให้กระทรวงศึกษาธิการกระจายอำนาจการบริหารไปยังสถานศึกษา ในเขตพื้นที่การศึกษา และให้คณะกรรมการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเป็นผู้รับผิดชอบโดยตรง ในด้านงบประมาณ การบริหารงานบุคคล การบริหารงานทั่วไป และด้านวิชาการ ซึ่งล้วนเป็นภารกิจหลัก ที่ผู้บริหารสถานศึกษาต้องดำเนินการเพื่อให้บรรลุเป้าหมายของสถานศึกษา อย่างไรก็ตาม ในบริบทของยุคดิจิทัล วิธีการบริหารแบบดั้งเดิมอาจไม่สามารถตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลง ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ผู้บริหารจึงจำเป็นต้องพัฒนาและประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลอย่างเหมาะสม เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการบริหารสถานศึกษาให้เท่าทันกับการเปลี่ยนแปลงของ ยุคสมัย สอดคล้องกับแนวคิดของ สุกัญญา แซ่มซ้อย (2561) ระบุว่า ผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล จำเป็นต้องเรียนรู้และเข้าใจผลกระทบของเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (ICT) เพื่อนำมา ประยุกต์ใช้ในการบริหารจัดการสถานศึกษาให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อผู้เรียน สอดคล้องกับ ปทุมรัตน์ สีรูป (2560, น. 152-153) กล่าวว่า ผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลจำเป็นต้องมีทักษะ ที่สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของโลกปัจจุบัน โดยต้องมองโลกในหลากหลายมิติ มีวิสัยทัศน์ กว้างไกล และสามารถสร้างแรงบันดาลใจให้บุคลากรปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ ยังต้องสามารถบูรณาการปัจจัยต่าง ๆ ที่ส่งผลต่อการบริหารสถานศึกษาได้อย่างเหมาะสม และมีประสิทธิภาพ ในฐานะผู้นำองค์กรทางการศึกษา ผู้บริหารมีบทบาทสำคัญในการขับเคลื่อน สถานศึกษาให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ ดังนั้น ทักษะความเป็นผู้นำในยุคดิจิทัลจึงเป็นสิ่งจำเป็น เพื่อให้สถานศึกษาสามารถพัฒนาอย่างต่อเนื่องและปรับตัวได้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของโลกยุคใหม่

ซึ่งอาจกล่าวได้ว่า ทักษะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา ซึ่งผู้บริหารสถานศึกษา เป็นปัจจัยสำคัญในการยกระดับคุณภาพการจัดการศึกษา โดยเฉพาะในยุคดิจิทัลที่ต้องอาศัยทักษะ การบริหารที่เหมาะสมกับการเปลี่ยนแปลง ผู้นำยุคดิจิทัลต้องสามารถนำพาองค์กรให้ดำรงอยู่ได้ อย่างมีประสิทธิภาพ พร้อมนำเทคโนโลยีใหม่ ๆ มาใช้ในการบริหารงานการบริหารองค์กรในยุคดิจิทัล ต้องอาศัยทักษะผู้นำที่มีคุณภาพ ผู้บริหารสถานศึกษาจึงจำเป็นต้องพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง เป็นผู้นำที่ขับเคลื่อนการเปลี่ยนแปลงและสามารถใช้ทักษะการบริหารได้อย่างมีประสิทธิภาพ

โดยอาศัยความสามารถด้านวิชาการ การสื่อสาร และเทคโนโลยี นอกจากนี้ ผู้บริหารต้องเป็นนักริเริ่มสร้างสรรค์ มีแนวคิดเชิงประกอบการ สร้างแรงบันดาลใจเชิงบวก เป็นต้นแบบที่ดี และส่งเสริมการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ (สุกัญญา แซ่มซ้อย, 2561) จากการศึกษาวิจัยและการสังเคราะห์เอกสารที่เกี่ยวข้อง พบว่าทักษะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษามีความสำคัญอย่างยิ่งในการพัฒนาองค์กรให้ก้าวทันการเปลี่ยนแปลงของโลกยุคใหม่พบว่า ทักษะผู้นำยุคดิจิทัลประกอบด้วย ทักษะทางเทคโนโลยี ทักษะการแก้ปัญหา ทักษะการทำงานเป็นทีม ทักษะสื่อสาร และทักษะการคิดสร้างสรรค์

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 มีวิสัยทัศน์มุ่งเป็นองค์กรคุณภาพ สร้างคนดี มีความสุข บนพื้นฐานวัฒนธรรมที่ดีงาม ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน โดยมีพันธกิจสำคัญ ได้แก่ ส่งเสริมและสนับสนุนให้สถานศึกษามีความปลอดภัยสำหรับผู้เรียน ครู และบุคลากรทางการศึกษา พัฒนาคณาจารย์ผู้เรียนให้มีสมรรถนะตามหลักสูตรและทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 บนพื้นฐานวัฒนธรรมที่ดีงามส่งเสริมความเสมอภาคทางการศึกษา ลดความเหลื่อมล้ำ และเปิดโอกาสให้ผู้เรียนทุกคนได้รับการศึกษาอย่างทั่วถึง พัฒนาผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษาให้มีความเชี่ยวชาญ มีมาตรฐานจรรยาบรรณวิชาชีพ และมีจิตวิญญาณความเป็นครูมืออาชีพสนับสนุนการศึกษาที่ส่งเสริมคุณภาพชีวิตอย่างเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม โดยยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงพัฒนาระบบบริหารจัดการศึกษาทุกระดับ โดยนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการดำเนินงานเพื่อให้บรรลุตามเป้าหมายดังกล่าว ผู้บริหารสถานศึกษาจำเป็นต้องมีทักษะผู้นำยุคดิจิทัล สามารถประยุกต์ใช้เทคโนโลยีเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารงานและการจัดการศึกษา ครูและบุคลากรทางการศึกษาซึ่งเป็นกลุ่มสำคัญในการจัดการเรียนรู้ ควรมีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีให้สอดคล้องกับนโยบายของผู้บริหาร เพื่อให้สามารถปฏิบัติงานได้อย่างเต็มศักยภาพนอกจากนี้ ผู้บริหารต้องมีบทบาทในการส่งเสริมและพัฒนาทักษะดิจิทัลของครูและบุคลากร เพื่อให้สามารถปรับตัวตามบทบาทหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย และขับเคลื่อนสถานศึกษาไปสู่เป้าหมายที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพ (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3, 2566)

จากปัญหาและความสำคัญที่กล่าวมา ผู้วิจัยมีความสนใจศึกษาทักษะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 เพื่อสำรวจความคิดเห็นของครูที่มีต่อทักษะดังกล่าว และนำผลการวิจัยไปประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ โดยเป็นแนวทางในการพัฒนาสถานศึกษายุคดิจิทัลให้สามารถปรับตัวและตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อมภายนอกอย่างรวดเร็ว ทั้งนี้ เพื่อยกระดับคุณภาพผู้เรียนพัฒนาให้มีทักษะที่จำเป็น และเป็นกำลังสำคัญของชาติในการสร้างสรรค์อนาคตของประเทศต่อไป

คำถามการวิจัย

1. ทักษะผู้นำในยุคดิจิทัลของผู้บริหารโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 อยู่ในระดับใด
2. การเปรียบเทียบระดับทักษะผู้นำในยุคดิจิทัลของผู้บริหารโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 จำแนกตามเพศ ประสบการณ์ในการทำงาน และขนาดโรงเรียน แตกต่างกันหรือไม่

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับทักษะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3
2. เพื่อเปรียบเทียบระดับทักษะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 จำแนกตามเพศ ประสบการณ์ในการทำงาน และขนาดโรงเรียน

สมมติฐานของการวิจัย

1. บุคลากรทางการศึกษาที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับทักษะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 มีความแตกต่างกัน
2. บุคลากรทางการศึกษาที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับทักษะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 มีความแตกต่างกัน
3. บุคลากรทางการศึกษาที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนที่มีขนาดแตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับทักษะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 มีความแตกต่างกัน

ขอบเขตการวิจัย

ขอบเขตด้านประชากรและตัวอย่าง

1. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ บุคลากรทางการศึกษาโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 ทั้งหมด 51 โรงเรียน ประกอบด้วย ผู้อำนวยการโรงเรียน 49 คน รองผู้อำนวยการโรงเรียน 11 คน และครู 1,045 คน รวมทั้งสิ้น 1,105 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ศึกษา ได้แก่ บุคลากรทางการศึกษาโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 โดยกลุ่มตัวอย่างดังกล่าวใช้วิธีการกำหนดขนาดโดยใช้สูตรการคำนวณของ Taro Yamane ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% จากนั้นใช้การสุ่มกลุ่มตัวอย่างโดยวิธีจับสลาก จะได้จำนวนบุคลากรทางการศึกษาจำนวน 294 คน

ขอบเขตด้านตัวแปร

1. ตัวแปรต้น ได้แก่ ข้อมูลทั่วไปของบุคลากรทางการศึกษา โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 ประกอบด้วย

1.1 เพศ

1.1.1 หญิง

1.1.2 ชาย

1.2 ประสบการณ์ในการทำงาน

1.2.1 ประสบการณ์ทำงานน้อยกว่า 1 ปี

1.2.2 ประสบการณ์ทำงาน 1 -4 ปี

1.2.3 ประสบการณ์ทำงาน 5 -10 ปี

1.2.4 ประสบการณ์ทำงานมากกว่า 11 ปี

1.3 ขนาดของโรงเรียน

1.3.1 โรงเรียนขนาดเล็ก

1.3.2 โรงเรียนขนาดกลาง

1.3.3 โรงเรียนขนาดใหญ่

1.3.4 โรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ

2. ตัวแปรตาม ได้แก่ ทักษะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ประกอบด้วย 5 ด้าน ซึ่งได้จากการสังเคราะห์ตัวแปร ได้ดังนี้

- 2.1 ทักษะการสื่อสาร
- 2.2 ทักษะการทำงานเป็นทีม
- 2.3 ทักษะการแก้ปัญหา
- 2.4 ทักษะทางเทคโนโลยีดิจิทัล
- 2.5 ทักษะการคิดสร้างสรรค์

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. **ทักษะผู้นำดิจิทัล** หมายถึง ความเชี่ยวชาญในการบริหารจัดการในการใช้ทักษะด้านการบริหารงานเพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพ ภายใต้ระบบระเบียบและแบบแผนที่เหมาะสม โดยคำนึงถึงการใช้ทรัพยากรในองค์กรอย่างคุ้มค่า ซึ่งจะส่งผลให้การดำเนินงานเป็นไปอย่างราบรื่นและประสบความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ ประกอบด้วย 5 ทักษะ ดังนี้

1.1 **ทักษะการสื่อสาร** หมายถึง ความสามารถของผู้บริหารโรงเรียนในการสื่อสารอย่างถูกต้อง ชัดเจน และตรงประเด็น ทั้งในระดับบุคคล กลุ่ม และสาธารณะ รวมถึงทักษะในการเจรจาต่อรอง โน้มน้าว และนำเสนอแนวคิดได้อย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อให้การสื่อสารบรรลุวัตถุประสงค์ นอกจากนี้ ควรสามารถแลกเปลี่ยนความคิดเห็นด้านวิชาการกับผู้ร่วมงาน รวมถึงการสื่อสารผ่านการพูดและเขียนอย่างชัดเจน เข้าใจง่าย เพื่อให้งานสำเร็จตามกรอบเวลาที่กำหนด

1.2 **ทักษะการทำงานเป็นทีม** หมายถึง ความสามารถของผู้บริหารโรงเรียนในการสร้างปฏิสัมพันธ์ที่ดี ยอมรับและให้คุณค่าต่อความแตกต่างระหว่างบุคคล เสริมสร้างความรัก ความสามัคคี และขวัญกำลังใจภายในทีม พร้อมทั้งสร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อการปฏิบัติงาน นอกจากนี้ ควรสามารถให้คำปรึกษา แนะนำบุคลากร และอำนวยความสะดวกในการทำงาน เพื่อให้งานดำเนินไปตามเป้าหมายที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพ

1.3 **ทักษะการแก้ปัญหา** หมายถึง ความสามารถของผู้บริหารโรงเรียนในการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อนำมาใช้เป็นแนวทางในการแก้ปัญหา เลือกแนวทางที่ได้รับการยอมรับจากทุกฝ่าย สามารถตัดสินใจแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าได้อย่างรวดเร็ว เด็ดขาด และถูกต้องโดยอ้างอิงจากข้อมูลที่เป็นจริง ใช้วิธีการที่สร้างสรรค์ และอิงหลักเหตุผล พร้อมทั้งคำนึงถึงความเหมาะสมและความทันสมัยของข้อมูลในการตัดสินใจ

1.4 **ทักษะทางเทคโนโลยีดิจิทัล** หมายถึง ความสามารถของผู้บริหารโรงเรียนในการมีความรู้ ความเข้าใจ และความสามารถพื้นฐานในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลที่หลากหลาย

เพื่อพัฒนากระบวนการทำงานให้ทันสมัยและมีประสิทธิภาพ รวมถึงใช้เป็นเครื่องมือในการสื่อสารภายในสถานศึกษา เผยแพร่ข้อมูล และประชาสัมพันธ์กิจกรรมต่าง ๆ ให้แก่ผู้เรียน ผู้ปกครอง และชุมชนได้รับทราบอย่างถูกต้องและทั่วถึง

1.5 ทักษะการคิดสร้างสรรค์ หมายถึง ความสามารถของผู้บริหารโรงเรียนในการคิดสร้างสรรค์ นำความรู้และประสบการณ์เดิมมาประยุกต์ใช้อย่างรวดเร็วและเหมาะสมกับสถานการณ์ที่จำกัด เพื่อให้ได้ผลลัพธ์ที่ดีที่สุด สามารถคิดนอกกรอบโดยไม่ยึดติดกับแนวคิดเดิม พร้อมเปิดรับความคิดเห็นใหม่ ๆ เพื่อพัฒนาการทำงานให้มีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ควรมีความเชื่อมั่นในตนเองและพร้อมเผชิญกับความท้าทายในสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ

2. บุคลากรทางการศึกษา หมายถึง ผู้อำนวยการโรงเรียน รองผู้อำนวยการโรงเรียน และข้าราชการครูที่ปฏิบัติหน้าที่สอนในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3

3. โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา หมายถึง โรงเรียนที่เปิดสอนตั้งแต่ระดับชั้นอนุบาล 2 ถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3

ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

1. ผู้บริหารโรงเรียน สามารถนำผลการวิจัยไปใช้ในการพัฒนาทักษะผู้นำดิจิทัล ส่งเสริมทักษะ ของตนเอง เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานให้เพิ่มมากขึ้น และพัฒนากระบวนการบริหารจัดการศึกษาให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้ และประสบความสำเร็จตามเป้าหมายที่วางไว้

2. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 สามารถนำผลการวิจัยไปใช้ในการพัฒนาส่งเสริมครู และบุคลากรเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานให้เพิ่มมากขึ้น

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาวิจัย เรื่อง ทักษะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 ซึ่งผู้วิจัยได้ศึกษาหลักการ แนวคิด และทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

1. แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับยุคดิจิทัล
 - 1.1 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับยุคดิจิทัล
 - 1.2 ความหมายของยุคดิจิทัล
2. ทักษะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา
 - 2.1 ความหมายของทักษะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา
 - 2.2 แนวคิดทฤษฎีของทักษะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา
 - 2.3 องค์ประกอบของทักษะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา
 - 2.3.1 ทักษะการสื่อสาร
 - 2.3.2 ทักษะการทำงานเป็นทีม
 - 2.3.3 ทักษะการแก้ปัญหา
 - 2.3.4 ทักษะทางเทคโนโลยีดิจิทัล
 - 2.3.5 ทักษะการคิดสร้างสรรค์
5. ข้อมูลทั่วไปสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3
6. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
7. กรอบแนวคิดงานวิจัย

แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับยุคดิจิทัล

ยุคดิจิทัล (Digital Era) คือยุคที่เทคโนโลยีและนวัตกรรมดิจิทัลเข้ามามีบทบาทสำคัญในทุกด้านของชีวิต ไม่ว่าจะเป็นธุรกิจ การทำงาน สาธารณูปโภค หรือชีวิตประจำวัน ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วและก้าวกระโดดในทุกมิติ ทั้งเศรษฐกิจ การเมือง สังคม และการศึกษา เทคโนโลยีดิจิทัลช่วยให้การสื่อสารและส่งผ่านข้อมูลเป็นไปอย่างรวดเร็วและไร้ขีดจำกัด ผู้คนสามารถเข้าถึงข้อมูลข่าวสารได้ทุกที่ทุกเวลา ส่งผลให้ผู้บริหารการศึกษาต้องปรับตัวและเปลี่ยนแปลงแนวคิดในการบริหารจัดการให้ทันต่อยุคสมัยเพื่อให้เข้าใจถึงการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น สามารถแบ่งวิวัฒนาการของโลกยุคดิจิทัลออกเป็น 4 ยุคหลัก ๆ (Wice logistics, 2567) ดังนี้

Digital 1.0 ยุคของอินเทอร์เน็ต

ยุคนี้เป็นจุดเริ่มต้นของการเปลี่ยนแปลงจากออฟไลน์ (Offline) สู่ออนไลน์ (Online) อินเทอร์เน็ตกลายเป็นเครื่องมือสำคัญที่เชื่อมโยงข้อมูลและผู้คนเข้าด้วยกัน ตัวอย่างที่เห็นได้ชัดคือการเปลี่ยนแปลงจากการส่งจดหมายทางไปรษณีย์มาเป็นอีเมล (E-mail) รวมถึงการเกิดขึ้นของเว็บไซต์ (Website) ที่ช่วยให้ข้อมูลเข้าถึงได้ง่ายและอัปเดตตลอด 24 ชั่วโมง ยุคนี้ยังเป็นจุดเริ่มต้นของการทำธุรกิจออนไลน์ โฆษณาผ่านแพลตฟอร์มดิจิทัล และการเปลี่ยนแปลงทางพาณิชย์ที่ทำให้ผู้บริโภคสามารถเข้าถึงสินค้าหรือบริการได้สะดวกยิ่งขึ้น

Digital 2.0 ยุคของโซเชียลมีเดีย

จากการพัฒนาอินเทอร์เน็ต ยุคนี้เกิดการสร้างเครือข่ายทางสังคม (Social Network) ที่ช่วยให้ผู้คนสามารถติดต่อสื่อสารกันผ่านแพลตฟอร์มออนไลน์ เริ่มจากการพูดคุยส่วนตัวไปสู่การสร้างชุมชนขนาดใหญ่ ธุรกิจต่าง ๆ เริ่มตระหนักถึงพลังของโซเชียลมีเดีย (Social Media) ซึ่งกลายเป็นช่องทางสำคัญในการทำการตลาด พัฒนาแบรนด์ และสื่อสารกับลูกค้าได้อย่างใกล้ชิด ผู้บริโภคสามารถแสดงความคิดเห็น และมีอำนาจต่อรองในการตัดสินใจเลือกซื้อสินค้าและบริการมากขึ้น

ยุคดิจิทัล 3.0: ยุคของบิ๊กดาต้า, คลาวด์คอมพิวติ้ง และแอปพลิเคชัน

ยุคนี้เป็นช่วงที่ข้อมูลปริมาณมหาศาล (Big Data) ถูกนำมาใช้ประโยชน์อย่างเป็นระบบทุกแพลตฟอร์มดิจิทัล ไม่ว่าจะเป็นโซเชียลมีเดีย อีคอมเมิร์ซ ธุรกิจธนาคาร โลจิสติกส์ หรือประกันภัยต่างมีข้อมูลจำนวนมากหมุนเวียนอยู่ทุกวัน ข้อมูลเหล่านี้ถูกนำมาวิเคราะห์เพื่อทำความเข้าใจพฤติกรรมผู้บริโภคและพัฒนาแผนกลยุทธ์ทางธุรกิจให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น เทคโนโลยีคลาวด์คอมพิวติ้ง (Cloud Computing) มีบทบาทสำคัญในการจัดเก็บข้อมูล ทำให้สามารถเข้าถึงและแบ่งปันข้อมูลได้จากทุกที่ ลดต้นทุนและเพิ่มประสิทธิภาพการทำงาน ระบบคลาวด์ช่วยให้ธุรกิจสามารถปรับตัวได้อย่างรวดเร็วและตอบสนองความต้องการของตลาดแบบเรียลไทม์นอกจากนี้

แอปพลิเคชัน (Application) ได้เข้ามามีบทบาทสำคัญในชีวิตประจำวัน โดยช่วยให้การดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ เป็นไปอย่างสะดวกผ่านสมาร์ทโฟนและแท็บเล็ต

ยุคดิจิทัล 4.0: ยุคของ Machine-to-Machine

ยุคนี้เป็นยุคที่เทคโนโลยีสามารถสื่อสารและทำงานร่วมกันโดยอัตโนมัติ โดยไม่จำเป็นต้องอาศัยมนุษย์เป็นตัวกลาง เทคโนโลยีที่เคยเป็นเพียงเครื่องมือช่วยมนุษย์เริ่มพัฒนาไปสู่การคิดและตัดสินใจด้วยตัวเอง ได้แก่ Smart Home: สามารถควบคุมเครื่องใช้ไฟฟ้าภายในบ้านผ่านแอปพลิเคชัน เช่น เปิด-ปิดไฟ ปรับอุณหภูมิแอร์ หรือสั่งงานเครื่องใช้ไฟฟ้าได้จากระยะไกล Voice Command: การใช้คำสั่งเสียงเพื่อควบคุมอุปกรณ์ เช่น การพูดคำว่า “แคปเจอร์” เพื่อสั่งให้สมาร์ทโฟนถ่ายรูปโดยอัตโนมัติ Simulation & AI: การใช้เทคโนโลยีจำลองสถานการณ์ (Simulation) เพื่อฝึกอบรมพนักงานหรือวางแผนเชิงธุรกิจ โดยไม่ต้องเดินทางไปยังสถานที่จริง เทคโนโลยีในยุคนี้ช่วยลดบทบาทของมนุษย์ในงานที่ต้องทำซ้ำ ๆ และเพิ่มประสิทธิภาพในการคิดวิเคราะห์ เพื่อขับเคลื่อนนวัตกรรมและสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสังคมและธุรกิจ

จากแนวคิดข้างต้นสรุปได้ว่า การเปลี่ยนแปลงในยุคดิจิทัลเริ่มต้นตั้งแต่ยุคดิจิทัล 1.0 ไปจนถึงยุคดิจิทัล 4.0 ในแต่ละยุคจะมีการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีสู่ยุคดิจิทัลส่งผลกระทบอย่างมากต่อการบริหารจัดการศึกษา จึงจำเป็นต้องนำเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารมาใช้เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและตอบสนองต่อสถานการณ์ได้อย่างรวดเร็ว นอกจากนี้ ควรส่งเสริมให้บุคลากรมีความรู้ความเข้าใจในเทคโนโลยีดิจิทัล เพื่อนำมาใช้ประโยชน์ในการดำเนินชีวิตและการทำงาน สามารถปรับตัวและใช้ประโยชน์จากการพัฒนาเทคโนโลยีได้อย่างพร้อมเพียง

ความหมายของยุคดิจิทัล

ยุคดิจิทัลหมายถึงช่วงเวลาและเทคโนโลยีดิจิทัลเข้ามามีบทบาทสำคัญในชีวิตประจำวัน โดยทรัพยากรดิจิทัลครอบคลุมทั้งอุปกรณ์ เทคโนโลยี สื่อ หลักสูตรการเรียนการสอน และองค์ความรู้ที่เผยแพร่ผ่านอินเทอร์เน็ต การพัฒนาเหล่านี้ส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วทั้งในด้านสังคม การศึกษา และเศรษฐกิจ จนกลืนกินรูปแบบการดำเนินชีวิตแบบเดิม และทำให้พฤติกรรมของมนุษย์เปลี่ยนไปเป็นการใช้ชีวิตที่ผสมผสานเทคโนโลยีดิจิทัลเข้ากับกิจวัตรประจำวัน

ณิชชา วัชรชยะกูร (2558) ให้ความหมายของยุคดิจิทัลว่าเป็นยุคของเทคโนโลยีสมัยใหม่ ที่ช่วยพัฒนาและปรับปรุงระบบการศึกษา รวมถึงสนับสนุนการสื่อสารของมนุษย์ให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น พื้นที่และเวลาถูกลดความสำคัญลง ทำให้การติดต่อสื่อสารสามารถเกิดขึ้นได้แบบทันที

สุกัญญา แซ่มซ้อย (2561) ได้ให้ความหมายของยุคดิจิทัล หมายถึง ในยุคที่เทคโนโลยีมีความเจริญก้าวหน้า การสื่อสารและการถ่ายทอดข้อมูล ข่าวสาร รวมถึงองค์ความรู้ต่าง ๆ ในสังคม

ไม่ว่าจะเป็นข้อความ ภาพ เสียง หรือคลิปวิดีโอ สามารถทำได้อย่างสะดวกและรวดเร็ว ส่งผลให้ทุกคนสามารถเข้าถึงแหล่งข้อมูลได้ทุกที่ทุกเวลาอย่างง่ายดาย

ปณณทัต กาญจนะวสิต (2561) ได้ให้ความหมายของ ยุคดิจิทัล 4.0 หมายถึงในยุคที่เทคโนโลยีมีการพัฒนาอย่างรวดเร็ว อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ต่าง ๆ จึงมีความฉลาดมากยิ่งขึ้น สามารถติดต่อสื่อสารและสั่งการให้ทำงานได้โดยอัตโนมัติ ไม่จำเป็นต้องกดสวิตช์ที่ตัวอุปกรณ์อีกต่อไป เพราะสามารถควบคุมการทำงานผ่านแอปพลิเคชัน รวมถึงสั่งการด้วยเสียงผ่านสมาร์ตโฟน ไม่ว่าจะเป็นการถ่ายภาพหรือเขียนข้อความโดยอัตโนมัติ เทคโนโลยีดิจิทัล เช่น Mobile Platform, ปัญญาประดิษฐ์ (AI), การพิมพ์แบบสามมิติ (3D Printing), อินเทอร์เน็ตของสรรพสิ่ง (Internet of Things) และ Fintech กำลังกลายเป็นส่วนหนึ่งของการดำเนินชีวิตประจำวันของผู้คนในสังคมอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้

จากแนวคิดดังกล่าวสามารถสรุปได้ว่า ยุคดิจิทัล คือยุคที่เทคโนโลยีและอุปกรณ์ไร้สายมีการเชื่อมโยงกับเครือข่ายอินเทอร์เน็ตความเร็วสูง เพื่ออำนวยความสะดวกในการดำเนินชีวิตมนุษย์จำเป็นต้องปรับตัว เรียนรู้ และพัฒนาทักษะต่าง ๆ เพื่อให้สามารถดำเนินชีวิตได้อย่างมีประสิทธิภาพในโลกดิจิทัลที่เปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา

ทักษะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา

ความหมายของทักษะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา

ไกรสร เจียมทอง (2561) ระบุว่าทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล คือการบริหารงานที่ผสมผสานทั้งศาสตร์และศิลปะ ผู้บริหารต้องมีความรู้ความชำนาญและสามารถดำเนินกิจกรรมบริหารได้อย่างถูกต้องและรวดเร็วเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กร

มณฑาทิพย์ นามนุ (2561) ให้ความหมายว่า ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล คือความสามารถในการใช้กลยุทธ์และกระบวนการบริหารจัดการเพื่อให้บรรลุเป้าหมายของสถานศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

นริศรา บุญสอาด (2563) อธิบายว่า ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล หมายถึงความสามารถในการปฏิบัติงานอย่างมีความรู้ ความชำนาญ และความเชี่ยวชาญ รวมถึงมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ สามารถบริหารจัดการทรัพยากรที่มีอยู่อย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อให้สถานศึกษาสามารถแข่งขันได้ ทันสมัย และสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของโลก

พรพิมล แก้วอุทัย (2563) กล่าวว่า ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล หมายถึงความสามารถในการบริหารงานโดยใช้ทรัพยากรบุคคลและทรัพยากรอื่น ๆ ผ่านกระบวนการที่เป็นระบบ เพื่อให้การดำเนินงานบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพและเป็นที่ยอมรับ

จากแนวคิดข้างต้นสามารถสรุปได้ว่า ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล หมายถึง ความเชี่ยวชาญในการบริหารจัดการและใช้ทักษะการบริหารงานให้สำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ อย่างมีระบบระเบียบและมีประสิทธิภาพ โดยอาศัยการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างคุ้มค่า ซึ่งจะช่วยให้ การดำเนินงานของสถานศึกษาประสบความสำเร็จและบรรลุวัตถุประสงค์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

แนวคิดทฤษฎีของทักษะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา

ผู้บริหารเป็นบุคคลที่มีบทบาทสำคัญในการบริหารจัดการทรัพยากรเพื่อให้เกิด ประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการดำเนินงาน รวมถึงสามารถปรับตัวให้สอดคล้องกับ การเปลี่ยนแปลงของโลกที่ได้รับอิทธิพลจากเทคโนโลยี โดยนักวิชาการหลายท่านได้ให้แนวคิด เกี่ยวกับทักษะของผู้บริหารในยุคดิจิทัล ซึ่งหนึ่งในแนวคิดที่ได้รับการยอมรับอย่างกว้างขวาง ดังต่อไปนี้

Katz (1955, อ้างถึงใน แพรดดาว สนองพันธ์, 2557, น. 27) ได้กล่าวถึง ทักษะการทำงานของ ผู้บริหารเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในงานเขียนเรื่อง “Skill of an Effective Administrator” ซึ่งเป็นแนวคิดที่ได้รับการยอมรับอย่างกว้างขวาง สรุปได้ 3 ทักษะ ดังนี้

1. ทักษะทางเทคนิค (Technical Skill) หมายถึง ความสามารถในการปฏิบัติงานเฉพาะ ด้านที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการ วิธีการ และเทคนิคในการทำงาน เช่น ทักษะเฉพาะทางของนักดนตรี วิศวกรศัลย แพทย์ หรือนักบัญชี ซึ่งต้องอาศัยความรู้ ความเข้าใจในงานที่ทำ สามารถวิเคราะห์ปัญหา และเลือกใช้เครื่องมือที่เหมาะสมในการดำเนินงาน

2. ทักษะด้านมนุษย (Human Skill) หมายถึง ความสามารถในการบริหารและทำงาน ร่วมกับผู้อื่นอย่างมีประสิทธิภาพ เนื่องจากผู้บริหารต้องทำงานร่วมกับบุคคลที่มีความหลากหลาย ดังนั้นจึงต้องมีความเข้าใจในพฤติกรรมของมนุษย์ ความต้องการของแต่ละบุคคล เช่น ความมั่นคง ปลอดภัย ความภาคภูมิใจในตนเอง และสถานะทางสังคม เพื่อให้สามารถตอบสนองความต้องการ และสร้างความพึงพอใจในการทำงานร่วมกันได้

3. ทักษะด้านความคิดรวบยอด (Conceptual Skill) หมายถึง ความสามารถในการมองเห็นภาพรวมขององค์กร เข้าใจถึงความสัมพันธ์ระหว่างแผนกและหน้าที่ต่าง ๆ รวมถึง การวิเคราะห์ผลกระทบของปัจจัยภายนอก เช่น นโยบาย การเมือง สังคม และเศรษฐกิจที่มีต่อ องค์กร เพื่อให้สามารถกำหนดแนวทางการบริหารที่เหมาะสมและนำพาองค์กรไปสู่เป้าหมายที่ตั้งไว้

แนวคิดของ Katz เป็นพื้นฐานสำคัญสำหรับผู้บริหารยุคดิจิทัล ที่ต้องปรับตัวให้ทันต่อ การเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยี โดยนำทักษะทั้งสามด้านมาประยุกต์ใช้ เพื่อให้การบริหารงานเป็นไป อย่างมีประสิทธิภาพและสามารถพัฒนาองค์กรให้เติบโตอย่างมั่นคง

องค์ประกอบของทักษะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาและสังเคราะห์ แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องมากำหนดเป็นทักษะของผู้บริหารในยุคดิจิทัล ดังนี้

Hoyle, English & Steffy (2005, p. 8) ได้กล่าวถึงทักษะที่นำไปสู่ความสำเร็จของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ไว้ในหนังสือ Skills for Successful 21st Century School Leaders โดยแบ่งออกเป็น 10 ทักษะสำคัญ ได้แก่

1. ทักษะการสื่อสารและความสัมพันธ์ระหว่างชุมชน (Skills in Communication and Community Relations)
2. ทักษะการบริหาร จัดการองค์กร (Skills in Organizational Management)
3. ทักษะการวิจัยทางการศึกษา การประเมินผลและการวางแผน (Skills in Educational Research, Evaluation and Planning)
4. ทักษะความเป็นผู้นำที่มีวิสัยทัศน์ (Skills in Visionary Leadership)
5. ทักษะในการบริหารจัดการบุคลากร (Skills in Staff Management)
6. ทักษะการจัดการเรียนรู้ (Skills in Instructional Management)
7. ทักษะการประเมินผลงานและ การบริหารบุคลากร (Skills in Staff Evaluation and Personnel Management)
8. ทักษะการวางแผนและ การพัฒนาหลักสูตร (Skills in Curriculum Planning and Development)
9. ทักษะด้านในการกำหนดนโยบายและการปกครอง (Skills in Policy and Governance)
10. ค่านิยมและจริยธรรมของการเป็นผู้นำ (Values and Ethics of Leadership)

ทักษะเหล่านี้ล้วนเป็นองค์ประกอบสำคัญที่ช่วยให้ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถนำองค์กรไปสู่ความสำเร็จได้อย่างมีประสิทธิภาพและตอบสนองต่อความท้าทายในศตวรรษที่ 21

Doe (2009, อ้างถึงใน ไกรสร เจียมทอง, 2561, น. 40) โดยสถาบัน North Dakota Lead Center ประเทศสหรัฐอเมริกา พบว่ามีองค์ประกอบของทักษะผู้นำยุคดิจิทัล ดังนี้

1. ทักษะการสื่อสาร (Communication Skills)
2. ทักษะการแก้ปัญหาที่ซับซ้อน (Resolving Complex Problems)
3. ทักษะภาวะผู้นำทางการศึกษา (Educational Leadership Skills)
4. ทักษะการพัฒนาตนเองและผู้อื่น (Developing Self and Others)

Weigel (2012, p. 14) สามารถสังเคราะห์แนวคิดเกี่ยวกับ ทักษะยุคใหม่ของผู้บริหารโรงเรียน ที่สอดคล้องกันได้ ดังนี้

1. ทักษะการบริหารงานบุคคล (Personal Management Skills)

2. ทักษะทำงานเป็นทีม (Teamwork Skills)
3. ทักษะการกำหนดทิศทางองค์กร (Setting Instructional Direction Skill)
4. ทักษะการสื่อสาร (Communication Skill)
5. ทักษะด้านการบริหารองค์การ (Organizational Management Skills)
6. ทักษะการรับรู้ไว (Sensitivity Skill)
7. ทักษะคุณธรรมจริยธรรม (Ethical-Moral Skills)
8. ทักษะทางเทคโนโลยีและการใช้ดิจิทัล (Technological and Digital Literacy Skills)
9. ทักษะด้านการสร้างนวัตกรรมเพื่อการเรียนรู้ของผู้เรียน (Learning Innovation Skill)
10. ทักษะการคิดวิเคราะห์และการคิดสร้างสรรค์ (Critical and Creative Thinking Skill)
11. ทักษะการสร้างสัมพันธ์ระหว่างบุคคล (Interpersonal Skill)
12. ทักษะการแก้ปัญหา (Problem Solving Skills)
13. ทักษะการตัดสินใจ (Adjustment Skill)
14. ทักษะมุ่งผลสัมฤทธิ์ (Results Orientation Skill)

NASSP (2013, p. 22) ได้สรุปเกี่ยวกับทักษะผู้บริหารขั้นพื้นฐานในยุคดิจิทัล ที่สำคัญ

จำนวน 10 ทักษะ ประกอบด้วย

1. การจัดการ ความขัดแย้ง
2. การคิดสร้างสรรค์
- 3 การสร้างทีมงาน
4. การแก้ปัญหาเชิงสร้างสรรค์
5. ทักษะชีวิต
6. การตัดสินใจ
7. ทางเทคโนโลยี/นวัตกรรม/ดิจิทัล
8. การมอบหมายงานและการสอน
9. การจูงใจ
10. การสื่อสาร

Podolny (2015, อ้างถึงใน พรทิพย์ มงคลเสถียร, 2563, น. 25) ได้กล่าวถึงความถนัดเชิงกลยุทธ์ว่า เป็นกุญแจแห่งความสำเร็จของ ผู้บริหารในศตวรรษ ที่ 21 ไว้ในบทความที่ชื่อว่า 21st Century Skills Success in Life: 625 C's plus Leadership ผู้นำมีบุคลิกที่เข้มแข็งและความเชี่ยวชาญแล้ว จำเป็นต้องมี 7 ทักษะดังนี้ 1) ความคิดสร้างสรรค์/นวัตกรรม (Creativity/Innovation) 2) ความคล่องตัวเรื่องคอมพิวเตอร์ (Computer literacy) 3) ทักษะการสื่อสาร (Communication Skills) 4) ภาวะผู้นำ (Leadership) 5) การคิดเชิงวิพากษ์

(Critical Thinking) 6) มีความตระหนักรู้และปรับตัวทางวัฒนธรรม (Cultural Awareness & Adaptability) และ 7) ความร่วมมือ (Collaboration)

แพรวดา สอนงพันธ์ (2557, น. 53) ได้กล่าวถึงทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล ประกอบด้วย 11 ทักษะ ได้แก่ 1) ทักษะด้านการวางแผน 2) ทักษะด้านความรู้คิด 3) ทักษะด้านการสร้างทีมงาน 4) ทักษะด้านการศึกษาและการสอน 5) ทักษะด้านการใช้เทคโนโลยี สารสนเทศ เพื่อการสื่อสารและการบริหารจัดการ 6) ทักษะด้านการบริหาร 7) ทักษะด้านเทคนิค 8) ทักษะด้านการประเมิน 9) ทักษะด้านความคิดรวบยอด 10) ทักษะด้านมนุษย และ 11) ทักษะด้านการสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพ

ไพฑูรย์ สีนลาร์ตัน (2558, น. 33) กล่าวถึงปัจจัยด้านคุณลักษณะของ ผู้บริหารยุคใหม่ ประกอบด้วย 7 ทักษะ ดังนี้ 1) ทักษะการสื่อสารและความมั่นใจในตนเอง 2) ทักษะการคิดวิเคราะห์ และสังเคราะห์ 3) ทักษะการคิดสร้างสรรค์และมี จินตนาการ 4) ทักษะการผลิตและคิดนวัตกรรม 5) ทักษะทางคุณธรรมและความรับผิดชอบ 6) ทักษะการเปลี่ยนแปลงและแก้ปัญหาและ 7) ทักษะในการคิดวิจารณ์ญาณและ การประเมิน

ชัยยนต์ เพาพาน (2559, น. 306) ได้กล่าวว่า ทักษะยุคใหม่ของผู้บริหารโรงเรียน ได้แก่ 1) ทักษะการบริหารงานบุคคล (Personal management skills) 2) ทักษะด้านการบริหารองค์การ (Organizational management skill) 3) ทักษะการคิดวิเคราะห์และการคิดสร้างสรรค์ (Critical and creative thinking skill) 4) ทักษะมุ่งผลสัมฤทธิ์ (Results orientation skill) 5) ทักษะการแก้ปัญหา (Problem solving skills) 6) ทักษะทำงานเป็นทีม (Teamwork skills) 7) ทักษะการสื่อสาร (Communication skill) 8) ทักษะทางเทคโนโลยีและการใช้ดิจิทัล (Technological and digital Literacy skills) 9) ทักษะด้านนวัตกรรมเพื่อการเรียนรู้ (Learning innovation skill) 10) ทักษะการกำหนดทิศทางองค์กร (Setting instructional direction skill) 11) ทักษะการตัดสินใจ (Adjustment skill) 12) ทักษะคุณธรรมจริยธรรม (ethical-moral skills) 13) ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล (Interpersonal skill) และ 14) ทักษะการรับรู้ไว (Sensitivity skill)

ปัทมา ประทุมสุวรรณ (2562, น. 37) ได้กล่าวถึงทักษะของผู้บริหารที่สอดคล้องกับบริบท การจัดการศึกษาของโรงเรียน มีทั้งหมด 6 ทักษะดังนี้ 1) ทักษะการกระตุ้นจิตใจ 2) ทักษะการตัดสินใจ 3) ทักษะการทำงานเป็นทีม 4) ทักษะการใช้เทคโนโลยี 5) ทักษะการแก้ปัญหา และ 6) ทักษะการสื่อสาร

พรทิพย์ มงคลเสถียร (2563, น. 28) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบหลักของการบริหาร สถานศึกษาในยุคดิจิทัล มี 6 องค์ประกอบ ดังนี้ 1. ด้านคิดริเริ่มสร้างสรรค์ 2. ด้านการสื่อสาร 3. ด้านวิสัยทัศน์ 4. ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ 5. ด้านการศึกษาและการสอน และ 6. ด้านภาวะผู้นำ

ตาราง 1 แสดงการสังเคราะห์ทักษะผู้นำในยุคดิจิทัล

ทักษะผู้นำยุคดิจิทัล	Hoyle, English & Steffy (2005)	Doe (2009)	Weigel (2012)	NASSP (2013)	Podolny (2015)	แพรวตา สมองฝัน (2557)	ไพฑูริย์ สีนลารัตน์ (2558)	ชยณัฐ เพาพาน (2559)	ปัทมา ประทุมสุวรรณ (2562)	พรทิพย์ มงคลเสถียร (2563)	ความถี่
1. ทักษะความเป็นผู้นำที่มีวิสัยทัศน์	✓									✓	2
2. ทักษะการกำหนดทิศทางองค์กร	✓		✓					✓			3
3. ทักษะการสื่อสาร	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	10*
4. ทักษะการบริหารจัดการองค์กร	✓		✓		✓	✓		✓			4
5. ทักษะการวางแผนและการพัฒนา	✓		✓		✓	✓					2
6. ทักษะการศึกษาและการสอน	✓			✓		✓				✓	4
7. ทักษะการประเมิน	✓					✓					2
8. ทักษะการบริหารงานบุคลากร	✓		✓					✓			3
9. ทักษะการวิจัยทางการศึกษา	✓										1
10. ทักษะด้านคุณธรรมและจริยธรรม	✓		✓					✓			4

ตาราง 1 (ต่อ)

ทักษะผู้นำยุคดิจิทัล	Doyle, English & Steffy (2005)	Doe (2009)	Weigel (2012)	NASSP (2013)	Podolny (2015)	แพรตวาล์ สมองฝัน (2557)	ไพฑูริย์ สีนลารัตน์ (2558)	ชยเมศร์ พาวาน (2559)	ปัทมา ประทุมสุวรรณ (2562)	พรพิชญ์ มงคลเสถียร (2563)	ความถี่
11.ทักษะด้านการสร้างสัมพันธ์ระหว่างบุคคล	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	2
12. ทักษะการจัดการความขัดแย้ง			✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	1
13.ทักษะการทำงานเป็นทีม			✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	6*
14. ทักษะการกระตุ้นใจ			✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	2
15. ทักษะการพัฒนาตนเองและผู้อื่น		✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	1
16. ทักษะการแก้ปัญหา		✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	6*
17. ทักษะภาวะผู้นำ		✓			✓					✓	3
18. ทักษะการตัดสินใจ			✓	✓				✓	✓		4
19. ทักษะทางเทคโนโลยีดิจิทัล			✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	7*
20. ทักษะการสร้างสรณ์นวัตกรรม			✓				✓	✓			3

ตาราง 1 (ต่อ)

ทักษะผู้นำยุคดิจิทัล	Do (2009)	Weigel (2012)	NASSP (2013)	Podolny (2015)	แพรตวาล์ สมองฝัน (2557)	ไพฑูริย์ลีลารัตน์ (2558)	ชยเมศร์ เพ็ญพาน (2559)	ปัทมา ประทุมสุวรรณ (2562)	พรทิพย์ มงคลเสถียร (2563)	ความถี่
21. ทักษะการคิดสร้างสรรค์	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	6*
22. ทักษะการคิดวิเคราะห์						✓	✓			1
23. ทักษะการรับรู้							✓			1
24. ทักษะการมุ่งผลสัมฤทธิ์		✓			✓					2
25. ทักษะด้านมนุษย		✓			✓					2
26. ทักษะด้านความคิดรวบยอด			✓		✓					2
27. ทักษะด้านเทคนิค					✓					1
28. ทักษะด้านความรู้คิด					✓					1
29. ทักษะการคิดวิจารณ์ญาณ				✓						2

จากตารางการสังเคราะห์ทักษะผู้นำยุคดิจิทัลข้างต้น ผู้วิจัยได้กำหนดเป็นองค์ประกอบเพื่อใช้ในการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ โดยองค์ประกอบที่มีลักษณะคล้ายคลึงกันหรือที่สามารถจัดเป็นกลุ่มเดียวกันได้ โดยวิเคราะห์เนื้อหาของแต่ละทักษะยึดตามความถี่ของแหล่งข้อมูลที่มีความถี่ตั้งแต่ 6 ความถี่ ขึ้นไป หรือ 60% ขึ้นไป ผู้วิจัยจึงได้เรียงลำดับและกำหนดองค์ประกอบใหม่ให้ครอบคลุมกับคำอธิบายของทักษะผู้นำยุคดิจิทัลที่คล้ายคลึงกันได้ 5 ด้าน คือ

1. ทักษะการคิดสร้างสรรค์
2. ทักษะการสื่อสาร
3. ทักษะการแก้ปัญหา
4. ทักษะการทำงานเป็นทีม
5. ทักษะทางเทคโนโลยีดิจิทัล

ผู้วิจัยได้นำองค์ประกอบที่ได้จากการสังเคราะห์ได้ทั้ง 5 ด้าน ได้แก่ 1) ทักษะการสื่อสาร 2) ทักษะการทำงานเป็นทีม 3) ทักษะการแก้ปัญหา 4) ทักษะทางเทคโนโลยีดิจิทัล 5) ทักษะการคิดสร้างสรรค์ นำไปใช้ในการศึกษาการทักษะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3

ทักษะการสื่อสาร

Gerbner (1996, p. 2 อ้างถึงใน คณะกรรมการวิชาภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร ศูนย์วิชาบูรณาการ หมวดวิชาศึกษาทั่วไป, 2552, น. 7) ได้นิยามความหมายของการสื่อสารไว้ว่า “การสื่อสารคือการแสดงปฏิสัมพันธ์ทางสังคม (Social Interaction) โดยใช้สัญลักษณ์และระบบสารสนเทศ”

กิตติมา สุรสุนธิ (2544, น. 3 อ้างถึงใน คณะกรรมการ วิชาภาษาไทยเพื่อการสื่อสารศูนย์วิชาบูรณาการ หมวดวิชาศึกษาทั่วไป, 2552, น. 3) ถึงได้กล่าวการสื่อสารว่า “กระบวนการที่เกิดขึ้นเมื่อ เหตุการณ์ต่างเหตุการณ์มีความสัมพันธ์ ใกล้ชิดกัน ในด้านจิตวิทยาการสื่อสารนั้น การสื่อสารจะต้องเกี่ยวข้อง กับสภาวะทางจิตใจ กับเหตุการณ์ซึ่งแสดงพฤติกรรมที่แตกต่างกันและนอกจากจะหมายถึงการสื่อสารด้วยถ้อยคำแล้ว การสื่อสารยังหมายรวมถึงการศึกษาปฏิสัมพันธ์ (interact) และการสื่อสารชนิดต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นระหว่างสัตว์อีกด้วย

วัลยา ช่างขวัญเย็น (2540, น. 1) อธิบายว่า “การสื่อสาร” หมายถึง การติดต่อระหว่างบุคคลหรือกลุ่มบุคคล โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อถ่ายทอดเรื่องราวต่าง ๆ เช่น ข่าวสาร ข้อมูล ความรู้สึก ความคิดเห็น และความต้องการให้ผู้อื่นรับรู้

Baird (2006, อ้างถึงใน แพรตดาว สอนองพันธ์, 2557, น. 69) ระบุว่า ผู้นำจำเป็นต้องมีทักษะในการสื่อสาร ที่สามารถพูดและเขียนได้อย่างน่าเชื่อถือ รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นอย่างแท้จริง และสามารถเจรจาต่อรองเพื่อให้กลุ่มต่างๆ ทำงานร่วมกันได้อย่างมีประสิทธิภาพ

Doe (2009, อ้างถึงใน แพรตดาว สอนองพันธ์, 2557, น. 70) กล่าวว่า การสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพของผู้บริหารหมายถึง ความสามารถในการสื่อสารอย่างชัดเจน เข้าใจง่าย ทั้งการพูดและการเขียน รวมถึงการเปิดประเด็นและสรุปสาระสำคัญได้อย่างถูกต้อง รัดกุม และสามารถนำเสนอความคิดได้ในทุกระดับ ตั้งแต่การสื่อสารระหว่างบุคคล การสื่อสารในกลุ่ม ไปจนถึงการนำเสนอในที่สาธารณะ

วิจารณ์ พานิช (2555, น. 4) ได้กล่าวถึง “ทักษะการสื่อสาร” (Communication Skill) ว่าหมายถึง ความเข้าใจและความสามารถในการจัดการและสร้างการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ ทั้งการพูด การเขียน และการใช้มีลติมีเดียในบริบทที่หลากหลาย นอกจากนี้ ยังครอบคลุมถึงทักษะการอ่านสื่อ (Information and Media Literacy Skill) ซึ่งรวมถึงการวิเคราะห์ การเข้าถึง การบูรณาการ การประเมิน และการจัดทำข้อมูลในรูปแบบต่างๆ

แพรตดาว สอนองพันธ์ (2557, น. 70) ให้คำนิยาม “ทักษะด้านการสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพของผู้บริหารสถานศึกษา” ว่าหมายถึงความสามารถในการสื่อสารอย่างชัดเจน น่าเชื่อถือ และเข้าใจง่าย ทั้งในด้านการพูดและการเขียน รวมถึงการสรุปประเด็นได้อย่างรัดกุม สามารถเจรจาต่อรอง นำเสนอความคิดได้ในทุกระดับ และมีความสามารถในการสื่อสารได้ทั้ง ภาษาไทย ภาษาอังกฤษ และภาษาอาเซียนอื่นๆ นอกจากนี้ ยังสามารถเผยแพร่และประชาสัมพันธ์กิจกรรมของสถานศึกษาไปสู่ชุมชนและองค์กรภายนอกผ่านช่องทางที่หลากหลาย โดยอาศัยเทคโนโลยีเป็นเครื่องมือสำคัญ

ไพฑูริย์ สิ้นลาร์ตัน (2558, น. 15) กล่าวว่า ทักษะการสื่อสารและความมั่นใจในตนเองเป็นสิ่งจำเป็นในศตวรรษที่ 21 ซึ่งเทคโนโลยีเข้ามามีบทบาทสำคัญในการสื่อสาร ผู้บริหารจำเป็นต้องเข้าใจและใช้เทคโนโลยีอย่างมีประสิทธิภาพ พร้อมทั้งสามารถสื่อสารกับนานาชาติได้อย่างมั่นใจ เพื่อให้สามารถนำเสนอแนวคิดและผลงานสู่เวทีระดับโลกได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ปัทมา ประทุมสุวรรณ (2562, น. 10-11) ได้กล่าวว่า ทักษะการสื่อสาร หมายถึง การที่ผู้บริหารมีความสามารถในการสร้างความเข้าใจ ระหว่างผู้ร่วมงานเกี่ยวกับข้อมูลข่าวสาร ได้มอบหมายงานด้วยการถ่ายทอดคำสั่งเป็นลายลักษณ์อักษรประสานงานระหว่างสถานศึกษากับหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง ประชาสัมพันธ์เพื่อสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับสถานศึกษาในรูปแบบต่าง ๆ เขียนบันทึกหรือคำสั่งเกี่ยวกับการปฏิบัติงานมีรายละเอียดที่ชัดเจนสามารถ ทำความเข้าใจได้ ชี้แจงเกี่ยวกับระเบียบการปฏิบัติงานในหน้าที่และข้อราชการต่าง ๆ ด้วยวิธีที่หลากหลาย แลกเปลี่ยนความคิดเห็นด้านวิชาการกับผู้ร่วมงาน สื่อความหมายด้วยการพูด เขียนสิ่งการที่ชัดเจน

เข้าใจง่าย เพื่อให้งานสำเร็จตามกรอบเวลาที่กำหนด สื่อสารเพื่อกำหนดขอบเขตอำนาจหน้าที่ของผู้ร่วมงาน เพื่อลดความซ้ำซ้อนของงาน

จากข้อความข้างต้น สรุปได้ว่า ทักษะการสื่อสาร หมายถึง ความสามารถของผู้บริหารสถานศึกษาในการสื่อสารได้อย่างถูกต้อง ตรงประเด็น เข้าใจง่าย สามารถเจรจาต่อรองโน้มน้าว และนำเสนอความคิดได้ทั้งระหว่างบุคคล ระดับกลุ่มและในที่สาธารณะได้อย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ของการสื่อสาร สามารถแลกเปลี่ยนความคิดเห็นด้านวิชาการกับผู้ร่วมงาน สื่อความหมายด้วยการพูด เขียนสิ่งการที่ชัดเจน เข้าใจง่าย เพื่อให้งานสำเร็จตามกรอบเวลาที่กำหนด

ทักษะการทำงานเป็นทีม

แนวคิดการทำงานเป็นทีมจากทฤษฎีการจูงใจของ (Vroom, 1964 อ้างถึงใน รังสรรค์ ประเสริฐศรี, 2544, น. 176) กล่าวว่า มีข้อสันนิษฐานว่า ความต้องการของมนุษย์เป็นต้นเหตุให้เกิดพฤติกรรมและความเข้มข้นของแรงจูงใจ ขึ้นอยู่กับระดับความปรารถนา พฤติกรรมทฤษฎีนี้เชื่อว่า แรงจูงใจของพนักงานจะมีมากขึ้นเมื่อเขาเห็นผลลัพธ์ที่สูงขึ้น และแนวคิดของความคาดหวัง (Expectancy Theory) หมายถึง การที่บุคคล ได้รับการกระตุ้น จากภายในให้แสดงพฤติกรรม กล่าวคือ เป็นอิทธิพลภายในบุคคลซึ่งเป็นแรงผลักดันให้บุคคล ใช้ความพยายามในการทำงาน โดยเป็นสิ่งเร้าให้บุคคลเกิดความคิดริเริ่ม ควบคุมรักษา พฤติกรรมและการกระทำของตนเองได้

ณัฐพันธ์ เขจรนันท์ (2545, น. 9) ให้ทัศนะเกี่ยวกับ แนวคิดการทำงานเป็นทีมว่า มนุษย์เป็นสิ่งมีชีวิตที่ต้องอยู่ร่วมกัน เป็นสังคมซึ่งต้องพึ่งพาช่วยเหลือกัน เพื่อให้สามารถดำรงชีวิต และทำงานต่าง ๆ ได้ประสบผลสำเร็จ ธรรมชาติของมนุษย์ก่อให้เกิด การทำงานร่วมกันและการทำงานให้เกิดประสิทธิผล และประสิทธิภาพนั้นต้องได้รับ ความร่วมมือร่วมใจด้วยความเต็มใจมีความไว้วางใจต่อกัน และต้องคำนึงถึงความพึงพอใจ ของผู้ร่วมงานเป็นสำคัญด้วย จึงได้มีแนวทางการสร้างทีมงานขึ้นมาเพื่อให้บุคคลทำงานร่วมกันได้เป็นอย่างดี ตามแนวคิดด้านความพึงพอใจ ที่เป็นแรงเสริมให้มนุษย์ร่วมกันทำงาน

สุเมธ งามกนก (2550, น. 32) ให้ความหมายของคำว่า ทีมงาน หมายถึง ทำงานของเอกัตบุคคลร่วมกัน มีปฏิสัมพันธ์อันดีระหว่างสมาชิกในทีมงาน เป็นการรวมตัว ที่ต้องอาศัยความเข้าใจ ผูกพัน และความร่วมมือประสานช่วยเหลือให้คำแนะนำซึ่งกันและกัน เพื่อบรรลุเป้าหมายร่วมกัน

แพรวดาว สอนงผัน (2557, น. 9) ได้กล่าวว่า ทักษะด้านการสร้างทีมงาน หมายถึง ผู้บริหารจะต้องสร้างวัฒนธรรมองค์กรที่ดี นำองค์กรให้เป็นที่ยอมรับของสังคม สร้างบรรยากาศที่ดี และเป็นผู้

ตามที่ได้ได้เหมาะสมสร้างความไว้วางใจ และความสามัคคีในการทำงาน มีคุณธรรมจริยธรรมในการปฏิบัติงาน ทำให้ทุกคนรู้สึกเป็นส่วนหนึ่งของ มีความสำคัญและ ให้ทุกคนในทีมร่วมกันทำงานอย่างเต็มประสิทธิภาพ สนับสนุน ส่งเสริม ให้บุคลากรพัฒนาตนเองในด้านที่สนใจ นำพาและพัฒนาบุคลากรให้สามารถเป็นผู้นำ มีการแบ่งปันความรู้ และ อำนวยความสะดวกในการทำงานให้กับบุคลากร

กาญจนา ช้างเยาว์ (2561, น. 7) ได้กล่าวว่า ทักษะการทำงานเป็นทีม หมายถึง การรวมตัวของบุคคลตั้งแต่ 2 คนขึ้นไปมารวมกันเป็นทีม มีปฏิสัมพันธ์ต่อกัน มีเป้าหมายร่วมกัน มีภารกิจที่จะต้องทำเช่นเดียวกัน มีการติดต่อสื่อสาร ประสานงานและสนับสนุนซึ่งกันและกัน ด้วยการตัดสินใจ มีความรับผิดชอบต่อความสำเร็จของ งานที่ได้รับมอบหมายร่วมกัน มุ่งถึงศักยภาพที่มีจากบุคคลแต่ละคนภายในกลุ่ม เพื่อช่วยดำเนินกิจกรรมให้งานบรรลุเป้าหมาย

ปัทมา ประทุมสุวรรณ (2562, น. 48-49) ได้กล่าวว่า ทักษะการทำงานเป็นทีม หมายถึง การที่ผู้บริหารสามารถพูดชักจูงหรือโน้มน้าว ให้ผู้ร่วมปฏิบัติงานโดยรวมทีมกันปฏิบัติงานให้แก่สถานศึกษา กระตุ้นให้ทีมงานร่วมกันปฏิบัติงานให้ ได้ตามเกณฑ์มาตรฐาน มอบหมายงานให้ทีมงาน ทำด้วยความเหมาะสม สร้างขวัญและกำลังใจในการ ปฏิบัติงานให้แก่ทีมงาน ให้ความไว้วางใจ และเอาใจใส่ต่อการปฏิบัติงานแก่ทีมงานสร้างบรรยากาศที่ดี เอื้อต่อการปฏิบัติงานแก่ทีมงาน มีเครื่องอำนวยความสะดวกในการปฏิบัติงานแก่ทีมงานอย่างเพียงพอ ช่วยเหลือทีมงานให้สามารถหาข้อยุติความขัดแย้งในลักษณะเชิงบูรณาการได้ แก้ไขปรับปรุงวิธีการ ปฏิบัติงานแก่ทีมงาน ให้เหมาะสมกับสถานการณ์การเปลี่ยนแปลง และให้โอกาสแก่ทีมงานในการนำเสนอ ผลงาน หรือแสดงความสามารถ

เมธพร ชีวชาภรณ์ (2563, น. 27) กล่าวว่า ทักษะด้านการทำงานเป็นทีม (Teamwork Skills) ของผู้บริหารสถานศึกษานั้น หมายถึง การทำงานร่วมกันของบุคคลตั้งแต่สองคนขึ้นไป มีปฏิสัมพันธ์หรือการติดต่อสื่อสารในการทำงานและมีวัตถุประสงค์การทำงานร่วมกัน สนับสนุนช่วยเหลือซึ่งกันและกันผู้บริหารเปิดโอกาสให้สมาชิกได้แสดง ความคิดเห็นในการทำงานร่วมกัน มีการร่วมกันแก้ไขปัญหาทั้งในเวลาและนอกเวลา ด้วยความเต็มใจจนเกิดความสำเร็จตามเป้าหมายของงานที่ได้กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพ

จากข้อความข้างต้น สรุปได้ว่า ทักษะการทำงานเป็นทีม หมายถึง ความสามารถของผู้บริหารสถานศึกษาในการสร้างปฏิสัมพันธ์ที่ดี มีการยอมรับและเห็นคุณค่าของความแตกต่างระหว่างบุคคล สร้างความรักความสามัคคี ขวัญกำลังใจและบรรยากาศที่ดีในการปฏิบัติงานให้แก่ทีมสามารถให้คำปรึกษา แนะนำกับบุคลากร และอำนวยความสะดวกในการทำงานเพื่อให้งานเป็นไปตามเป้าหมาย

ทักษะการแก้ปัญหา

กนกกร แวพพหุสูต (2549, น. 43) การแก้ปัญหาเป็นทักษะการเรียนรู้อย่างหนึ่งที่ต้องอาศัยความรู้ ความจำความเข้าใจ สติปัญญา ประสบการณ์ วิธีการ เหตุผล และความสามารถในการตัดสินใจ เพื่อนำมาใช้แก้ปัญหาที่กำลังเผชิญอยู่ การแก้ปัญหานักเรียนต้องเป็นปัญหาที่เกี่ยวข้องกับตัวนักเรียน มีความชัดเจน สามารถแก้ไขปัญหาก็ได้ มีการนำวิธีการต่าง ๆ มาเก็บข้อมูลวางแผนแก้ปัญหา นำแผนมาใช้ในการแก้ปัญหา และสรุปการแก้ปัญหา สามารถนำความรู้ไปใช้ให้เกิดประโยชน์ในชีวิตประจำวัน

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2550, น. 49) ที่ได้ให้ความหมายของทักษะการแก้ปัญหาไว้ว่า เป็นประสบการณ์ที่ค้นพบด้วยตนเองที่เกิดจากการสังเกต การเก็บข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล การตีความและสรุปความ เพื่อนำไปสู่การแก้ปัญหามีเหตุผล

ไพฑูรย์ สีนลารัตน์ (2558, น. 33) ได้กล่าวว่า ทักษะการเปลี่ยนแปลงและแก้ปัญหา ทักษะการเปลี่ยนแปลงและการแก้ปัญหานี้สำคัญมากขึ้นอยู่กับสังคมโลกที่เปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา เราไม่มีทางเลือกหนีจากการเปลี่ยนแปลงได้ ปัญหาของเด็กจะต้องรีบหรือชักนำการเปลี่ยนแปลงอย่างไรในอนาคตให้เกิดผลดีงามแก่สังคมและแก่ตัวเขาเอง

ชัยวัฒน์ จิวพานิชย์ (2559, อ้างถึงใน นันทวัน เรื่องอร่าม, 2563, น. 5) กล่าวว่า ทักษะการแก้ปัญหา หมายถึง ความสามารถในการใช้สมองในการวิเคราะห์สังเคราะห์เพื่อหาทางแก้ปัญหา เพื่อให้ได้ซึ่งวิธีการแก้ปัญหานั้น ๆ และจะต้องดำเนินการตามยุทธวิธีที่วางแผนนั้นอย่างแม่นยำเพื่อให้ปัญหานั้นได้รับการแก้ไขที่ถูกต้องบรรลุตามจุดหมายที่ตั้งไว้และความชำนาญและความพร้อมในการแก้ปัญหาทุกเมื่อที่พบเจอปัญหา

อรสา มาสิงห์ (2560, น. 8) กล่าวว่า ทักษะการแก้ปัญหา หมายถึงความสามารถของผู้บริหารสถานศึกษาที่มีความชำนาญในการค้นหา ระบุสาเหตุของปัญหา สามารถเลือกใช้วิธีการแก้ปัญหาที่หลากหลาย และแก้ปัญหาให้หมดไปได้อย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ

ปัทมา ประทุมสุวรรณ (2562, น. 10) ได้กล่าวว่า ทักษะการแก้ปัญหา หมายถึง การที่ผู้บริหารสามารถวิเคราะห์ข้อมูลหรือหลักฐานที่มีอยู่เพื่อใช้เป็นแนวทางในการแก้ปัญหา เลือกแนวทางในการแก้ปัญหาเป็นที่ยอมรับของทุกฝ่าย วิเคราะห์ปัญหาจากสถานการณ์ที่กำลังดำเนินอยู่เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการแก้ปัญหาได้อย่างถูกต้อง แก้ปัญหาได้วิเคราะห์สถานการณ์แวดล้อมปัจจุบัน นำมาใช้เป็นข้อมูลและแนวทางในการแก้ปัญหาเฉพาะหน้าอย่างฉับไว เด็ดขาดและถูกต้องตามข้อมูลที่แท้จริง โดยใช้ข้อมูลและเหตุผลที่เหมาะสม รวดเร็ว แก้ปัญหาข้อขัดแย้งที่เกิดขึ้นระหว่างบุคลากรได้ ให้บุคลากรทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการลด หยุด หรือแก้ไขปัญหาคความขัดแย้งทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี

จากข้อความข้างต้น สรุปได้ว่า ทักษะการแก้ปัญหา หมายถึง ความสามารถของผู้บริหารสถานศึกษาในการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อใช้เป็นแนวทางในการแก้ปัญหา เลือกแนวทางในการแก้ปัญหา เป็นที่ยอมรับของทุกฝ่าย สามารถแก้ปัญหาเฉพาะหน้าได้ฉับไว เต็มขนาดและถูกต้องตามข้อมูลที่ เป็นจริงด้วยวิธีการสร้างสรรค์ โดยใช้ข้อมูลที่เป็นปัจจุบันและมีเหตุผลที่ถูกต้องเหมาะสม

ทักษะทางเทคโนโลยีดิจิทัล

แพรวดาว สอนองพันธ์ (2557, น. 9) ได้กล่าวว่า ทักษะด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการสื่อสารและการบริหารจัดการ หมายถึง ผู้บริหารสามารถใช้ข้อมูลสารสนเทศที่ทันสมัยจากหลากหลายแหล่งข้อมูลที่น่าเชื่อถือ ใช้เทคโนโลยีได้อย่างสร้างสรรค์และมีประสิทธิภาพเพื่อการตัดสินใจ นอกจากนี้ มีการประชาสัมพันธ์กิจกรรม ผลงานของสถานศึกษาใช้เทคโนโลยีในการสื่อสารเผยแพร่ข้อมูลไปสู่องค์กรภายนอกได้อย่าง ต่อเนื่อง จัดให้มีเทคโนโลยีสำหรับตรวจสอบพฤติกรรมการเรียนรู้ของผู้เรียน เพื่อให้ผู้ปกครองเข้ามาเป็นส่วนหนึ่งในการจัดการเรียนการสอน รวมทั้งใช้เทคโนโลยีในการสร้างเครือข่ายชุมชนแห่งการเรียนรู้ออนไลน์เพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลและประสบการณ์ และใช้เครือข่ายเทคโนโลยีในการบริหารจัดการสถานศึกษา จัดเก็บข้อมูลเป็นหมวดหมู่ เรียกใช้งานได้ทุกที่ทุกเวลา ง่ายสะดวกรวดเร็ว

กรรณิกา เรตมอนต์ (2559, น. 40) ได้กล่าวว่า ทักษะด้านเทคโนโลยี หมายถึง พฤติกรรมการแสดงออกของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่แสดงออกถึงการนำความรู้ทางด้านวิทยาศาสตร์มาประยุกต์ใช้ในระบบงาน พัฒนางาน เครื่องมือ เครื่องใช้ อุปกรณ์ วิธีการหรือกระบวนการ เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และมีประสิทธิผล ซึ่งนิยามดังกล่าวเชื่อมโยงถึงตัวบ่งชี้หรือสาระสำคัญเพื่อการวัด ทักษะด้านเทคโนโลยีประกอบด้วย 1) ความรู้ ความสามารถด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ 2) พัฒนางานของตน 3) ใช้เทคโนโลยีเข้าถึงข้อมูล 4) แก้ปัญหาในการทำงาน และ 5) พัฒนาเครื่องมือ

มณฑาทิพย์ นามนุ (2561, น. 16) ได้กล่าวว่า ทักษะทางเทคโนโลยีและการใช้ดิจิทัล (Technological and digital literacy skills) หมายถึง การใช้เครื่องมือ สื่ออุปกรณ์ และเทคโนโลยีได้อย่างคล่องแคล่ว สามารถนำเทคโนโลยีดิจิทัลที่มีอยู่ในปัจจุบันมาใช้สร้างสรรค์ให้เกิดประโยชน์สูงสุดในการสื่อสาร การเผยแพร่ข้อมูลข่าวสาร ประชาสัมพันธ์กิจกรรมสู่ชุมชน มีการบริหารจัดการข้อมูลอย่างเป็นระบบ และ การใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการสร้างชุมชนการเรียนรู้ออนไลน์ในการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ เพื่อการพัฒนาองค์กรให้มีความทันสมัยและมีประสิทธิภาพ

ปัทมา ประทุมสุวรรณ (2562, น. 41) ได้กล่าวว่า ทักษะการใช้เทคโนโลยี หมายถึง การที่ผู้บริหารแสดงความสามารถในการนำการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นใช้เทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้ได้อย่างเหมาะสม และมีประสิทธิภาพในการบริหารสถานศึกษาได้แก่ การจัดทำแผนปฏิบัติงาน

จัดทำข้อมูลสารสนเทศของสถานศึกษา การวิเคราะห์สภาพเศรษฐกิจสังคม การเมืองและสิ่งแวดล้อม เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการปฏิบัติงาน การจัดงานสารบรรณ การจัดงานการเงิน บัญชีและพัสดุ และในการจัดระบบติดต่อสื่อสาร เพื่อการประสานงานได้ดี

พรทิพย์ มงคลเสถียร (2563, น. 4) กล่าวว่า ทักษะด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ หมายถึง การที่ผู้บริหารสามารถใช้และ บริหารเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการศึกษาและการปฏิบัติงาน ได้อย่างสร้างสรรค์และมีประสิทธิภาพใช้ข้อมูลข่าวสารและสารสนเทศที่ทันสมัยจากหลากหลาย แหล่งข้อมูลที่น่าเชื่อถือเพื่อการตัดสินใจ

จากข้อความข้างต้น สรุปได้ว่า ทักษะทางเทคโนโลยีดิจิทัล หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษา มีความรู้ ความเข้าใจและความสามารถพื้นฐานในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลที่มีอยู่ในปัจจุบัน ได้อย่างหลากหลาย ในการพัฒนากระบวนการทำงานให้มีความทันสมัยและมีประสิทธิภาพ และใช้ในการติดต่อสื่อสารภายในสถานศึกษา เผยแพร่ข้อมูล ประชาสัมพันธ์ กิจกรรมภายในสถานศึกษาให้กับผู้เรียน ผู้ปกครองและชุมชนได้รับทราบอย่างถูกต้องและทั่วถึง

ทักษะการคิดสร้างสรรค์

De Bono (1982 อ้างถึงใน ณัฐพงษ์ เจริญพิทย์, 2541, น. 103) หมายถึง ความสามารถในการคิดนอกกรอบ (Lateral Thinking) เพื่อการสร้างแนวคิดใหม่ โดยต่อยอด แนวคิดเดิม และเพิ่มแนวคิดใหม่เข้ามา และนำแนวคิดทั้งหมดไปแก้ปัญหาที่ต้องการได้

Rawlinson (1985 อ้างถึงใน ลักษณ์ สิริวัฒน์ 2549, น. 136) ได้ให้ความหมายของทักษะการคิดอย่างสร้างสรรค์ว่า ความคิดสร้างสรรค์ของมนุษย์สามารถแบ่งออกเป็นสองระดับ โดยในระดับแรก จะเป็นรูปแบบการแสดงจินตนาการ หรือการคิดแบบมโนภาพ มีความรู้สึกอิสระในเรื่องที่ตนเองสนใจ และรูปแบบการคิดในระดับสูง เป็นรูปแบบการค้นพบ และการคิดค้นสิ่งใหม่ ๆ ขึ้นมา โดยอาศัยรูปแบบการคิดในระดับแรก

พันธ์ ทองชุมนุม (2544, หน้า 118) ได้กล่าวถึงความคิดสร้างสรรค์ไว้ว่า หมายถึง ความคิดของบุคคลใดบุคคลหนึ่งที่แสดงออกมา โดยความคิดดังกล่าวเป็นความคิด ที่มีลักษณะแตกต่างออกไป จากความคิดของบุคคลอื่น ๆ โดยทั่วไป และความคิดนั้นสามารถ ก่อให้เกิดวิธีการแก้ปัญหาต่าง ๆ ที่มนุษย์เผชิญอยู่ให้มีสะดวกรวดเร็ว สามารถเพิ่มผลผลิต และเป็นกระบวนการที่มีประสิทธิภาพ มากกว่าที่เคยมีหรือเคยปฏิบัติกันมา

ไพฑูรย์ สีนารัตน์ (2558, น. 14) กล่าวว่า ทักษะการคิดสร้างสรรค์และมีจินตนาการ สังคมไทยมีการพัฒนาสิ่งใหม่ ๆ ให้เกิดขึ้นในสังคม และถ้าเราเพียงวิเคราะห์ เราไม่สร้างอะไรใหม่ ขึ้นมาก็ยากที่จะพัฒนาได้เต็มที่และเราก็จะเป็นผู้ซื้อของต่างประเทศอยู่ตลอด จึงมีความจำเป็น

ที่เราต้องส่งเสริมคนของเราให้เขามีความคิดสร้างสรรค์ มีจินตนาการไปในอนาคต คิดไปจนถึงจุดที่ไม่รู้เพื่อนำไปสู่การสร้างสรรค์ใหม่ ๆ แก่โลกได้

กรณีศึกษา เรตมอนต์ (2559, น. 10) ได้กล่าวว่า ความคิดสร้างสรรค์ (Creativity) หมายถึง พฤติกรรมการแสดงออกของผู้บริหาร สถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่แสดงออกถึงความสามารถในการคิดสิ่งแปลกใหม่โดยการนำความรู้ ประสบการณ์เดิมมาประยุกต์ใช้สร้างสรรค์ผลงานเป็นผลงานที่แปลกใหม่สามารถวัดได้จากองค์ประกอบที่เป็นตัวแปรสังเกตได้ ตัวแปรคือความคิดริเริ่ม ความท้าทาย ความยืดหยุ่น และจินตนาการ

ไกรสร เจียมทอง (2561, น. 9) กล่าวว่า ทักษะความคิดสร้างสรรค์ หมายถึง ผู้บริหารสามารถคิดนอกกรอบคิดสร้างสรรค์ คิดวิเคราะห์ข้อมูลได้ อย่างรวดเร็ววิเคราะห์สถานการณ์หาสาเหตุของปัญหาพร้อมทั้งสามารถตีและ แปลความหมายข้อมูลที่ซับซ้อน ประเมินความสำคัญขององค์ประกอบและเชื่อมโยงข้อมูลตัดสินใจได้ อย่างมีประสิทธิภาพบนพื้นฐานของข้อมูลสารสนเทศ

พรทิพย์ มงคลเสถียร (2563, น. 37) ได้กล่าวว่า ทักษะด้านคิดริเริ่มสร้างสรรค์ หมายถึง การที่ผู้บริหารมีความคิดสร้างสรรค์ ผลงานใหม่ โดยการนำข้อมูลความรู้ ประสบการณ์ต่าง ๆ ที่มีอยู่มาจัดวางในกระบวนการคิดอย่าง เหมาะสม โดยใช้วิธีคิดที่เหมาะสม เพื่อให้ได้มาซึ่งผลลัพธ์ที่ดีที่สุด

จากข้อความข้างต้น สรุปได้ว่า ทักษะการคิดสร้างสรรค์ หมายถึง ความสามารถของผู้บริหารสถานศึกษาที่สามารถคิดสิ่งแปลกใหม่โดยนำความรู้และประสบการณ์เดิมมาประยุกต์ใช้สามารถคิดได้รวดเร็วเหมาะสม ในสถานการณ์ที่จำกัดเพื่อให้ได้ผลลัพธ์ที่ดีที่สุด มีการคิดนอกกรอบโดยไม่ติดอยู่กับความคิดเดิม พร้อมทั้งเปิดกว้างรับฟังความคิดเห็นใหม่ ๆ เพื่อนำไปสู่เป้าหมายการทำงานที่มีประสิทธิภาพ และมีความเชื่อมั่นในตนเองพร้อมที่จะเผชิญกับสถานการณ์ต่าง ๆ

ข้อมูลทั่วไปสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3

วิสัยทัศน์

“เป็นองค์กรคุณภาพ สร้างคนดี มีความสุข บนพื้นฐานวัฒนธรรมที่ดีงาม ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน”

พันธกิจ

1. ส่งเสริม สนับสนุนให้สถานศึกษามีความปลอดภัยแก่ผู้เรียน ครูและบุคลากรทางการศึกษา
2. ส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้มีสมรรถนะตามหลักสูตรและทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 บนพื้นฐานวัฒนธรรมที่ดีงาม
3. ส่งเสริม สนับสนุนในการสร้างโอกาส ความเสมอภาค ลดความเหลื่อมล้ำ ให้ผู้เรียนทุกคนได้รับบริการทางการศึกษาอย่างทั่วถึง และเท่าเทียม

4. พัฒนาผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษา ให้มีความเชี่ยวชาญ มีมาตรฐาน จรรยาบรรณวิชาชีพ มีจิตวิญญาณความเป็นครูมืออาชีพ ในการจัดการศึกษาที่ตอบสนองทิศทางการพัฒนาประเทศ

5. ส่งเสริม สนับสนุนการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม โดยยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

6. พัฒนาระบบการบริหารจัดการศึกษาทุกระดับและจัดการศึกษาโดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัล

เป้าหมายรวมของการพัฒนาการศึกษา

1. High Quality Student คุณภาพผู้เรียน ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรม และคุณลักษณะ อันพึงประสงค์ มีสมรรถนะและทักษะในศตวรรษที่ 21 มีความซื่อสัตย์ สุจริต มีจิตสาธารณะ เป็นคนดี คนเก่งมีทักษะวิชาการ ทักษะชีวิต ทักษะอาชีพ ทักษะภาษา ทักษะทางเทคโนโลยี สามารถอ่านออก เขียนได้และมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สูงขึ้น รวมถึงการรักษาขนบธรรมเนียมประเพณี วัฒนธรรม ค่านิยมให้สอดคล้องกับบริบท

2. High Quality Teacher คุณภาพครู ผู้บริหารและบุคลากรทางการศึกษา เป็นผู้มีความรู้ดี (ความสามารถทางวิชาการที่รู้ลึก รู้รอบ และรู้จริง) มีจิตวิญญาณความเป็นครูมืออาชีพ และมีสมรรถนะสูง (รักในอาชีพ เป็นผู้เสียสละ อดทน มุ่งมั่น ทุ่มเทในการปฏิบัติหน้าที่ สร้างความเชื่อมั่นในตนเอง ครีธาในผลสำเร็จ ที่เกิดจากการปฏิบัติงาน และปฏิบัติตนให้อยู่ในหลักศีลธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพ แสวงหาความรู้ และพร้อมที่จะพัฒนาตนเองตลอดเวลา)

3. High Quality School คุณภาพสถานศึกษา สถานศึกษามีความสะอาด มีความปลอดภัย จากภัยพิบัติและภัยคุกคามทุกรูปแบบ บรรยากาศร่มรื่น น่าอยู่ น่าыл มีอัตลักษณ์และจุดเด่น หรือ Best Practice ของตนเอง

4. High Quality Office คุณภาพของสำนักงาน สำนักงานมีความเป็นมาตรฐาน ในระดับดีเยี่ยม มีผลการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการปฏิบัติงานอยู่ในระดับ AA Excellence ให้บริการด้วยความรวดเร็ว (เป็นระบบ รวดเร็ว ทันเวลา และทำงานเป็นทีม) เต็มใจ (ให้บริการด้วยความเต็มใจเสมอภาค เป็นกัลยาณมิตรที่ดี และถูกต้อง (ปฏิบัติหน้าที่บนพื้นฐานของ ธรรมาภิบาล รักษาผลประโยชน์ของทางราชการ น้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มาประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงาน) (แผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2566-2570, สพป. เชียงราย เขต 3)

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ณัฐธัญญา พรพทุมชัยกิจ และคณะ (2564) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ศรีสะเกษ ยโสธร ผลการวิจัยพบว่า 1) ภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก 2) ผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา จำแนกตามเพศ พบว่า โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน จำแนกตามวุฒิทางการศึกษา พบว่า โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน พบว่า โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน และจำแนกตามขนาดสถานศึกษา พบว่า โดยภาพรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 3) ข้อเสนอแนะในการพัฒนาภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา พบว่า ด้านการมีวิสัยทัศน์ ผู้บริหารควรกำหนดวิสัยทัศน์ที่ชัดเจน สอดคล้องกับบริบทโรงเรียน และสามารถปฏิบัติได้จริง ด้านการสร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้ยุคดิจิทัล ผู้บริหารควรส่งเสริมให้มีการใช้เทคโนโลยีในการปฏิบัติงาน ด้านการพัฒนาระดับมืออาชีพ ผู้บริหารควรสนับสนุนให้มีการอบรมการใช้เทคโนโลยี และแลกเปลี่ยนเรียนรู้กัน และด้านการเป็นพลเมืองในยุคดิจิทัล ผู้บริหารควรเปิดรับเทคโนโลยีใหม่ และเป็นแบบอย่างที่ดีในการใช้เทคโนโลยี

ไกรสร เจียมทอง (2561) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 ผลการวิจัยพบว่า 1) ระดับความคิดเห็นของประธานกรรมการสถานศึกษา ผู้บริหาร สถานศึกษา และครูที่เป็นกรรมการสถานศึกษาเกี่ยวกับทักษะของผู้บริหารสถานศึกษา โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก 2) เปรียบเทียบทักษะของผู้บริหารสถานศึกษา จำแนกตามสถานภาพและขนาดสถานศึกษา โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน 3) แนวทางการพัฒนาเกี่ยวกับทักษะของผู้บริหารสถานศึกษา คือผู้บริหารสถานศึกษาควรพัฒนาด้านภาษาเพื่อการสื่อสาร เทคโนโลยี

ณิศรานันท์ ชันทอง และ สุชาดา บุบผา (2564) ได้ทำการวิจัย เรื่อง ทักษะดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาหนองคาย ผลการวิจัยพบว่า 1) ทักษะดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูผู้สอนโดยรวมอยู่ในระดับมาก 2) แรงจูงใจในการปฏิบัติงานตามความคิดเห็นของครูผู้สอนโดยรวมอยู่ในระดับมาก 3) ทักษะดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษากับแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูมีความสัมพันธ์กัน 4) สมการพยากรณ์ทักษะดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครู ตัวแปรพยากรณ์ที่ดีที่สุด 4 ตัวแปร คือทักษะการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล เพื่อยกระดับศักยภาพองค์กร ทักษะการในการสืบค้น ทักษะการปฏิบัติงานอย่างจริงจัง และทักษะการสร้างนวัตกรรม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

กาญจนา นามวงศ์ (2566) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ ผลการวิจัยพบว่า 1) ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน โดยรวมอยู่ในระดับมาก 2) ประสิทธิผลการบริหารงานโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน โดยรวมอยู่ในระดับมาก 3) ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน จำแนกตามสถานภาพการดำรงตำแหน่ง โดยรวม ไม่แตกต่างกัน และจำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน และสถานศึกษาจำแนกตามอำเภอ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 4) ประสิทธิผลการบริหารงานโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอนจำแนกตามสถานภาพการดำรงตำแหน่ง ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน และขนาดโรงเรียน โดยรวม ไม่แตกต่างกัน 5) ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลกับประสิทธิผลการบริหารงานของโรงเรียน มีความสัมพันธ์กันทางบวก อยู่ในระดับสูงมาก ($r_{xy} = 0.989$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 6) ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล ที่มีอำนาจพยากรณ์ประสิทธิผลการบริหารงานโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ประกอบด้วย ทักษะการบริหารจัดการองค์การทั้งระบบ ทักษะพลเมืองดิจิทัลและความฉลาดทางสังคมทักษะภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยี และการคิดสร้างสรรค์และการคิดเชิงนวัตกรรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 7) แนวทางการยกระดับทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ มีจำนวน 4 ด้าน คือทักษะภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีทักษะการบริหารจัดการองค์การทั้งระบบ ทักษะการคิดอย่างสร้างสรรค์และมีการคิดเชิงนวัตกรรม และทักษะพลเมืองดิจิทัลและความฉลาดทางสังคม

จารุพรรณ ไชยบาล (2566) ซึ่งได้ทำการวิจัยเรื่อง ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษา ในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า 1) ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 2 อยู่ในระดับมาก ทั้งในภาพรวมและรายด้าน และ 2) ผลการเปรียบเทียบทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 2 จำแนกตามเพศ ขนาดสถานศึกษา และประสบการณ์ทำงาน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

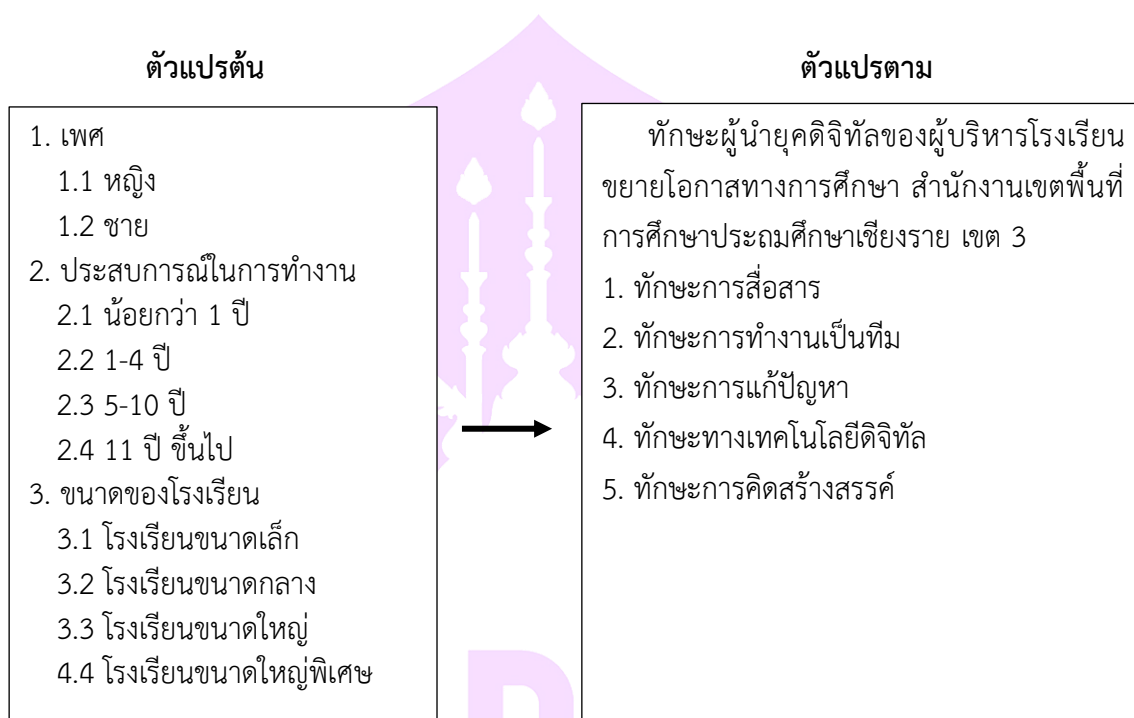
ณัฐกานต์ แยมชื่น และกัญญ์รัชการย์ เลิศอมรศักดิ์ (2566) ซึ่งได้ทำการวิจัยเรื่อง ทักษะผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน

คณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน ผลการวิจัยพบว่า 1) ทักษะผู้บริหารสถานศึกษายุคดิจิทัล โดยรวมทุกด้านอยู่ในระดับมาก 2) ประสิทธิภาพของสถานศึกษา โดยรวมทุกด้านอยู่ในระดับมาก 3) ความสัมพันธ์ทักษะผู้บริหารสถานศึกษายุคดิจิทัลกับประสิทธิผลของสถานศึกษามีความสัมพันธ์กันทางบวกในระดับสูงเท่ากับ .873 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.01 4) ทักษะผู้บริหารสถานศึกษา ยุคดิจิทัลที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษา เอกชน พบว่าทักษะการคิดสร้างสรรค์ ทักษะการสื่อสาร ทักษะการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและดิจิทัล ทักษะการมีวิสัยทัศน์ ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริม การศึกษาเอกชน ร่วมกันพยากรณ์ประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริม การศึกษาเอกชน เขตดุสิต ได้ร้อยละ 88.00 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 0.1

สุรัสวดี ชื่นวงศ์ (2566) ซึ่งได้ทำการวิจัยเรื่อง ทักษะการบริหารงานในศตวรรษที่ 21 ของ ผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า ความคิดเห็นต่อทักษะการบริหารงานในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1 อยู่ในระดับมาก สูงสุด คือด้านการแก้ปัญหา รองลงมา คือด้านการตัดสินใจ ด้านการสร้างทีมงาน ด้านการใช้เทคโนโลยี และน้อยที่สุดคือด้านการสื่อสาร ผลการเปรียบเทียบทักษะการบริหารงานในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็น จำแนกตามวุฒิการศึกษาและประสบการณ์ในการทำงาน พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีวุฒิการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงานต่างกันมีความคิดเห็นต่อทักษะการบริหารงานในศตวรรษที่ 21 ไม่แตกต่างกัน

กรอบแนวคิดงานวิจัย

การศึกษาวิจัย เรื่อง ทักษะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 ซึ่งผู้วิจัยได้กำหนดกรอบแนวคิดการวิจัย ดังนี้

ภาพ 1 แสดงกรอบแนวคิดการวิจัย

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาวิจัย เรื่อง ทักษะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 ผู้วิจัยดำเนินการศึกษา ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การสร้างและการหาคุณภาพเครื่องมือ
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรที่ใช้ศึกษา ได้แก่ บุคลากรทางการศึกษาโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 ทั้งหมด 51 โรงเรียน ประกอบด้วย ผู้อำนวยการโรงเรียน 49 คน รองผู้อำนวยการโรงเรียน 11 คน และครู 1,045 คน รวมทั้งสิ้น 1,105 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ศึกษา ได้แก่ บุคลากรทางการศึกษาโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 โดยกลุ่มตัวอย่างดังกล่าว ใช้วิธีการกำหนดขนาดโดยใช้สูตรการคำนวณของ Taro Yamane ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% จากนั้นใช้การสุ่มกลุ่มตัวอย่างโดยวิธีจับสลาก จะได้จำนวนบุคลากรทางการศึกษาจำนวน 294 คน

ตาราง 2 แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ลำดับ	โรงเรียน	ขนาด โรงเรียน	จำนวนบุคลากร				จำนวน กลุ่ม ตัวอย่าง
			ผอ.ร.ร.	รอง ผอ.ร.ร.	ครู	รวม	
ราชประชานุเคราะห์ 15							
1	(เวียงเก่าแสนภูวิทยา ประสาท)	ขนาดใหญ่	1	1	67	69	18
2	บ้านสบรวก	ขนาดกลาง	1	0	14	15	4
3	บ้านเวียงแก้ว	ขนาดกลาง	1	0	8	9	2
4	บ้านศรีดอนมูล	ขนาดกลาง	1	0	11	12	3
5	ป่าดงพิทยานุกุล	ขนาดกลาง	1	0	14	15	4
6	แม่แอบวิทยาคม	ขนาดกลาง	1	1	18	20	5
7	ชุมชนบ้านป่าสักน้อย	ขนาดกลาง	1	0	13	14	4
8	ชุมชนบ้านป่าคาแม่เงิน	ขนาดกลาง	1	0	14	15	4
9	บ้านแม่จัน (เชียงใหม่ประชานุสาสน์)	ขนาดใหญ่	1	1	62	64	17
10	ธรรมจาริกอุปถัมภ์ 1	ขนาดกลาง	1	0	14	15	4
11	บ้านโป่งน้ำร้อน	ขนาดกลาง	1	0	13	14	4
12	บ้านห้วยมะหินฝน	ขนาดกลาง	1	0	20	21	6
13	บ้านสันติสุข	ขนาดกลาง	1	1	17	19	5
14	บ้านรวมใจ	ขนาดกลาง	1	0	16	17	5
15	สันสลิหลวง-สันนายาว	ขนาดเล็ก	0	0	7	7	2
16	นิคมสร้างตนเองสงเคราะห์ ชาวเขา	ขนาดกลาง	1	0	15	16	4

ตาราง 2 (ต่อ)

ลำดับ	โรงเรียน	ขนาด โรงเรียน	จำนวนบุคลากร				จำนวน กลุ่ม ตัวอย่าง
			ผอ.ร.ร.	รอง ผอ.ร.ร.	ครู	รวม	
17	บ้านแม่คำ (ประชานุเคราะห์)	ขนาดกลาง	1	1	19	21	6
18	บ้านร่องก้อ-ม่วงคำ	ขนาดเล็ก	1	0	11	12	3
19	สันทราย (พรหมณีวิทยา)	ขนาดกลาง	1	0	14	15	4
20	บ้านห้วยน้ำราก (ไตรราษฎร์บำรุง)	ขนาดกลาง	1	0	15	16	4
21	บ้านแม่แพง	ขนาดเล็ก	1	0	8	9	2
22	บ้านแม่ลากเนินทอง	ขนาดเล็ก	1	0	10	11	3
23	ผ่านศึกสองแคว 2	ขนาดเล็ก	1	0	9	10	3
24	บ้านสันทราย	ขนาดกลาง	0	0	28	28	7
25	บ้านป่าแดง	ขนาดกลาง	1	0	16	17	5
26	บ้านปางห้า	ขนาดกลาง	1	0	12	13	3
27	บ้านสันหลวง	ขนาดกลาง	1	0	12	13	3
28	บ้านสันถนน	ขนาดกลาง	1	0	12	13	3
29	บ้านห้วยไคร้	ขนาดกลาง	1	0	28	29	8
30	บ้านด้ายเทพกาญจนา อุปถัมภ์	ขนาดกลาง	1	0	29	30	8
31	บ้านเวียงพาน	ขนาดใหญ่	1	0	40	41	11
32	บ้านป่ายาง	ขนาดใหญ่	1	1	33	35	9
33	บ้านป่าเหมือด	ขนาดใหญ่	1	0	32	33	9

ตาราง 2 (ต่อ)

ลำดับ	โรงเรียน	ขนาด โรงเรียน	จำนวนบุคลากร				จำนวน กลุ่ม ตัวอย่าง
			ผอ.ร.ร.	รอง ผอ.ร.ร.	ครู	รวม	
34	บ้านห้วยไร่สามัคคี	ขนาดกลาง	1	0	25	26	7
35	อนุบาลแม่ฟ้าหลวง	ขนาดเล็ก	1	0	13	14	4
36	บ้านป่าซางนาเงิน	ขนาดกลาง	1	0	10	11	3
37	บ้านเทอดไทย	ขนาดใหญ่ พิเศษ	1	1	84	86	23
38	บ้านพญาไพร	ขนาดเล็ก	1	1	22	24	6
39	บ้านแม่หม้อ	ขนาดกลาง	1	0	16	17	5
40	พญาไพรไตรมิตร	ขนาดกลาง	1	0	14	15	4
41	บ้านจะดี	ขนาดกลาง	1	0	11	12	3
42	รัฐราษฎร์วิทยา	ขนาดใหญ่	1	1	19	21	6
43	สามัคคีพัฒนา	ขนาดใหญ่	1	1	32	34	9
44	บ้านห้วยผึ้ง	ขนาดเล็ก	1	1	47	49	13
45	บ้านมนตรีวิทยา	ขนาดใหญ่ พิเศษ	1	0	14	15	4
46	ชุมชนศึกษา (บ้านแม่สะแลป)	ขนาดกลาง	1	0	12	13	3
47	ดอยแสนใจ (ตชด.อนุสรณ์)	ขนาดกลาง	1	0	18	19	5
48	บ้านกลาง	ขนาดเล็ก	1	0	17	18	5
49	บ้านใหม่พัฒนา	ขนาดกลาง	1	0	14	15	4

ตาราง 2 (ต่อ)

ลำดับ	โรงเรียน	ขนาด โรงเรียน	จำนวนบุคลากร			จำนวน กลุ่ม ตัวอย่าง	
			ผอ.ร.ร.	รอง ผอ.ร.ร.	ครู รวม		
50	อนุบาลโชคชัย (บ้านแม่เลียบบแม่มง)	ขนาดกลาง	1	0	12	13	3
51	บ้านขุนแม่มง ตชด.	ขนาดกลาง	1	0	14	15	4
รวมทั้งสิ้น			49	11	1045	1105	294

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ทักษะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับทักษะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 โดยแบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตาม เพศ ประสบการณ์ในการทำงาน และขนาดของโรงเรียน เป็นแบบสอบถามแบบตรวจสอบรายการ (Checklist)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นของบุคลากรทางการศึกษา เกี่ยวกับทักษะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารโรงเรียน แบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มีจำนวน 25 ข้อ มีจำแนกเป็น 5 ด้าน ได้แก่

1. ทักษะการสื่อสาร จำนวน 5 ข้อ
2. ทักษะการทำงานเป็นทีม จำนวน 5 ข้อ
3. ทักษะการแก้ปัญหา จำนวน 5 ข้อ
4. ทักษะทางเทคโนโลยีดิจิทัล จำนวน 5 ข้อ
5. ทักษะการคิดสร้างสรรค์ จำนวน 5 ข้อ

แบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ตามวิธีคิดของลิเคิร์ต (Likert, 2017) โดยให้คะแนนแต่ละข้อ ดังนี้

- 5 หมายถึง ทักษะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารโรงเรียนอยู่ในระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึง ทักษะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารโรงเรียนอยู่ในระดับมาก

3 หมายถึง ทักษะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารโรงเรียนอยู่ในระดับปานกลาง

2 หมายถึง ทักษะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารโรงเรียนอยู่ในระดับน้อย

1 หมายถึง ทักษะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารโรงเรียนอยู่ในระดับน้อยที่สุด

การสร้างและการหาคุณภาพเครื่องมือ

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างและการหาคุณภาพเครื่องมือ ดังนี้

1. ศึกษาเอกสาร ตำรา แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับทักษะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารโรงเรียน เพื่อเป็นแนวทางในการนำข้อมูลมากำหนดขอบเขตในการสร้างเครื่องมือ

2. นำข้อมูลที่ศึกษามากำหนดกรอบแนวคิดของการศึกษาให้สอดคล้องกับจุดประสงค์ของการศึกษา เรื่อง ทักษะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3

3. สร้างแบบสอบถามตามกรอบแนวคิดของการศึกษาแล้วเสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อพิจารณาตรวจสอบเนื้อหา เสนอแนะ และนำข้อเสนอแนะมาปรับปรุงแก้ไข

4. นำแบบสอบถามที่ผ่านการปรับปรุงแก้ไขและผ่านการพิจารณาถ้อยแถลงจากอาจารย์ที่ปรึกษา แล้วนำเสนอผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน เพื่อหาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยหาดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item-Objective Congruence: IOC) โดยผู้เชี่ยวชาญพิจารณา ข้อคำถามแต่ละข้อว่ามีความสอดคล้อง หรือไม่ มีเกณฑ์ประเมินดังนี้

ให้คะแนนเท่ากับ +1 หมายถึง แน่ใจว่าข้อคำถามถูกต้องมีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์

ให้คะแนนเท่ากับ 0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่าข้อคำถามมีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์

ให้คะแนนเท่ากับ -1 หมายถึง ข้อคำถามยังไม่ถูกต้อง ไม่มีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์

แล้วนำแบบสอบถามเสนอผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน เพื่อตรวจสอบความสอดคล้องระหว่างวัตถุประสงค์กับข้อคำถามรวมถึงการใช้ภาษา ผู้เชี่ยวชาญประกอบด้วย

1. ผศ. ดร. น้ำฝน กันมา อาจารย์ประจำวิทยาลัยการศึกษา
มหาวิทยาลัยพะเยา

2. ดร. พชรินทร์ จันทาพูน ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านป่าเหมือด
(เสริมเกียรติคุณนิชราชูร์บำรุง)

3. ดร. เพ็ญสุดา สุตวงศ์ ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านสันนา

ตรวจสอบความตรงตามเนื้อหาด้วยวิธีการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง IOC ของทักษะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา กำหนด IOC ตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไป ผลปรากฏว่าได้ค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.67–1.00 ซึ่งมีความตรงของเนื้อหา และการตรวจสอบความตรงตามเนื้อหา

นำแบบสอบถามมาปรับปรุงตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญและเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิจัยพิจารณาอีกครั้ง แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

5. จากนั้นนำแบบสอบถามที่ได้รับการแก้ไขปรับปรุงแล้ว ไปทดลองใช้ (Try Out) กับ บุคลากรทางการศึกษาในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 2 จำนวน 30 คน เพื่อหาค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือ (Reliability) โดยหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α -Coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach, 1951) กำหนดให้ค่าความเชื่อถือได้ของสัมประสิทธิ์แอลฟาของทักษะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาไว้ที่ 0.7 ขึ้นไป ได้ผลการวิเคราะห์ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม เท่ากับ 0.986

6. ปรับปรุงแบบสอบถามให้เป็นฉบับสมบูรณ์ และนำไปดำเนินการเก็บข้อมูลตามขั้นตอนการวิจัยต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บข้อมูล โดยมีขั้นตอน ดังนี้

1. ผู้วิจัยทำบันทึกเสนอวิทยาลัยการศึกษา มหาวิทยาลัยพะเยา ออกหนังสือขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามถึงผู้บริหารโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้บริหารโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 และครูในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3

2. ผู้วิจัยนำหนังสือขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากบุคลากรทางการศึกษาในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 ไปเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างด้วยวิธีการแจกแบบสอบถาม จำนวน 294 ฉบับ ได้รับกลับคืนมา 294 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

3. นำแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาจากการเก็บข้อมูล มาตรวจนับและหาความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม เพื่อทำการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป เพื่อดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลในการศึกษาใช้ค่าสถิติ มีขั้นตอนดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ตอนที่ 1 โดยใช้การแจกแจงความถี่ และร้อยละ แล้วนำเสนอในรูปแบบตาราง

2. วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับทักษะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 ใน 5 ด้าน ได้แก่

2.1 ทักษะการสื่อสาร

2.2 ทักษะการทำงานเป็นทีม

2.3 ทักษะการแก้ปัญหา

2.4 ทักษะทางเทคโนโลยีดิจิทัล

2.5 ทักษะการคิดสร้างสรรค์

โดยใช้ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) เกณฑ์ในการแปลความหมายค่าเฉลี่ยตามรายละเอียด โดยใช้เกณฑ์ของ (Best, 1997, p. 190) ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.51-5.00 หมายความว่า ทักษะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารโรงเรียนอยู่ในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51-4.50 หมายความว่า ทักษะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารโรงเรียนอยู่ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 2.51-3.50 หมายความว่า ทักษะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารโรงเรียนอยู่ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51-2.50 หมายความว่า ทักษะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารโรงเรียนอยู่ในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00-1.50 หมายความว่า ทักษะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารโรงเรียนอยู่ในระดับน้อยที่สุด

4. วิเคราะห์การเปรียบเทียบระดับทักษะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 จำแนกตามเพศ ประสบการณ์ในการทำงานของครู และขนาดโรงเรียน ใช้สถิติทดสอบค่าที (t-test) ชนิด Independent Sample และการวิเคราะห์ความแปรปรวน แบบทิศทางเดียว (One-Way ANOVA) เมื่อพบความแตกต่างจึงเปรียบเทียบเป็นรายคู่ โดยใช้สูตร ของเชฟเฟ้ (Scheffe's Method)

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ มีรายละเอียด ดังนี้

1. สถิติที่ใช้ในการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

1.1 ค่าความตรงเชิงเนื้อหา ดัชนีความสอดคล้องระหว่างคำถามและวัตถุประสงค์

(IOC: Index of Item Objective Congruence)

1.2 ค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม โดยใช้การหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค

2. สถิติที่ใช้การวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน

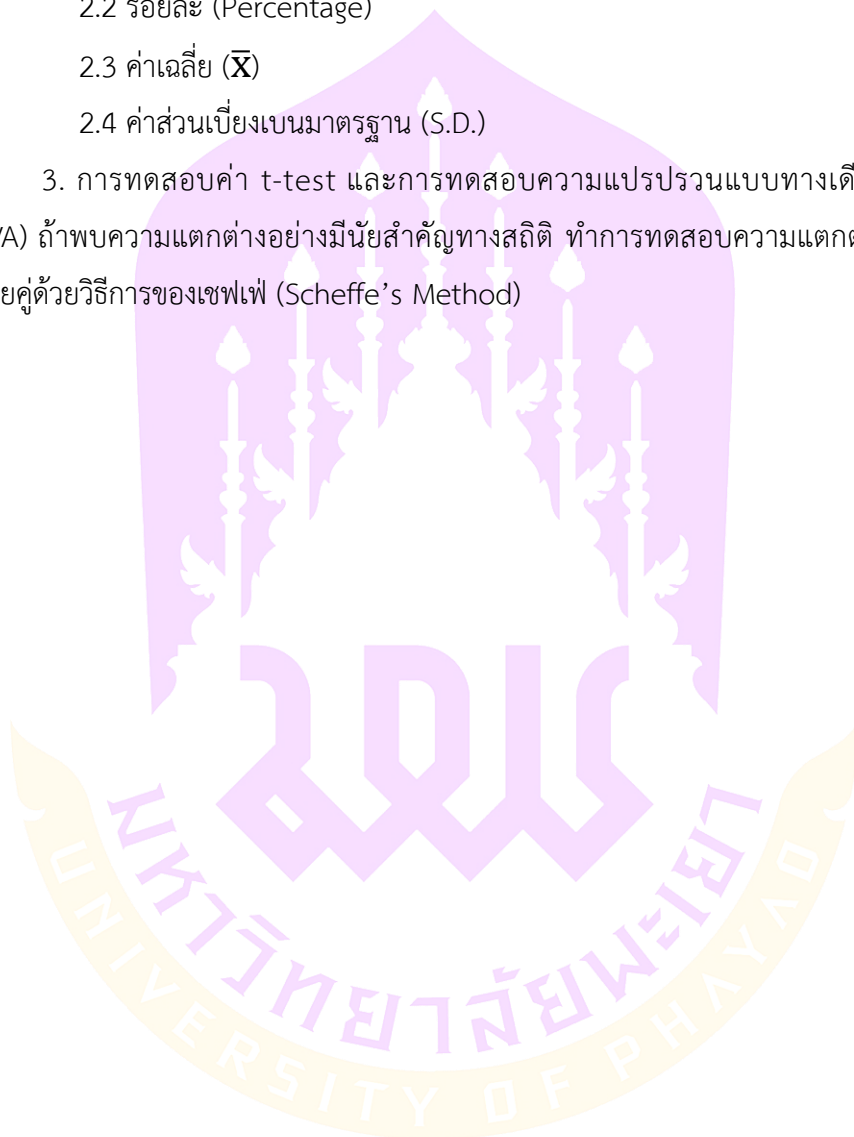
2.1 ค่าความถี่ (Frequency)

2.2 ร้อยละ (Percentage)

2.3 ค่าเฉลี่ย (\bar{X})

2.4 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

3. การทดสอบค่า t-test และการทดสอบความแปรปรวนแบบทางเดียว (One-Way ANOVA) ถ้าพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ทำการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ้ (Scheffe's Method)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ทักษะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิจัย ครั้งนี้โดยได้เสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลแบ่งเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ทักษะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์การเปรียบเทียบระดับทักษะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

n	แทน	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
\bar{X}	แทน	ค่าคะแนนเฉลี่ย
S. D.	แทน	ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
*	แทน	ค่าความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
t	แทน	ค่าสถิติที่ใช้การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย ระหว่างกลุ่ม 2 กลุ่ม
F	แทน	ค่าสถิติที่ใช้การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย กรณีของประชากรมากกว่า 2 กลุ่ม
sig	แทน	ความจริงของความน่าจะเป็น

**ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ทักษะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3**

จากการเก็บรวบรวมข้อมูลจากบุคลากรทางการศึกษาในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 จำนวน 294 ฉบับ ได้รับกลับคืนมา
294 ฉบับ ผู้วิจัยได้นำข้อมูลมาวิเคราะห์เกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามแสดงดังตาราง 3

ตาราง 3 แสดงจำนวนและค่าร้อยละข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

รายการ	จำนวน (คน)	ค่าร้อยละ
1. เพศ		
1.1 ชาย	119	40.48
1.2 หญิง	175	59.52
รวม	294	100.00
2. ประสบการณ์ในการทำงาน		
2.1 น้อยกว่า 1 ปี	17	5.78
2.2 1-4 ปี	111	37.76
2.3 5-10 ปี	87	29.59
2.4 11 ปี ขึ้นไป	79	26.87
รวม	294	100.00
3. ขนาดของโรงเรียน		
3.1 โรงเรียนขนาดเล็ก	38	12.93
3.2 โรงเรียนขนาดกลาง	196	66.66
3.3 โรงเรียนขนาดใหญ่	50	17.01
3.4 โรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ	10	3.40
รวม	294	100.00

จากตาราง 3 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 175 คน คิดเป็น
ร้อยละ 59.52 และเพศชาย จำนวน 119 คน คิดเป็นร้อยละ 40.48 ด้านประสบการณ์ในการทำงาน
พบว่า ประสบการณ์การทำงานมากที่สุด 1-4 ปี จำนวน 111 คน คิดเป็นร้อยละ 37.76 รองลงมา
ประสบการณ์การทำงาน 5-10 ปี จำนวน 87 คน คิดเป็นร้อยละ 29.59 และน้อยที่สุด ประสบการณ์
การทำงานน้อยกว่า 1 ปี จำนวน 17 คน คิดเป็นร้อยละ 5.78 และด้านขนาดของโรงเรียน พบว่า

โรงเรียนขนาดกลาง จำนวน 196 คน คิดเป็นร้อยละ 66.66 รองลงมา โรงเรียนขนาดใหญ่ จำนวน 50 คน คิดเป็นร้อยละ 17.01 และน้อยที่สุด โรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 3.40

ผลการวิเคราะห์ทักษะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3

จากการเก็บรวบรวมข้อมูลจากบุคลากรทางการศึกษาในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 จำนวน 294 ฉบับ ได้รับกลับคืนมา 294 ฉบับ ผู้วิจัยได้นำข้อมูลมาวิเคราะห์เกี่ยวกับทักษะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 ในภาพรวมดังตาราง 4 และรายด้าน ดังตาราง 5-9

ตาราง 4 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการแปลค่าระดับคะแนนเฉลี่ย ของทักษะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3

ข้อที่	ทักษะผู้นำยุคดิจิทัล	ระดับคะแนน		การแปลผล	ลำดับที่
		n = 294			
		\bar{X}	S.D.		
1	ทักษะการสื่อสาร	4.34	0.70	มาก	1
2	ทักษะการทำงานเป็นทีม	4.22	0.75	มาก	5
3	ทักษะการแก้ปัญหา	4.25	0.73	มาก	3
4	ทักษะทางเทคโนโลยีดิจิทัล	4.27	0.75	มาก	2
5	ทักษะการคิดสร้างสรรค์	4.23	0.75	มาก	4
รวม		4.26	0.58	มาก	

จากตาราง 4 พบว่า ระดับทักษะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 โดยรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.26$, S.D. = 0.58) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือทักษะการสื่อสาร ($\bar{X} = 4.34$, S.D. = 0.70) รองลงมา คือทักษะทางเทคโนโลยีดิจิทัล ($\bar{X} = 4.27$, S.D. = 0.75) ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือทักษะการทำงานเป็นทีม ($\bar{X} = 4.22$, S.D. = 0.75)

ตาราง 5 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการแปลค่าระดับคะแนนเฉลี่ย ของทักษะ
 ผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่
 การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 ทักษะการสื่อสาร จำแนกเป็นรายชื่อ

ข้อที่	ทักษะการสื่อสาร	ระดับคะแนน		การแปลผล	ลำดับที่
		n = 294			
		\bar{X}	S.D.		
1	ผู้บริหารโรงเรียนมีความสามารถ ในการสื่อสารได้อย่างถูกต้อง ตรงประเด็น และเข้าใจง่าย	4.31	0.86	มาก	4
2	ผู้บริหารโรงเรียนสามารถเจรจาต่อรอง โน้มน้าวผู้อื่น	4.38	0.85	มาก	2
3	ผู้บริหารโรงเรียนสามารถนำเสนอความคิด ได้ทั้งระหว่างบุคคล ระดับกลุ่ม และในที่สาธารณะได้อย่างมีประสิทธิภาพ	4.31	0.88	มาก	5
4	ผู้บริหารโรงเรียนสามารถแลกเปลี่ยน ความคิดเห็นด้านวิชาการกับผู้ร่วมงาน	4.41	0.86	มาก	1
5	ผู้บริหารโรงเรียนสามารถสื่อความหมาย ด้วยการพูด เขียนสิ่งการที่ชัดเจน และเข้าใจง่าย เพื่อให้งานสำเร็จตาม กรอบเวลาที่กำหนด	4.33	0.88	มาก	3
รวม		4.34	0.70	มาก	

จากตาราง 5 พบว่า ระดับทักษะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารโรงเรียนขยายโอกาส
 ทางการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 ด้านทักษะการสื่อสาร
 โดยรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.34$, S.D. = 0.70) เมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด
 คือผู้บริหารโรงเรียนสามารถแลกเปลี่ยนความคิดเห็นด้านวิชาการกับผู้ร่วมงาน ($\bar{X} = 4.41$, S.D. =
 0.86) รองลงมา คือผู้บริหารโรงเรียนสามารถเจรจาต่อรองโน้มน้าวผู้อื่น ($\bar{X} = 4.38$, S.D. = 0.85)
 ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือผู้บริหารโรงเรียนมีความสามารถในการสื่อสารได้อย่างถูกต้อง
 ตรงประเด็น และเข้าใจง่าย ($\bar{X} = 4.31$, S.D. = 0.86) และผู้บริหารโรงเรียนสามารถนำเสนอความคิด
 ได้ทั้งระหว่างบุคคล ระดับกลุ่มและในที่สาธารณะได้อย่างมีประสิทธิภาพ ($\bar{X} = 4.31$, S.D. = 0.88)

ตาราง 6 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการแปลค่าระดับคะแนนเฉลี่ย ของทักษะ
 ผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่
 การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 ทักษะการทำงานเป็นทีม จำแนกเป็นรายชื่อ

ข้อที่	ทักษะการทำงานเป็นทีม	ระดับคะแนน		การแปลผล	ลำดับที่
		n = 294			
		\bar{X}	S.D.		
1	ผู้บริหารโรงเรียนมีความสามารถ ในการสร้างปฏิสัมพันธ์ที่ดี	4.25	0.93	มาก	2
2	ผู้บริหารโรงเรียนมีการยอมรับและเห็น คุณค่าของความแตกต่างระหว่างบุคคล	4.27	0.94	มาก	1
3	ผู้บริหารโรงเรียนสร้างความรัก ความสามัคคี ขวัญกำลังใจ และบรรยากาศที่ดีในการปฏิบัติงาน ให้แก่ทีม	4.22	0.91	มาก	3
4	ผู้บริหารโรงเรียนมีการให้คำปรึกษา แนะนำกับบุคลากร	4.18	1.01	มาก	5
5	ผู้บริหารโรงเรียน อำนวยความสะดวก ในการทำงานเพื่อให้งานเป็นไปตาม เป้าหมาย	4.19	0.92	มาก	4
รวม		4.22	0.75	มาก	

จากตาราง 6 พบว่า ระดับทักษะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารโรงเรียนขยายโอกาส
 ทางการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 ด้านทักษะการทำงาน
 เป็นทีม โดยรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.22$, S.D. = 0.75) เมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ย
 สูงสุด คือผู้บริหารโรงเรียนมีการยอมรับและเห็นคุณค่าของความแตกต่างระหว่างบุคคล ($\bar{X} = 4.27$,
 S.D. = 0.94) รองลงมา คือผู้บริหารโรงเรียนมีความสามารถในการสร้างปฏิสัมพันธ์ที่ดี ($\bar{X} = 4.25$,
 S.D. = 0.93) ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือผู้บริหารโรงเรียนมีการให้คำปรึกษา แนะนำกับบุคลากร
 ($\bar{X} = 4.18$, S.D. = 1.01)

ตาราง 7 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการแปลค่าระดับคะแนนเฉลี่ย ของทักษะ
 ผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่
 การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 ทักษะการแก้ปัญหา จำแนกเป็นรายข้อ

ข้อที่	ทักษะการแก้ปัญหา	ระดับคะแนน		การแปลผล	ลำดับที่
		n = 294			
		\bar{X}	S.D.		
1	ผู้บริหารโรงเรียนมีความสามารถ ในการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อใช้เป็นแนวทาง ในการแก้ปัญหา	4.16	0.93	มาก	5
2	ผู้บริหารโรงเรียนมีการเลือกแนวทาง ในการแก้ปัญหาเป็นที่ยอมรับของทุกฝ่าย	4.27	0.90	มาก	3
3	ผู้บริหารโรงเรียนสามารถแก้ปัญหา เฉพาะหน้าได้ฉับไว เต็ดขาดและถูกต้อง	4.27	0.91	มาก	4
4	ผู้บริหารโรงเรียนมีวิธีการสร้างสรรค์ ในการแก้ปัญหา	4.33	0.89	มาก	1
5	ผู้บริหารโรงเรียนใช้ข้อมูลที่เป็นปัจจุบัน และมีเหตุผลที่ถูกต้องเหมาะสม ในการแก้ปัญหา	4.28	0.94	มาก	2
รวม		4.25	0.73	มาก	

จากตาราง 7 พบว่า ระดับทักษะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารโรงเรียนขยายโอกาส
 ทางการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 ด้านทักษะการแก้ปัญหา
 โดยรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.25$, S.D. = 0.73) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด
 คือผู้บริหารโรงเรียนมีวิธีการสร้างสรรค์ในการแก้ปัญหา ($\bar{X} = 4.33$, S.D. = 0.89) รองลงมา
 คือผู้บริหารโรงเรียนใช้ข้อมูลที่เป็นปัจจุบันและมีเหตุผลที่ถูกต้องเหมาะสมในการแก้ปัญหา
 ($\bar{X} = 4.28$, S.D. = 0.94) ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือผู้บริหารโรงเรียนมีความสามารถ
 ในการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อใช้เป็นแนวทางในการแก้ปัญหา ($\bar{X} = 4.16$, S.D. = 0.93)

ตาราง 8 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการแปลค่าระดับคะแนนเฉลี่ย ของทักษะ
ผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 ทักษะทางเทคโนโลยีดิจิทัล จำแนกเป็นรายชื่อ

ข้อที่	ทักษะทางเทคโนโลยีดิจิทัล	ระดับคะแนน		การแปลผล	ลำดับที่
		n = 294			
		\bar{X}	S.D.		
1	ผู้บริหารโรงเรียนมีความรู้ ความเข้าใจ ในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล	4.31	0.91	มาก	1
2	ผู้บริหารโรงเรียนมีความสามารถพื้นฐาน ในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลที่มีอยู่ในปัจจุบัน ได้อย่างหลากหลาย	4.27	0.91	มาก	3
3	ผู้บริหารโรงเรียนมีการพัฒนากระบวนการ ทำงานให้มีความทันสมัยและมี ประสิทธิภาพ	4.26	0.92	มาก	4
4	ผู้บริหารโรงเรียนใช้เทคโนโลยีดิจิทัล ในการติดต่อสื่อสารภายในโรงเรียน	4.29	0.92	มาก	2
5	ผู้บริหารโรงเรียนมีการเผยแพร่ข้อมูล ประชาสัมพันธ์ กิจกรรมภายในโรงเรียน ให้กับผู้เรียน ผู้ปกครองและชุมชน ได้รับทราบอย่างถูกต้องและทั่วถึง	4.25	0.93	มาก	5
รวม		4.27	0.75	มาก	

จากตาราง 8 พบว่า ระดับทักษะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารโรงเรียนขยายโอกาส
ทางการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 ด้านทักษะทางเทคโนโลยี
โดยรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.27$, S.D. = 0.75) เมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด
คือ ผู้บริหารโรงเรียนมีความรู้ ความเข้าใจ ในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล ($\bar{X} = 4.31$, S.D. = 0.91)
รองลงมา คือ ผู้ผู้บริหารโรงเรียนใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการติดต่อสื่อสารภายในโรงเรียน
($\bar{X} = 4.29$, S.D. = 0.92) ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือผู้บริหารโรงเรียนมีการเผยแพร่ข้อมูล
ประชาสัมพันธ์ กิจกรรมภายในโรงเรียนให้กับผู้เรียน ผู้ปกครองและชุมชนได้รับทราบอย่างถูกต้อง
และทั่วถึง ($\bar{X} = 4.25$, S.D. = 0.93)

ตาราง 9 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการแปลค่าระดับคะแนนเฉลี่ย ของทักษะ
 ผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่
 การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 ทักษะการคิดสร้างสรรค์ จำแนกเป็นรายชื่อ

ข้อที่	ทักษะการคิดสร้างสรรค์	ระดับคะแนน		การแปลผล	ลำดับที่
		n = 294			
		\bar{X}	S.D.		
1	ผู้บริหารโรงเรียนสามารถคิดสิ่งแปลกใหม่ โดยนำความรู้และประสบการณ์เดิม มาประยุกต์ใช้	4.29	0.90	มาก	1
2	ผู้บริหารโรงเรียนสามารถคิดได้รวดเร็ว เหมาะสม ในสถานการณ์ที่จำกัดเพื่อให้ได้ ผลลัพธ์ที่ดีที่สุด	4.22	0.91	มาก	3
3	ผู้บริหารโรงเรียนมีการคิดนอกกรอบ โดยไม่ติดอยู่กับความคิดเดิม	4.22	0.98	มาก	4
4	ผู้บริหารโรงเรียนเปิดกว้างรับฟัง ความคิดเห็นใหม่ ๆ เพื่อนำไปสู่เป้าหมาย การทำงานที่มีประสิทธิภาพ	4.23	0.98	มาก	2
5	ผู้บริหารโรงเรียนมีความเชื่อมั่นในตนเอง พร้อมที่จะเผชิญกับสภาพการณ์ต่าง ๆ	4.21	0.95	มาก	5
รวม		4.23	0.75	มาก	

จากตาราง 9 พบว่า ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของระดับทักษะผู้นำยุคดิจิทัล
 ของผู้บริหารโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย
 เขต 3 ด้านทักษะการคิดสร้างสรรค์ โดยรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.23$, S.D. = 0.75)
 เมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือผู้บริหารโรงเรียนสามารถคิดสิ่งแปลกใหม่
 โดยนำความรู้และประสบการณ์เดิมมาประยุกต์ใช้ ($\bar{X} = 4.29$, S.D. = 0.90) รองลงมา
 คือผู้บริหารโรงเรียนเปิดกว้างรับฟังความคิดเห็นใหม่ ๆ เพื่อนำไปสู่เป้าหมายการทำงานที่มี
 ประสิทธิภาพ ($\bar{X} = 4.23$, S.D. = 0.98) ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือผู้บริหารโรงเรียนมีความเชื่อมั่น
 ในตนเองพร้อมที่จะเผชิญกับสภาพการณ์ต่าง ๆ ($\bar{X} = 4.21$, S.D. = 0.95)

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์การเปรียบเทียบระดับทักษะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3

จากการเก็บรวบรวมข้อมูลจากบุคลากรทางการศึกษาในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 จำนวน 294 ฉบับ ได้รับกลับคืนมา 294 ฉบับ ผู้วิจัยได้นำข้อมูลมาวิเคราะห์การเปรียบเทียบระดับทักษะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 ใช้สถิติทดสอบค่าที (t-test) ดังตาราง 10

ตาราง 10 แสดงผลการวิเคราะห์การเปรียบเทียบทักษะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 จำแนกตามเพศ

ข้อที่	ทักษะผู้นำยุคดิจิทัล	เพศ (n=294)				t	sig
		ชาย		หญิง			
		\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		
1	ทักษะการสื่อสาร	4.40	0.62	4.31	0.74	1.083*	0.280
2	ทักษะการทำงานเป็นทีม	4.19	0.71	4.24	0.77	0.588*	0.557
3	ทักษะการแก้ปัญหา	4.22	0.72	4.28	0.74	0.751*	0.453
4	ทักษะทางเทคโนโลยีดิจิทัล	4.20	0.76	4.32	0.74	1.281*	0.201
5	ทักษะการคิดสร้างสรรค์	4.19	0.70	4.25	0.79	0.669*	0.504
	รวม	4.24	0.53	4.28	0.61	0.601*	0.549

หมายเหตุ: *นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 10 พบว่า ทักษะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 จำแนกตามเพศ โดยการใช้การทดสอบค่า t-test พบว่า เพศชายและเพศหญิงมีความคิดเห็นเกี่ยวกับทักษะผู้นำยุคดิจิทัลในภาพรวมไม่แตกต่างกัน

**ผลการวิเคราะห์การเปรียบเทียบระดับทักษะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารโรงเรียน
ขยายโอกาสทางการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3
การวิเคราะห์ความแปรปรวน แบบทิศทางเดียว (One-Way ANOVA)**

จากการเก็บรวบรวมข้อมูลจากบุคลากรทางการศึกษาในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 จำนวน 294 ฉบับ ได้รับกลับคืนมา
294 ฉบับ ผู้วิจัยได้นำข้อมูลมาวิเคราะห์การเปรียบเทียบระดับทักษะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหาร
โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3
การวิเคราะห์ความแปรปรวน แบบทิศทางเดียว (One-Way ANOVA) จำแนกตามประสบการณ์
ในการทำงาน และขนาดของโรงเรียน ในภาพรวม ดังตารางที่ 11-12 และรายด้าน ดังตารางที่
13-16

**ตาราง 11 แสดงผลการวิเคราะห์การเปรียบเทียบทักษะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารโรงเรียน
ขยายโอกาสทางการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3
จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน**

ทักษะผู้นำยุคดิจิทัล	ประสบการณ์ ในการทำงาน	n	\bar{X}	S.D.	F	sig
1. ทักษะการสื่อสาร	น้อยกว่า 1 ปี	17	4.44	0.72	0.243*	0.866
	1-4 ปี	111	4.36	0.67		
	5-10 ปี	87	4.34	0.68		
	11 ปี ขึ้นไป	79	4.30	0.76		
2. ทักษะการทำงาน เป็นทีม	น้อยกว่า 1 ปี	17	4.37	0.53	0.537*	0.657
	1-4 ปี	111	4.24	0.79		
	5-10 ปี	87	4.15	0.76		
	11 ปี ขึ้นไป	79	4.23	0.72		
3. ทักษะการแก้ปัญหา	น้อยกว่า 1 ปี	17	4.38	0.44	0.291*	0.832
	1-4 ปี	111	4.27	0.78		
	5-10 ปี	87	4.25	0.71		
	11 ปี ขึ้นไป	79	4.21	0.76		

ตาราง 11 (ต่อ)

ทักษะผู้นำยุคดิจิทัล	ประสบการณ์ ในการทำงาน	n	\bar{X}	S.D.	F	sig
4. ทักษะทาง เทคโนโลยีดิจิทัล	น้อยกว่า 1 ปี	17	4.30	0.53	0.268*	0.848
	1-4 ปี	111	4.31	0.78		
	5-10 ปี	87	4.26	0.76		
	11 ปี ขึ้นไป	79	4.21	0.73		
5. ทักษะการคิด สร้างสรรค์	น้อยกว่า 1 ปี	17	4.41	0.49	0.391*	0.759
	1-4 ปี	111	4.24	0.81		
	5-10 ปี	87	4.19	0.71		
	11 ปี ขึ้นไป	79	4.22	0.75		
รวม	น้อยกว่า 1 ปี	17	4.38	0.43	0.407*	0.748
	1-4 ปี	111	4.29	0.64		
	5-10 ปี	87	4.24	0.56		
	11 ปี ขึ้นไป	79	4.23	0.53		

หมายเหตุ: *นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 11 พบว่า ทักษะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน โดยใช้การทดสอบค่า F-test (One-way ANOVA) พบว่า ประสบการณ์ในการทำงานที่แตกต่างกัน ในภาพรวมไม่แตกต่างกัน

ตาราง 12 แสดงผลการวิเคราะห์การเปรียบเทียบทักษะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารโรงเรียน
ขยายโอกาสทางการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3
จำแนกตามขนาดของโรงเรียน

ทักษะผู้นำ ยุคดิจิทัล	ประสบการณ์ในการทำงาน	n	\bar{X}	S.D.	F	sig
1. ทักษะ การสื่อสาร	โรงเรียนขนาดเล็ก	38	4.25	0.71	0.675*	0.568
	โรงเรียนขนาดกลาง	196	4.38	0.70		
	โรงเรียนขนาดใหญ่	50	4.26	0.73		
	โรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ	10	4.34	0.51		
2. ทักษะ การทำงาน เป็นทีม	โรงเรียนขนาดเล็ก	38	3.84	0.73	4.760*	0.003
	โรงเรียนขนาดกลาง	196	4.32	0.73		
	โรงเรียนขนาดใหญ่	50	4.12	0.73		
	โรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ	10	4.18	0.82		
3. ทักษะ การแก้ปัญหา	โรงเรียนขนาดเล็ก	38	3.92	0.76	4.485*	0.004
	โรงเรียนขนาดกลาง	196	4.36	0.70		
	โรงเรียนขนาดใหญ่	50	4.14	0.75		
	โรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ	10	4.10	0.76		
4. ทักษะทาง เทคโนโลยี ดิจิทัล	โรงเรียนขนาดเล็ก	38	3.90	0.82	5.960*	0.001
	โรงเรียนขนาดกลาง	196	4.39	0.69		
	โรงเรียนขนาดใหญ่	50	4.12	0.77		
	โรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ	10	4.08	0.844		
5. ทักษะการคิด สร้างสรรค์	โรงเรียนขนาดเล็ก	38	3.85	0.76	5.510*	0.001
	โรงเรียนขนาดกลาง	196	4.34	0.71		
	โรงเรียนขนาดใหญ่	50	4.07	0.75		
	โรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ	10	4.26	0.91		
รวม	โรงเรียนขนาดเล็ก	38	3.95	0.57	6.400*	0.000
	โรงเรียนขนาดกลาง	196	4.36	0.56		
	โรงเรียนขนาดใหญ่	50	4.14	0.57		
	โรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ	10	4.19	0.55		

จากตาราง 12 พบว่า ทักษะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 จำแนกตามขนาดของโรงเรียน โดยใช้การทดสอบค่า F-test (One-way ANOVA) พบว่า ทักษะการทำงานเป็นทีม ทักษะการแก้ปัญหา ทักษะทางเทคโนโลยีดิจิทัล และทักษะการคิดสร้างสรรค์ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนทักษะการสื่อสารแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผู้วิจัยจึงทำการเปรียบเทียบรายคู่ ทักษะการทำงานเป็นทีม ทักษะการแก้ปัญหา ทักษะทางเทคโนโลยีดิจิทัล และทักษะการคิดสร้างสรรค์ ในด้านที่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยใช้วิธีการของ Scheffe

ตาราง 13 แสดงผลการวิเคราะห์การเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ ทักษะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 จำแนกตามขนาดของโรงเรียน ด้านทักษะการทำงานเป็นทีม

ขนาดของโรงเรียน	ผลต่างของค่าเฉลี่ย ด้านทักษะการทำงานเป็นทีม			
	โรงเรียน ขนาดเล็ก	โรงเรียน ขนาดกลาง	โรงเรียน ขนาดใหญ่	โรงเรียน ขนาดใหญ่ พิเศษ
\bar{X}	3.84	4.32	4.12	4.18
โรงเรียนขนาดเล็ก	3.84	-0.475*	-0.276	-0.332
โรงเรียนขนาดกลาง	4.32		0.198	0.142
โรงเรียนขนาดใหญ่	4.12			-0.560
โรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ	4.18			

หมายเหตุ: *นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 13 แสดงผลการวิเคราะห์การเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ ทักษะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 จำแนกตามขนาดของโรงเรียน ด้านทักษะการทำงานเป็นทีมพบว่า โรงเรียนขนาดเล็กกับโรงเรียนขนาดกลาง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนคู่อื่น ๆ ไม่แตกต่างกัน

ตาราง 14 แสดงผลการวิเคราะห์การเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ ทักษะผู้นำยุคดิจิทัลของ
ผู้บริหารโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 จำแนกตามขนาดของโรงเรียน ด้านทักษะการแก้ปัญหา

ขนาดของโรงเรียน	ผลต่างของค่าเฉลี่ย ด้านทักษะการแก้ปัญหา			
	โรงเรียน ขนาดเล็ก	โรงเรียน ขนาดกลาง	โรงเรียน ขนาดใหญ่	โรงเรียน ขนาดใหญ่ พิเศษ
\bar{X}	3.84	4.32	4.12	4.18
โรงเรียนขนาดเล็ก	3.84	-0.433*	-0.221	-0.173
โรงเรียนขนาดกลาง	4.32		0.212	0.260
โรงเรียนขนาดใหญ่	4.12			0.048
โรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ	4.18			

หมายเหตุ: *นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 14 แสดงผลการวิเคราะห์การเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ แสดงว่า
ทักษะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 จำแนกตามขนาดของโรงเรียน ด้านทักษะการแก้ปัญหา พบว่า โรงเรียน
ขนาดเล็กกับโรงเรียนขนาดกลาง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนขนาดของ
โรงเรียนในคู่อื่น ๆ นั้นไม่แตกต่างกัน

ตาราง 15 แสดงผลการวิเคราะห์การเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ทักษะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 จำแนกตามขนาดของโรงเรียน ด้านทักษะทางเทคโนโลยีดิจิทัล

ขนาดของโรงเรียน	ผลต่างของค่าเฉลี่ย ด้านทักษะทางเทคโนโลยีดิจิทัล				
	โรงเรียน ขนาดเล็ก	โรงเรียน ขนาดกลาง	โรงเรียน ขนาดใหญ่	โรงเรียน ขนาดใหญ่ พิเศษ	
	\bar{X}	3.84	4.32	4.12	4.18
โรงเรียนขนาดเล็ก	3.84	-0.490*	-0.214	-0.174	
โรงเรียนขนาดกลาง	4.32		0.275	0.315	
โรงเรียนขนาดใหญ่	4.12			0.040	
โรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ	4.18				

หมายเหตุ: *นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 15 แสดงผลการวิเคราะห์การเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ แสดงว่าทักษะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 จำแนกตามขนาดของโรงเรียน ด้านทักษะทางเทคโนโลยีดิจิทัลพบว่าโรงเรียนขนาดเล็ก กับโรงเรียนขนาดกลาง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนขนาดของโรงเรียนในคู่อื่น ๆ นั้นไม่แตกต่างกัน

ตาราง 16 แสดงผลการวิเคราะห์การเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ ทักษะผู้นำยุคดิจิทัลของ
ผู้บริหารโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 จำแนกตามขนาดของโรงเรียน ด้านทักษะการคิด
สร้างสรรค์

ขนาดของโรงเรียน	ผลต่างของค่าเฉลี่ย ด้านทักษะการคิดสร้างสรรค์				
	โรงเรียน ขนาดเล็ก	โรงเรียน ขนาดกลาง	โรงเรียน ขนาดใหญ่	โรงเรียน ขนาดใหญ่ พิเศษ	
	\bar{X}	3.84	4.32	4.12	4.18
โรงเรียนขนาดเล็ก	3.84	-0.403*	-0.187	-0.233	
โรงเรียนขนาดกลาง	4.32		0.216	0.170	
โรงเรียนขนาดใหญ่	4.12			-0.045	
โรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ	4.18				

หมายเหตุ: *นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 16 แสดงผลการวิเคราะห์การเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ แสดงว่า
ทักษะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 จำแนกตามขนาดของโรงเรียน ด้านทักษะการคิดสร้างสรรค์พบว่า
โรงเรียนขนาดเล็ก กับโรงเรียนขนาดกลาง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
ส่วนขนาดของโรงเรียนในคู่อื่น ๆ นั้นไม่แตกต่างกัน

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง ทักษะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาระดับทักษะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 2) เพื่อเปรียบเทียบระดับทักษะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 จำแนกตามตำแหน่ง เพศ ประสบการณ์ในการทำงานของครู และขนาดโรงเรียน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ศึกษา คือบุคลากรทางการศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 จำนวน 294 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) ผู้วิจัยได้นำเสนอโดยเรียงลำดับหัวข้อ ดังต่อไปนี้

1. สรุปผลการวิจัย
2. อภิปรายผล
3. ข้อเสนอแนะ

สรุปผลการวิจัย

1. ผลการวิเคราะห์ทักษะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3

ระดับทักษะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 มีค่าเฉลี่ยโดยรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือทักษะการสื่อสาร รองลงมา คือทักษะทางเทคโนโลยีดิจิทัล ทักษะการแก้ปัญหา ทักษะการคิดสร้างสรรค์ ตามลำดับ และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือทักษะการทำงานเป็นทีม เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า

1.1 ด้านทักษะการสื่อสาร มีค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือผู้บริหารโรงเรียนสามารถแลกเปลี่ยนความคิดเห็นด้านวิชาการกับผู้ร่วมงาน รองลงมา คือผู้บริหารโรงเรียนสามารถเจรจาต่อรองโน้มน้าวผู้อื่น ผู้บริหารโรงเรียนสามารถสื่อความหมายด้วยการพูดเขียนสิ่งการที่ชัดเจน และเข้าใจง่าย เพื่อให้งานสำเร็จตามกรอบเวลาที่กำหนด ตามลำดับ ส่วนข้อที่มี

ค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือผู้บริหารโรงเรียนสามารถนำเสนอความคิดเห็นได้ทั้งระหว่างบุคคล ระดับกลุ่ม และในที่สาธารณะได้อย่างมีประสิทธิภาพ และ ผู้บริหารโรงเรียนมีความสามารถในการสื่อสารได้อย่างถูกต้อง ตรงประเด็น และเข้าใจง่าย

1.2 ด้านทักษะการทำงานเป็นทีม มีค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือผู้บริหารโรงเรียนมีการยอมรับและเห็นคุณค่าของความแตกต่างระหว่างบุคคล รองลงมา คือผู้บริหารโรงเรียนมีความสามารถในการสร้างปฏิสัมพันธ์ที่ดี ผู้บริหารโรงเรียนสร้างความรัก ความสามัคคี ขวัญกำลังใจและบรรยากาศที่ดีในการปฏิบัติงานให้แก่ทีม ผู้บริหารโรงเรียนอำนวยความสะดวกในการทำงานเพื่อให้งานเป็นไปตามเป้าหมาย ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือผู้บริหารโรงเรียนมีการให้คำปรึกษา แนะนำกับบุคลากร

1.3 ด้านทักษะการแก้ปัญหา มีค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือผู้บริหารโรงเรียนมีวิธีการสร้างสรรค์ในการแก้ปัญหา รองลงมา คือผู้บริหารโรงเรียนใช้ข้อมูลที่เป็นปัจจุบันและมีเหตุผลที่ถูกต้องเหมาะสมในการแก้ปัญหา ผู้บริหารโรงเรียนสามารถแก้ปัญหา เฉพาะหน้าได้ฉับไว เต็มขนาดและถูกต้อง ผู้บริหารโรงเรียนมีการเลือกแนวทางในการแก้ปัญหา เป็นที่ยอมรับของทุกฝ่าย ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือผู้บริหารโรงเรียนมีความสามารถในการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อใช้เป็นแนวทางในการแก้ปัญหา

1.4 ด้านทักษะทางเทคโนโลยีดิจิทัล มีค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือผู้บริหารโรงเรียนมีความรู้ ความเข้าใจ ในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล รองลงมา คือผู้บริหารโรงเรียนใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการติดต่อสื่อสารภายในโรงเรียน ผู้บริหารโรงเรียนมีความสามารถพื้นฐานในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลที่มีอยู่ในปัจจุบันได้อย่างหลากหลาย ผู้บริหารโรงเรียนมีการพัฒนากระบวนการทำงานให้มีความทันสมัยและมีประสิทธิภาพ ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือผู้บริหารโรงเรียนมีการเผยแพร่ข้อมูล ประชาสัมพันธ์ กิจกรรมภายในโรงเรียนให้กับผู้เรียน ผู้ปกครองและชุมชนได้รับทราบอย่างถูกต้องและทั่วถึง

1.5 ด้านทักษะการคิดสร้างสรรค์ มีค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือผู้บริหารโรงเรียนสามารถคิดสิ่งแปลกใหม่โดยนำความรู้และประสบการณ์เดิม มาประยุกต์ใช้ รองลงมา คือผู้บริหารโรงเรียนเปิดกว้างรับฟังความคิดเห็นใหม่ ๆ เพื่อนำไปสู่เป้าหมาย การทำงานที่มีประสิทธิภาพ ผู้บริหารโรงเรียนมีการคิดนอกกรอบโดยไม่ติดอยู่กับความคิดเดิม ผู้บริหารโรงเรียนสามารถคิดได้รวดเร็วเหมาะสม ในสถานการณ์ที่จำกัดเพื่อให้ได้ผลลัพธ์ที่ดีที่สุด ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือผู้บริหารโรงเรียนมีความเชื่อมั่นในตนเองพร้อมที่จะเผชิญกับ สภาพการณ์ต่าง ๆ

2. ผลการวิเคราะห์การเปรียบเทียบทักษะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 จำแนกตามเพศ ตำแหน่ง ประสบการณ์ในการทำงาน และขนาดโรงเรียน

2.1 ทักษะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 จำแนกตามเพศ พบว่า เพศชายและเพศหญิง มีความคิดเห็นเกี่ยวกับทักษะผู้นำยุคดิจิทัลในภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

2.2 ทักษะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 จำแนกตามตำแหน่ง พบว่า ตำแหน่งที่แตกต่างกัน ในภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

2.3 ทักษะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน พบว่า ประสบการณ์ในการทำงานในภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

2.4 ทักษะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 จำแนกตามขนาดของโรงเรียน พบว่า ทักษะการทำงานเป็นทีม ทักษะการแก้ปัญหา ทักษะทางเทคโนโลยีดิจิทัล และทักษะการคิดสร้างสรรค์ ในภาพรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อภิปรายผล

จากการวิจัย เรื่อง ทักษะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 สามารถอภิปรายผล ได้ดังนี้

1. ระดับทักษะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 มีการปฏิบัติโดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ เนื่องจาก ทักษะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 ซึ่งประกอบด้วย 1) ทักษะการสื่อสาร 2) ทักษะการทำงานเป็นทีม 3) ทักษะการแก้ปัญหา 4) ทักษะทางเทคโนโลยีดิจิทัล 5) ทักษะการคิดสร้างสรรค์ ที่เป็นตัวแปรที่ทำให้ระดับทักษะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหาร อยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ กาญจนา นามวงศ์ (2566) ซึ่งได้ทำการวิจัยเรื่อง ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงานโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ ผลการวิจัยพบว่า ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน โดยรวมอยู่ในระดับมาก ณัฐธัญญา พรปทุมชัยกิจ และคณะ (2564) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ทักษะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขต

พื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ศรีสะเกษ โยธธร ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ไกรสร เจียมทอง (2561) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 ผลการวิจัยพบว่า ระดับความคิดเห็นของประธานกรรมการสถานศึกษา ผู้บริหาร สถานศึกษา และครูที่เป็นกรรมการสถานศึกษาเกี่ยวกับทักษะของผู้บริหารสถานศึกษา โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก และณิศรานันท์ ชันทอง (2564) ได้ทำการวิจัย เรื่อง ทักษะดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาหนองคาย ผลการวิจัยพบว่า ทักษะดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูผู้สอนโดยรวมอยู่ในระดับมาก เช่นเดียวกัน เมื่อพิจารณาในแต่ละด้าน สามารถอภิปรายรายด้านได้ ดังนี้

1.1 ด้านทักษะการสื่อสาร มีการปฏิบัติโดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้จะเป็นเพราะผู้บริหารโรงเรียนสามารถแลกเปลี่ยนความคิดเห็นด้านวิชาการกับผู้ร่วมงาน เจรจาต่อรองโน้มน้าวผู้อื่น สามารถสื่อความหมายด้วยการพูด เขียนสั่งการที่ชัดเจน และเข้าใจง่าย เพื่อให้งานสำเร็จตามกรอบเวลาที่กำหนด สามารถนำเสนอความคิดเห็นได้ทั้งระหว่างบุคคล ระดับกลุ่มและในที่สาธารณะ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และผู้บริหารโรงเรียนมีความสามารถในการสื่อสารได้อย่างถูกต้อง ตรงประเด็น และเข้าใจง่าย ซึ่งทักษะการสื่อสารของผู้นำในยุคดิจิทัลนี้ มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อความสำเร็จของโรงเรียน เนื่องจากสภาพแวดล้อมมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ผู้นำต้องสามารถสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพ ผ่านช่องทางดิจิทัลที่หลากหลาย เช่น อีเมล วิดีโอคอล แพลตฟอร์มออนไลน์ และโซเชียลมีเดีย นอกจากนี้ทักษะการสื่อสารที่ดีสามารถ ถ่ายทอดวิสัยทัศน์ เป้าหมาย และความต้องการ ได้อย่างชัดเจน ซึ่งมีผลต่อความเข้าใจและความร่วมมือของครูและบุคลากรในโรงเรียน สามารถสร้างแรงบันดาลใจ และกระตุ้นให้ครูและบุคลากรในโรงเรียนมีความมุ่งมั่นในการทำงานได้อีกด้วย สอดคล้องกับงานวิจัยของ จารุพรรณ ไชยบาล (2566) ซึ่งได้ทำการวิจัยเรื่อง ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 2 ด้านทักษะการสื่อสาร โดยรวมอยู่ในระดับมาก และณัฐกานต์ แยมชื่น และกัญญ์รัชการย์ เลิศอมรศักดิ์ (2566) ซึ่งได้ทำการวิจัยเรื่อง ทักษะผู้บริหารสถานศึกษายุคดิจิทัลที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน ผลการวิจัยพบว่า ทักษะผู้บริหารสถานศึกษายุคดิจิทัลที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน ด้านทักษะการสื่อสาร โดยรวมอยู่ในระดับมาก เช่นเดียวกัน

1.2 ด้านทักษะการทำงานเป็นทีม มีการปฏิบัติโดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ อาจจะเป็นเพราะ ผู้บริหารโรงเรียนมีการยอมรับและเห็นคุณค่าของความแตกต่างระหว่างบุคคล มีความสามารถในการสร้างปฏิสัมพันธ์ที่ดี สร้างความรักความสามัคคี ขวัญกำลังใจและบรรยากาศที่ดี ในการปฏิบัติงานให้แก่ทีม มีการอำนวยความสะดวกในการทำงานเพื่อให้งานเป็นไปตามเป้าหมาย ผู้ให้คำปรึกษา แนะนำกับบุคลากรในโรงเรียน ซึ่งทักษะการทำงานเป็นทีมเป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อ ประสิทธิภาพในการทำงาน การสื่อสารที่ดี ความร่วมมือ ความรับผิดชอบ และความไว้วางใจระหว่าง สมาชิกเป็นองค์ประกอบสำคัญที่ช่วยให้ทีมประสบความสำเร็จ อย่างไรก็ตาม อุปสรรค ด้านความขัดแย้งและการสื่อสารที่ไม่มีประสิทธิภาพยังคงเป็นปัญหาที่ต้องได้รับการแก้ไข ดังนั้น การพัฒนา Soft Skills, การสนับสนุนจากผู้นำ และการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลอย่างเหมาะสมจะช่วยให้ ทีมทำงานได้อย่างราบรื่นและมีประสิทธิภาพมากขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ญัฐวัฒน์ หวังกิริติกุล (2566) ซึ่งได้ทำการวิจัยเรื่อง ทักษะการบริหารสถานการณณ์ฉุกเฉินในสถานศึกษาของผู้บริหาร สถานศึกษาสังกัดสำนักงานการศึกษาเทศบาลนครเชียงราย ผลการวิจัยพบว่า ทักษะการบริหาร สถานการณณ์ฉุกเฉินในสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานการศึกษาเทศบาลนครเชียงราย ด้านทักษะการทำงานเป็นทีม โดยรวมอยู่ในระดับมาก

1.3 ด้านทักษะการแก้ปัญหา มีการปฏิบัติโดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้จะเป็นเพราะ ผู้บริหารโรงเรียนมีวิธีการสร้างสรรค์ในการแก้ปัญหา ใช้ข้อมูลที่เป็นปัจจุบันและมีเหตุผลที่ถูกต้อง เหมาะสมในการแก้ปัญหา เลือกแนวทางในการแก้ปัญหาเป็นที่ยอมรับของทุกฝ่าย แก้ปัญหา เฉพาะหน้าได้ฉับไว เด็ดขาดและถูกต้อง และผู้บริหารโรงเรียนมีความสามารถในการวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อใช้เป็นแนวทางในการแก้ปัญหา ซึ่งทักษะการแก้ปัญหาของผู้บริหารโรงเรียนมีผลโดยตรงต่อ ความสำเร็จในการบริหารโรงเรียน ผู้บริหารที่สามารถ วิเคราะห์ปัญหาอย่างเป็นระบบ คิดอย่างมีวิจารณ์ญาณ และใช้เทคโนโลยีดิจิทัล เพื่อสนับสนุนการตัดสินใจ จะสามารถขับเคลื่อน โรงเรียนให้ก้าวไปข้างหน้าได้อย่างมีประสิทธิภาพ อย่างไรก็ตาม ปัญหาด้านงบประมาณ ความต้านทานต่อการเปลี่ยนแปลง และแรงกดดันจากชุมชน ยังคงเป็นอุปสรรคสำคัญที่ต้องได้รับการจัดการ การพัฒนาทักษะเชิงวิเคราะห์ ความสามารถในการทำงานร่วมกัน และการบริหารจัดการ ความขัดแย้งจะช่วยให้ผู้บริหารสามารถแก้ปัญหาได้อย่างมีประสิทธิภาพและนำพาโรงเรียนไปสู่ ความสำเร็จในยุคดิจิทัล ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ญัฐวัฒน์ หวังกิริติกุล (2566) ซึ่งได้ทำการวิจัย เรื่อง ทักษะการบริหารสถานการณณ์ฉุกเฉินในสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัด สำนักงานการศึกษาเทศบาลนครเชียงราย ผลการวิจัยพบว่า ทักษะการบริหารสถานการณณ์ฉุกเฉิน ในสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานการศึกษาเทศบาลนครเชียงราย ด้านทักษะ การแก้ปัญหา โดยรวมอยู่ในระดับมาก และสุรัสวดี ชื่นวงศ์ (2566) ซึ่งได้ทำการวิจัยเรื่อง ทักษะการบริหารงานในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

ประถมศึกษาพะเยา เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า ทักษะการบริหารงานในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1 ด้านทักษะการแก้ปัญหาโดยรวมอยู่ในระดับมาก เช่นเดียวกัน

1.4 ด้านทักษะทางเทคโนโลยีดิจิทัล มีการปฏิบัติโดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ อาจจะเป็นเพราะ ผู้บริหารโรงเรียนมีความรู้ ความเข้าใจ ในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล มีการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการติดต่อสื่อสารภายในโรงเรียน มีความสามารถพื้นฐานในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลที่มีอยู่ในปัจจุบันได้อย่างหลากหลาย มีการพัฒนากระบวนการทำงานให้มีความทันสมัยและมีประสิทธิภาพ มีการเผยแพร่ข้อมูล ประชาสัมพันธ์ กิจกรรมภายในโรงเรียนให้กับผู้เรียน ผู้ปกครองและชุมชนได้รับทราบอย่างถูกต้องและทั่วถึง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ญัฐกานต์ แยมชื่น และกัญญ์รัชการย์ เลิศอมรศักดิ์ (2566) ซึ่งได้ทำการวิจัยเรื่อง ทักษะผู้บริหารสถานศึกษายุคดิจิทัลที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน ผลการวิจัยพบว่า ทักษะผู้บริหารสถานศึกษายุคดิจิทัลที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน ด้านทักษะทางเทคโนโลยีดิจิทัล โดยรวมอยู่ในระดับมาก

1.5 ด้านทักษะการคิดสร้างสรรค์ มีการปฏิบัติโดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ อาจจะเป็นเพราะผู้บริหารโรงเรียนสามารถคิดสิ่งแปลกใหม่โดยนำความรู้และประสบการณ์เดิมมาประยุกต์ใช้ เปิดกว้างรับฟังความคิดเห็นใหม่ ๆ เพื่อนำไปสู่เป้าหมายการทำงานที่มีประสิทธิภาพ มีการคิดนอกกรอบโดยไม่ติดอยู่กับความคิดเดิม สามารถคิดได้รวดเร็วเหมาะสม ในสถานการณ์ที่จำกัด เพื่อให้ได้ผลลัพธ์ที่ดีที่สุด มีความเชื่อมั่นในตนเองพร้อมที่จะเผชิญกับสภาพการณ์ต่าง ๆ ซึ่งทักษะการคิดสร้างสรรค์ของผู้บริหารโรงเรียนเป็นปัจจัยสำคัญในการพัฒนาการศึกษา โดยผู้บริหารที่มีความคิดสร้างสรรค์จะสามารถพัฒนาแนวทางใหม่ๆ เพื่อยกระดับคุณภาพโรงเรียนและการเรียนรู้ของนักเรียนได้ ดังนั้น การสนับสนุน การเรียนรู้ตลอดชีวิต การใช้เทคโนโลยีในการบริหาร และการสร้างวัฒนธรรมองค์กรที่ส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ จะช่วยให้ผู้บริหารสามารถคิดค้นแนวทางใหม่ ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพและนำพาโรงเรียนไปสู่ความสำเร็จในยุคดิจิทัล ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ จารุพรรณ ไชยบาล (2566) ซึ่งได้ทำการวิจัยเรื่อง ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 2 ด้านทักษะการคิดสร้างสรรค์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก และณัฐวัฒน์ หวังกิตติกุล (2566) ซึ่งได้ทำการวิจัยเรื่อง ทักษะการบริหารสถานการณณ์ฉุกเฉินในสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักการศึกษาเทศบาลนครเชียงราย ผลการวิจัยพบว่า ทักษะการบริหารสถานการณณ์ฉุกเฉินในสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักการศึกษาเทศบาลนครเชียงราย ด้านทักษะการคิดสร้างสรรค์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก

2. ผลการเปรียบเทียบ ทักษะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 จำแนกตามขนาดของโรงเรียน ในภาพรวมมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 ที่มีขนาดแตกต่างกัน อาจมีทักษะการทำงานเป็นทีม ทักษะการแก้ปัญหา ทักษะทางเทคโนโลยีดิจิทัล และทักษะการคิดสร้างสรรค์แตกต่างกัน และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ณัฐวัฒน์ หวังเกียรติกุล (2566) ซึ่งได้ทำการวิจัยเรื่อง ทักษะการบริหารสถานการณณ์ฉุกเฉินในสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานการศึกษาเทศบาลนครเชียงราย ผลการวิจัยพบว่า ทักษะการบริหารสถานการณณ์ฉุกเฉินในสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานการศึกษาเทศบาลนครเชียงราย ด้านทักษะการทำงานเป็นทีม ด้านทักษะการแก้ปัญหา และด้านทักษะการคิดสร้างสรรค์ เมื่อเปรียบเทียบตามขนาดของโรงเรียนในภาพรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และจากรุพรรณ ไชยบาล (2566) ซึ่งได้ทำการวิจัยเรื่อง ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า ด้านทักษะการสื่อสาร เมื่อเปรียบเทียบตามขนาดของโรงเรียนในภาพรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะจากการวิจัยเรื่อง ทักษะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 มีดังนี้

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ทักษะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยทักษะการทำงานเป็นทีม มีระดับที่ต่ำที่สุด ซึ่งผู้บริหารโรงเรียนควรให้ความสำคัญกับการทำงานเป็นทีมให้มากขึ้น มีการกำกับติดตาม และนิเทศในการทำงานในทุก ๆ ครั้ง เพื่อเป็นการกระตุ้นให้ครูและบุคลากรทางการศึกษา มีความกระตือรือร้นในการทำงาน และงานที่ออกมา มีประสิทธิภาพมากขึ้น

1.1 ทักษะการสื่อสาร ภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อแล้ว ข้อผู้บริหารโรงเรียนสามารถนำเสนอความคิดเห็นได้ ทั้งระหว่างบุคคล ระดับกลุ่มและในที่สาธารณะได้อย่างมีประสิทธิภาพ และ ผู้บริหารโรงเรียนมีความสามารถในการสื่อสารได้อย่างถูกต้อง ตรงประเด็น และเข้าใจง่าย มีระดับต่ำที่สุด ซึ่งเป็นการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างบุคคลและองค์กร เป็นสิ่งสำคัญที่ผู้บริหารจะต้องมีเพื่อนำสิ่งที่ได้จากการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นมาพัฒนาโรงเรียน และผู้บริหารจะต้องสื่อสาร ทำความเข้าใจกับบุคลากรภายในโรงเรียนให้เข้าใจง่าย เพื่อลดความผิดพลาดในการปฏิบัติงาน

1.2 ทักษะการทำงานเป็นทีม ภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อแล้ว ข้อผู้บริหารโรงเรียนมีการให้คำปรึกษา แนะนำกับบุคลากร มีระดับต่ำที่สุด ทั้งนี้ ผู้บริหารโรงเรียนควรมีการให้คำปรึกษา คำแนะนำ ชี้แนะแนวทาง กับบุคลากรในโรงเรียน เพื่อลดความผิดพลาดในการปฏิบัติงานที่จะเกิดขึ้น

1.3 ทักษะการแก้ปัญหา ภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อแล้ว ข้อผู้บริหารโรงเรียนมีความสามารถในการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อใช้เป็นแนวทางในการแก้ปัญหา มีระดับต่ำที่สุด ทั้งนี้ผู้บริหารโรงเรียนควรศึกษาข้อมูลอย่างรอบด้าน วิเคราะห์ข้อมูลเพื่อนำข้อมูลที่ได้จากการศึกษา และวิเคราะห์มาใช้เป็นแนวทางในการแก้ปัญหา

1.4 ทักษะทางเทคโนโลยีดิจิทัล ภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อแล้ว ข้อผู้บริหารโรงเรียนมีการเผยแพร่ข้อมูล ประชาสัมพันธ์ กิจกรรมภายในโรงเรียนให้กับผู้เรียน ผู้ปกครองและชุมชนได้รับทราบอย่างถูกต้องและทั่วถึง มีระดับต่ำที่สุด ทั้งนี้ ผู้บริหารโรงเรียนควรมีการเผยแพร่ข้อมูล ประชาสัมพันธ์ กิจกรรมต่าง ๆ ภายในโรงเรียนให้กับผู้เรียน ผู้ปกครองและชุมชนได้รับทราบอย่างถูกต้องและทั่วถึง เพื่อป้องกันการเกิดความเข้าใจที่คลาดเคลื่อน

1.5 ทักษะการคิดสร้างสรรค์ ภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อแล้ว ข้อผู้บริหารโรงเรียนมีความเชื่อมั่นในตนเองพร้อมที่จะเผชิญกับสภาพการณ์ต่าง ๆ มีระดับต่ำที่สุด ทั้งนี้ ผู้บริหารโรงเรียนควรมีความเชื่อมั่นในตนเอง มีความกล้าหาญ พร้อมทั้งจะเผชิญกับการทำงานและปัญหาต่าง ๆ

2. ทักษะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 จำแนกตามขนาดโรงเรียน ในภาพรวมมีความแตกต่างกัน ดังนั้นผู้บริหารโรงเรียนควรพัฒนาทักษะการสื่อสาร ทักษะการทำงานเป็นทีม ทักษะการแก้ปัญหา ทักษะทางเทคโนโลยีดิจิทัล และทักษะการคิดสร้างสรรค์ เพื่อให้ผู้บริหารได้ใช้ทักษะเหล่านี้ให้เกิดประโยชน์มากยิ่งขึ้น ซึ่งทักษะเหล่านี้ เป็นทักษะที่จำเป็นสำหรับการบริหารงานในโรงเรียน ผู้บริหารควรที่จะให้ความสำคัญและพัฒนาอย่างเร่งด่วน เพื่อให้การบริหารงานมีประสิทธิภาพและบรรลุตามวัตถุประสงค์ ทั้งนี้ผู้บริหารเองต้องศึกษาบริบทของโรงเรียนที่ท่านบริหารอยู่ เพื่อนำมาประกอบการพิจารณาในการใช้ทักษะต่าง ๆ อีกด้วย

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ศึกษาทักษะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารโรงเรียนที่ส่งผลต่อการบริหารงานของโรงเรียน
2. ศึกษารูปแบบ เทคนิค กลยุทธ์วิธี การพัฒนาทักษะการบริหารผู้บริหารโรงเรียนในยุคดิจิทัล

บรรณานุกรม

- กนกกร แวพพหุสูต. (2549). การเปรียบเทียบผลการเรียนรู้ เรื่องสนุกกับไฟฟ้าของนักเรียนชั้น ประถมศึกษาปีที่ 2 โดยการจัดการเรียนรู้แบบ 4 MAT และแบบการแก้ปัญหา. [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์, มหาวิทยาลัยศิลปากร].
- กรรณิกา เรตมอนต์. (2559). ตัวบ่งชี้ทักษะภาวะผู้นำในศตวรรษที่ 21 สำหรับรับผู้บริหารโรงเรียน ชั้นพื้นฐาน. [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์, มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย].
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2542). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542. สยามสปอร์ต ซินดิเคท.
- กาญจนา ช่างเยาว์. (2561). การทำงานเป็นทีมของข้าราชการครูในโรงเรียนระยองวิทยาคม อำเภอเมือง จังหวัดระยอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18. [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์, มหาวิทยาลัยบูรพา].
- กาญจนา นามวงศ์. (2566). ทักษะของผู้บริหารโรงเรียนในยุคดิจิทัลที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาลังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาบึงกาฬ. [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์, มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร].
- ไกรสร เจียมทอง. (2561). ทักษะของผู้บริหารโรงเรียนในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32. [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์, มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม].
- คณะกรรมการวิชาภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร ศูนย์วิชาบูรณาการ หมวตวิชาศึกษาทั่วไป. (2552). ภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร (พิมพ์ครั้งที่ 8). สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- จารุพรรณ ไชยบาล. (2566). ทักษะของผู้บริหารโรงเรียนในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 2. [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์, มหาวิทยาลัยพะเยา].
- ชัยยนต์ เพาพาน. (2559). ผู้บริหารโรงเรียนยุคใหม่ในศตวรรษที่ 21. การประชุมวิชาการระดับชาติ ครุศาสตร์ ครั้งที่ 1 การจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาท้องถิ่นสู่ประชาคมอาเซียน: ทิศทางใหม่ ในศตวรรษที่ 21, มหาวิทยาลัยกาฬสินธุ์.

- ณัฐณิชา พรปทุมชัยกิจ, อุดมพันธ์ พิชญ์ประเสริฐ และพงษ์ศักดิ์ ทองพันธ์ (2564). *ภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ศรีสะเกษ ยโสธร*. [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์, มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ].
- ณัฐพันธ์ เขจรนนท์. (2545). *การสร้างทีมงานที่มีประสิทธิภาพ*. เอ็กซ์เปอร์เน็ท.
- ณัฐกานต์ แยมชื่น และกัญญารัชการย์ เลิศอมรศักดิ์. (2566). *ทักษะผู้บริหารโรงเรียนยุคดิจิทัลที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน*. [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์, มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา].
- ณัฐพงษ์ เจริญพิทย์. (2541). *ความคิดสร้างสรรค์ทางวิทยาศาสตร์: ทักษะแบบองค์รวม เล่ม 1-2 (พิมพ์ครั้งที่ 2)*. สยามโอเวอร์ซีส์โปรด.
- ณัฐวัฒน์ หวังกิตติกุล. (2566). *ทักษะการบริหารสถานการณณ์ฉุกเฉินในโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานศึกษาเทศบาลนครเชียงราย*. [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์, มหาวิทยาลัยพะเยา].
- ณิชา วัชรชยะกูร. (2558). *การปรับตัวของนิตยสาร a day ในยุคดิจิทัล*. สำนักพิมพ์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ณิศรนนท์ ชันทอง. (2564). *ทักษะดิจิทัลของผู้บริหารโรงเรียนที่ส่งผลต่อแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาหนองคาย*. [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์, มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี].
- นริศรา บุญสอาด. (2563). *ทักษะในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา*. [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์, มหาวิทยาลัยศิลปากร].
- นันทวัน เรืองอร่าม. (2563). *เสริมสร้างทักษะการแก้ปัญหาของผู้เรียนด้วยเกม*. *วารสารพัฒนาเทคนิคศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ*, 32(112), 3-11.
- ปทุมรัตน์ สีฐป. (2560). *การพัฒนาคุณลักษณะผู้บริหารโรงเรียนยุคใหม่ของโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน*. [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์, มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์].
- ปณณทัต กาญจนสวัสดิ์. (2561). *แนวทางการพัฒนาการประชาสัมพันธ์ของกองทัพบกในยุค 4.0*. วิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ.
- ปัทมา ประทุมสุวรรณ. (2562). *ทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารโรงเรียนขั้นพื้นฐานที่ส่งผลต่อประสิทธิผลโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2*. [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์, มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี].

- พรทิพย์ มงคลเสถียร. (2563). *การพัฒนาตัวบ่งชี้ทักษะการบริหารนศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารโรงเรียนขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา พิษณุโลก เขต 3. [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ ไม่ได้ตีพิมพ์, มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์].*
- พรพิมล แก้วอุทัย. (2563). *ทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 ตามทัศนะครู. [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ ไม่ได้ตีพิมพ์, มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา].*
- พันธ์ ทองชุมนุม. (2544). *การสอนวิทยาศาสตร์ระดับประถมศึกษา. สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.*
- แพรวดาว สอนองผัน. (2557). *ทักษะของผู้บริหารโรงเรียนในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3. [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ ไม่ได้ตีพิมพ์, มหาวิทยาลัยขอนแก่น].*
- ไพฑูริย์ สีนลารัตน์ (2558). *ปรัชญาการศึกษาเชิงสร้างสรรค์และผลผลิตภาพ. สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.*
- มณฑาทิพย์ นามนุ. (2561). *ทักษะของผู้บริหารโรงเรียนในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2. [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ ไม่ได้ตีพิมพ์, มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี].*
- เมธพร ชิวขยาภรณ์. (2563). *ทักษะของผู้บริหารโรงเรียนในศตวรรษที่ 21 ในอำเภอเชียงแสน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3. [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ ไม่ได้ตีพิมพ์, มหาวิทยาลัยพะเยา].*
- รังสรรค์ ประเสริฐศรี. (2544). *ภาวะผู้นำ (Leadership). ธนรัชการพิมพ์.*
- ลักขณา สริวัฒน์. (2549). *การคิด. โอเดียนสโตร์.*
- วัลยา ช่างขวัญยืน. (2540). *ภาษากับการสื่อสาร. สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยศิลปากร.*
- วิจารณ์ พานิช. (2555). *วิถีสร้างการเรียนรู้เพื่อศิษย์ในศตวรรษที่ 21. มูลนิธิสดศรีสฤษดิ์วงศ์. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3. (2566). แผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2566-2570. สำนักพิมพ์สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3.*
- สำนักงานคณะกรรมการดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2561). *กรอบสมรรถนะดิจิทัลสำหรับพลเมืองไทย. สำนักพิมพ์กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม.*
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2550). *รูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความสามารถของเด็กในการอ่าน คิด วิเคราะห์ เขียน และสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเองโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ. สำนักพิมพ์สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา.*

- สุกัญญา แซ่มซ้อย. (2561). *การบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล*. สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุเมธ งามกนก. (2550). การสร้างทีมงาน. *วารสารศึกษาศาสตร์*, 19(1), 32.
- สุรัสวดี ชื่นวงศ์. (2566). *ทักษะการบริหารงานในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1*. [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบัณฑิต ไม้ได้ตีพิมพ์, มหาวิทยาลัยพะเยา].
- อรสา มาสิงห์. (2560). *การพัฒนาทักษะภาวะผู้นำในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา*. [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบัณฑิต ไม้ได้ตีพิมพ์, มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา].
- เอกชัย กี่สุขพันธ์. (2559). *การบริหารสถานศึกษายุคดิจิทัล*.
<http://www.trueplookpanya.com//knowledge>
- Best W. J. (1997). *Research in Education*. Allyn & Bacon.
- Cronbach, L. J. (1951). Coefficient Alpha and The Internal Structure of Tests. *Psychometrika*, 16(1951), 297–334.
- Hoyle, English & Steffy. (2005). *Skills for Successful 21st Century School Leaders*. R & L Education.
- Likert, R. (2017). *The Method of Constructing and Attitude Scale*. Wiley & Son.
- NASSP. (2015). *10 Skills for Successful School Leaders*. <http://www.amazon.com/10-Skills-forSuccessful-School-Leaders/dp/>
- Weigel, R. A. (2012). *School Leadership Skill Development*. [Unpublished Doctoral dissertation, Eastern Michigan University].
- Wice logistics. (2567). *ยุค Digital 4.0 เมื่อโลกขับเคลื่อนด้วยเทคโนโลยี*.
<https://ops.moe.go.th/>

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก รายนามผู้เชี่ยวชาญ

1. ผศ.ดร.น้ำฝน กันมา อาจารย์ประจำวิทยาลัยการศึกษา
มหาวิทยาลัยพะเยา
2. ดร.พัชรินทร์ จันทาพูน ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านป่าเหมือด
(เสริมเกียรติวณิชราษฎร์บำรุง)
3. ดร.เพ็ญสุดา สุตวงศ์ ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านสันนา

ภาคผนวก ข แบบสอบถามการวิจัย

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง ทักษะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามฉบับนี้ จัดทำเพื่อสอบถามเกี่ยวกับทักษะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาค้นคว้าอิสระระดับปริญญาโท สาขาการบริหารการศึกษา วิทยาลัยการศึกษา มหาวิทยาลัยพะเยา

2. แบบสอบถามฉบับนี้แบ่งเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามตำแหน่ง เพศ ประสบการณ์ในการทำงาน และขนาดของโรงเรียน เป็นแบบสอบถามแบบตรวจสอบรายการ (Checklist)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูในโรงเรียนเกี่ยวกับทักษะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารโรงเรียน แบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) จำแนกเป็น 5 ด้าน มีจำนวน 25 ข้อ

3. ข้อมูลที่รวบรวมได้ผู้วิจัยจะนำมาวิเคราะห์และสรุปในภาพรวมเท่านั้น ซึ่งการตอบแบบสอบถามฉบับนี้จะเป็นความลับและไม่ส่งผลกระทบต่อ ใด ๆ กับผู้ตอบแบบสอบถามทั้งสิ้น จึงขอความร่วมมือผู้ตอบแบบสอบถาม **โปรดตอบแบบสอบถามทุกข้อตามความเป็นจริง** เพื่อประโยชน์สูงสุดทางด้านวิชาการ

หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่าน ในการตอบแบบสอบถาม

วินิตรา สุตวงค์ (ผู้วิจัย)

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดกรอกข้อมูลหรือทำเครื่องหมาย (✓) ลงใน หน้าข้อความที่ตรงกับสภาพความเป็นจริงของท่าน

1. เพศ 1. ชาย 2. หญิง
2. ประสบการณ์ในการทำงาน
 1. น้อยกว่า 1 ปี 2. 1-4 ปี
 3. 5-10 ปี 4. 11 ปี ขึ้นไป
3. ขนาดของโรงเรียน
 1. โรงเรียนขนาดเล็ก
 2. โรงเรียนขนาดกลาง
 3. โรงเรียนขนาดใหญ่
 4. โรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ

ตอนที่ 2 แบบสอบถามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูในโรงเรียนเกี่ยวกับทักษะผู้นำ
ยุคดิจิทัลของผู้บริหารโรงเรียน แบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) จำแนก
เป็น 5 ด้าน มีจำนวน 25 ข้อ

คำชี้แจง โปรดกรอกข้อมูลหรือทำเครื่องหมาย (✓) ในช่องที่ตรงกับสภาพความเป็นจริงของท่าน
โดยใช้เกณฑ์ดังต่อไปนี้

- 5 หมายถึง ทักษะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารโรงเรียนอยู่ในระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึง ทักษะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารโรงเรียนอยู่ในระดับมาก
- 3 หมายถึง ทักษะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารโรงเรียนอยู่ในระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง ทักษะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารโรงเรียนอยู่ในระดับน้อย
- 1 หมายถึง ทักษะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารโรงเรียนอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ข้อ	ทักษะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารโรงเรียน ขยายโอกาสทางการศึกษา	ระดับทักษะ				
		5	4	3	2	1
ทักษะการสื่อสาร						
1	ผู้บริหารโรงเรียนมีความสามารถในการสื่อสาร ได้อย่างถูกต้อง ตรงประเด็น และเข้าใจง่าย					
2	ผู้บริหารโรงเรียนสามารถเจรจาต่อรองโน้มน้าวผู้อื่น					
3	ผู้บริหารโรงเรียนสามารถนำเสนอความคิดได้ทั้ง ระหว่างบุคคล ระดับกลุ่มและในที่สาธารณะ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ					
4	ผู้บริหารโรงเรียนสามารถแลกเปลี่ยน ความคิดเห็นด้านวิชาการกับผู้ร่วมงาน					
5	ผู้บริหารโรงเรียนสามารถสื่อความหมาย ด้วยการพูด เขียนสั่งการที่ชัดเจน และเข้าใจง่าย เพื่อให้งานสำเร็จตามกรอบเวลาที่กำหนด					
ทักษะการทำงานเป็นทีม						
1	ผู้บริหารโรงเรียนมีความสามารถในการสร้าง ปฏิสัมพันธ์ที่ดี					
2	ผู้บริหารโรงเรียนมีการยอมรับและเห็นคุณค่าของ ความแตกต่างระหว่างบุคคล					

ข้อ	ทักษะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารโรงเรียน ขยายโอกาสทางการศึกษา	ระดับทักษะ				
		5	4	3	2	1
3	ผู้บริหารโรงเรียนสร้างความรักความสามัคคี ขวัญกำลังใจ และบรรยากาศที่ดีในการปฏิบัติงาน ให้แก่ทีม					
4	ผู้บริหารโรงเรียนมีการให้คำปรึกษา แนะนำกับ บุคลากร					
5	ผู้บริหารโรงเรียน อำนวยความสะดวก ในการทำงานเพื่อให้งานเป็นไปตามเป้าหมาย					
ทักษะการแก้ปัญหา						
1	ผู้บริหารโรงเรียนมีความสามารถในการวิเคราะห์ ข้อมูลเพื่อใช้เป็นแนวทางในการแก้ปัญหา					
2	ผู้บริหารโรงเรียนมีการเลือกแนวทาง ในการแก้ปัญหาเป็นที่ยอมรับของทุกฝ่าย					
3	ผู้บริหารโรงเรียนสามารถแก้ปัญหาเฉพาะหน้า ได้ฉับไว เต็มขีดและถูกต้อง					
4	ผู้บริหารโรงเรียนมีวิธีการสร้างสรรค์ ในการแก้ปัญหา					
5	ผู้บริหารโรงเรียนใช้ข้อมูลที่เป็นปัจจุบัน และมีเหตุผลที่ถูกต้องเหมาะสมในการแก้ปัญหา					
ทักษะทางเทคโนโลยีดิจิทัล						
1	ผู้บริหารโรงเรียนมีความรู้ ความเข้าใจ ในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล					
2	ผู้บริหารโรงเรียนมีความสามารถพื้นฐาน ในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลที่มีอยู่ในปัจจุบัน ได้อย่างหลากหลาย					
3	ผู้บริหารโรงเรียนมีการพัฒนากระบวนการทำงาน ให้มีความทันสมัยและมีประสิทธิภาพ					
4	ผู้บริหารโรงเรียนใช้เทคโนโลยีดิจิทัล ในการติดต่อสื่อสารภายในโรงเรียน					

ข้อ	ทักษะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารโรงเรียน ขยายโอกาสทางการศึกษา	ระดับทักษะ				
		5	4	3	2	1
5	ผู้บริหารโรงเรียนมีการเผยแพร่ข้อมูล ประชาสัมพันธ์ กิจกรรมภายในโรงเรียนให้กับ ผู้เรียน ผู้ปกครองและชุมชนได้รับทราบอย่าง ถูกต้องและทั่วถึง					
ทักษะการคิดสร้างสรรค์						
1	ผู้บริหารโรงเรียนสามารถคิดสิ่งแปลกใหม่ โดยนำความรู้และประสบการณ์เดิม มาประยุกต์ใช้					
2	ผู้บริหารโรงเรียนสามารถคิดได้รวดเร็วเหมาะสม ในสถานการณ์ที่จำกัดเพื่อให้ได้ผลลัพธ์ที่ดีที่สุด					
3	ผู้บริหารโรงเรียนมีการคิดนอกกรอบโดยไม่ติดอยู่ กับความคิดเดิม					
4	ผู้บริหารโรงเรียนเปิดกว้างรับฟังความคิดเห็น ใหม่ ๆ เพื่อนำไปสู่เป้าหมายการทำงาน ที่มีประสิทธิภาพ					
5	ผู้บริหารโรงเรียนมีความเชื่อมั่นในตนเอง พร้อมที่จะเผชิญกับสภาพการณ์ต่าง ๆ					

ภาคผนวก ค ค่าดัชนีความสอดคล้อง

ผลการตรวจค่าความสอดคล้องข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ของแบบสอบถามเพื่อการวิจัย

(Item Congruence Index: IOC)

สูตร

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IOC แทน ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับนิยาม

$\sum R$ แทน ผลรวมคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด

N แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด

โดยใช้เกณฑ์การคัดเลือกข้อคำถาม คือ

1. ข้อคำถามที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.5-1.00 คัดเลือกไว้ใช้ได้
2. ข้อคำถามที่มีค่า IOC ต่ำกว่า 0.5 ควรพิจารณาปรับปรุงหรือตัดทิ้ง

แบบสอบถามสำหรับผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ
แบบสอบถามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูในโรงเรียนเกี่ยวกับทักษะผู้นำยุคดิจิทัล
ของผู้บริหารโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3

ข้อ	ทักษะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหาร โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา	ผู้เชี่ยวชาญ			ค่า IOC	สรุปความ สอดคล้อง
		คนที่ 1	2	3		
ทักษะการสื่อสาร						
1	ผู้บริหารโรงเรียนมีความสามารถ ในการสื่อสารได้อย่างถูกต้อง ตรงประเด็น และเข้าใจง่าย	1	1	1	1.00	สอดคล้อง
2	ผู้บริหารโรงเรียนสามารถเจรจาต่อรอง โน้มน้าวผู้อื่น	1	0	1	0.67	สอดคล้อง
3	ผู้บริหารโรงเรียนสามารถนำเสนอ ความคิดได้ทั้งระหว่างบุคคล ระดับกลุ่มและในที่สาธารณะ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ	1	0	1	0.67	สอดคล้อง
4	ผู้บริหารโรงเรียนสามารถแลกเปลี่ยน ความคิดเห็นด้านวิชาการกับผู้ร่วมงาน	0	1	1	0.67	สอดคล้อง
5	ผู้บริหารโรงเรียนสามารถสื่อความหมาย ด้วยการพูด เขียนสั่งการที่ชัดเจน และเข้าใจง่าย เพื่อให้งานสำเร็จตาม กรอบเวลาที่กำหนด	1	1	0	0.67	สอดคล้อง
ทักษะการทำงานเป็นทีม						
1	ผู้บริหารโรงเรียนมีความสามารถ ในการสร้างปฏิสัมพันธ์ที่ดี	1	1	1	1.00	สอดคล้อง
2	ผู้บริหารโรงเรียนมีการยอมรับ และเห็นคุณค่าของความแตกต่าง ระหว่างบุคคล	1	1	1	1.00	สอดคล้อง

ข้อ	ทักษะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหาร โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา	ผู้เชี่ยวชาญ			ค่า IOC	สรุปความ สอดคล้อง
		1	2	3		
3	ผู้บริหารโรงเรียนสร้างความรัก ความสามัคคี ขวัญกำลังใจและ บรรยากาศที่ดีในการปฏิบัติงานให้แก่ทีม	1	1	0	0.67	สอดคล้อง
4	ผู้บริหารโรงเรียนมีการให้คำปรึกษา แนะนำกับบุคลากร	1	1	1	1.00	สอดคล้อง
5	ผู้บริหารโรงเรียน อำนวยความสะดวก ในการทำงานเพื่อให้งานเป็นไปตาม เป้าหมาย	1	1	1	1.00	สอดคล้อง
ทักษะการแก้ปัญหา						
1	ผู้บริหารโรงเรียนมีความสามารถ ในการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อใช้เป็น แนวทางในการแก้ปัญหา	1	1	1	1.00	สอดคล้อง
2	ผู้บริหารโรงเรียนมีการเลือกแนวทาง ในการแก้ปัญหาเป็นที่ยอมรับของ ทุกฝ่าย	1	1	1	1.00	สอดคล้อง
3	ผู้บริหารโรงเรียนสามารถแก้ปัญหา เฉพาะหน้าได้ฉับไว เด็ดขาดและถูกต้อง	1	1	1	1.00	สอดคล้อง
4	ผู้บริหารโรงเรียนมีวิธีการสร้างสรรค์ ในการแก้ปัญหา	1	0	1	0.67	สอดคล้อง
5	ผู้บริหารโรงเรียนใช้ข้อมูลที่เป็นปัจจุบัน และมีเหตุผลที่ถูกต้องเหมาะสม ในการแก้ปัญหา	1	1	1	1.00	สอดคล้อง
ทักษะทางเทคโนโลยีดิจิทัล						
1	ผู้บริหารโรงเรียนมีความรู้ ความเข้าใจ ในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล	1	1	1	1.00	สอดคล้อง

ข้อ	ทักษะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหาร โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา	ผู้เชี่ยวชาญ			ค่า IOC	สรุปความ สอดคล้อง
		คนที่				
		1	2	3		
2	ผู้บริหารโรงเรียนมีความสามารถพื้นฐาน ในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลที่มีอยู่ ในปัจจุบันได้อย่างหลากหลาย	1	1	1	1.00	สอดคล้อง
3	ผู้บริหารโรงเรียนมีการพัฒนา กระบวนการทำงานให้มีความทันสมัย และมีประสิทธิภาพ	1	1	1	1.00	สอดคล้อง
4	ผู้บริหารโรงเรียนใช้เทคโนโลยีดิจิทัล ในการติดต่อสื่อสารภายในโรงเรียน	1	1	1	1.00	สอดคล้อง
5	ผู้บริหารโรงเรียนมีการเผยแพร่ข้อมูล ประชาสัมพันธ์ กิจกรรมภายในโรงเรียน ให้กับผู้เรียน ผู้ปกครองและชุมชนได้รับ ทราบอย่างถูกต้องและทั่วถึง	1	1	1	1.00	สอดคล้อง
ทักษะการคิดสร้างสรรค์						
1	ผู้บริหารโรงเรียนสามารถคิดสิ่งแปลก ใหม่โดยนำความรู้และประสบการณ์เดิม มาประยุกต์ใช้	1	1	1	1.00	สอดคล้อง
2	ผู้บริหารโรงเรียนสามารถคิดได้รวดเร็ว เหมาะสม ในสถานการณ์ที่จำกัดเพื่อให้ ได้ผลลัพธ์ที่ดีที่สุด	1	1	0	0.67	สอดคล้อง
3	ผู้บริหารโรงเรียนมีการคิดนอกกรอบ โดยไม่ติดอยู่กับความคิดเดิม	1	1	1	1.00	สอดคล้อง
4	ผู้บริหารโรงเรียนเปิดกว้างรับฟัง ความคิดเห็นใหม่ ๆ เพื่อนำไปสู่ เป้าหมายการทำงานที่มีประสิทธิภาพ	1	1	1	1.00	สอดคล้อง
5	ผู้บริหารโรงเรียนมีความเชื่อมั่นในตนเอง พร้อมที่จะเผชิญกับสภาพการณ์ต่าง ๆ	1	0	1	0.67	สอดคล้อง

ภาคผนวก ง ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม

Reliability

Scale: ALL VARIABLES

Case Processing Summary

		N	%
Cases	Valid	30	100.0
	Excluded ^a	0	.0
	Total	30	100.0

a. Listwise deletion based on all variables in the procedure.

Reliability Statistics

Cronbach's	
Alpha	N of Items
.926	25

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ นามสกุล	วินิตรา สุตวงศ์
วัน เดือน ปี เกิด	13 ธันวาคม 2538
สถานที่เกิด	จังหวัดเชียงราย
วุฒิการศึกษา	พ.ศ. 2562 ศษ.บ. (ศิลปศึกษา), มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, จังหวัดเชียงใหม่
ที่อยู่ปัจจุบัน	8 หมู่ 1 ตำบลปงน้อย อำเภอดอยหลวง จังหวัดเชียงราย
ผลงานตีพิมพ์	วินิตรา สุตวงศ์. (ผู้บรรยาย). (26 เมษายน 2568). ทักษะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 ในการประชุมวิชาการบัณฑิตศึกษา ครั้งที่ 11 (หน้า 42-54). พะเยา: กองบริหารงานวิจัย มหาวิทยาลัยพะเยา.
รางวัลที่ได้รับ	-

